

Przedwczesne kończenie nauki Monitoring i przeciwdziałanie

Systemy monitorowania

Eurocultura
(Włochy)

Mazowiecki Kurator Oświaty
(Polska)

Sysco Business Skills Academy
(Wielka Brytania)

Sysco Polska
(Polska)

2015

Erasmus+

Projekt jest realizowany przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja nie ponoszą odpowiedzialności za umieszczoną w nich zawartość merytoryczną. Niniejszy materiał rozpowszechniany jest bezpłatnie.

STRESZCZENIE

Badania ogólnoeuropejskie wykazały, że wzrost poziomu wykształcenia ma zarówno bezpośredni jak i pośredni wpływ na wiele aspektów życia w Europie. To spowodowało, że Unia Europejska określiła główny cel w ramach strategii Europa 2020 zakładający zmniejszenie liczby osób wcześniej kończących edukację w każdym państwie członkowskim; jest to jeden z pięciu głównych celów strategii.

Jak wykazały badania, poprzez zmniejszenie odsetka osób wcześniej porzucających naukę, państwa członkowskie mogą odnieść wiele korzyści takich jak: wzrost dochodów, zmniejszenie bezrobocia, niższy poziom zasiłków zdrowotnych i mniej przestępstw. To pomoże UE osiągnąć cel strategii Europa 2020 i „wyjść silniejszą z kryzysu gospodarczego i finansowego”.

Statystyki dotyczące ESL są monitorowane na dwa sposoby poprzez:

- 1) badanie Labour Force Survey (LFS), stworzone przez Eurostat w celu porównania sytuacji we wszystkich krajach europejskich
- 2) systemy zbierania danych w poszczególnych krajach, dane zbierane są w skali kraju.

Ten raport zbadał powyższe systemy monitorowania w odniesieniu do trzech państw członkowskich: Włoch, Polski i Wielkiej Brytanii. Pozwoliło to na analizę porównawczą między państwami położonymi w Europie południowej, Europie wschodniej i Europie zachodniej, które mają różne systemy edukacji wynikające z różnic kulturowych i historycznych. Ponadto, Wielka Brytania jest jedynym krajem w UE, który nie określił krajowego celu dotyczącego zmniejszenia liczby osób przedwcześnie kończących naukę, skupiając się na statystykach NEET, NET oraz uczestnictwa w edukacji.

Największe badanie gospodarstw domowych w Europie, LFS, opiera się na ogólnoeuropejskiej współpracy krajowych urzędów statystycznych i wspólnych ramach gromadzenia danych, aby zebrać odpowiednie informacje i zapewnić dokładność w statystykach, które są tworzone i publikowane w *Europejskim Monitorze Edukacji i Szkoleń* (European Education & Training Monitor). Analiza zawarta w niniejszym raporcie stwierdza, że, podczas gdy Eurostat dołożył wszelkich starań, aby stworzyć spójną metodologię, realizacja założeń przez państwa członkowskie nie jest właściwa. Istnieją znaczne różnice w stosowaniu standardowej definicji osoby przedwcześnie kończącej naukę z powodu różnych systemów edukacji, jak również różnych wielkości próby, metod zbierania danych, systemów rotacji, odsetka odpowiedzi, aktualności, terminowości, błędów próby i błędów nie związanych z próbą. W naszej opinii uniemożliwia to porównanie odsetka osób wcześniej porzucających naukę w poszczególnych państwach członkowskich UE.

Poza badaniem LFS, każde państwo członkowskie ma swoje indywidualne systemy monitorowania, poprzez które zbiera dane dotyczące priorytetów i celów krajowych. Raport analizuje wiele różnych systemów monitorowania

we Włoszech, Polsce i Wielkiej Brytanii w celu określenia najlepszych praktyk i dokonania porównań między różnymi państwami członkowskimi.

Zidentyfikowano dwa rodzaje systemów monitoringu jako metody stosowane przez państwa członkowskie podlegające badaniu: policzenie liczby osób w edukacji i zindywidualizowane bazy danych opisujące szczegółowo sytuację poszczególnych osób w czasie rzeczywistym. Ilościowe systemy monitorowania mają mocne strony, takie jak rzetelność, jednak problemem jest aktualność danych. Natomiast zindywidualizowane bazy danych charakteryzują się większą aktualnością, ale złożoność sieci potrzebnej do rejestrowania informacji oznacza, że mogą one nie być dokładne. Ponadto, ze względu na priorytety i cele poszczególnych państw, nie jest możliwe, aby rzetelnie porównać statystyki w wielu państwach członkowskich.

Istnieją wyraźne trudności w stworzeniu systemu monitoringu, który dostarczy porównywalnych danych statystycznych dotyczących wczesnego kończenia nauki we wszystkich krajach UE, ważne jest jednak, by UE opracowała system, który porównuje i przekazuje dokładne informacje dla decydentów. Pozwoli to na identyfikację i rozpowszechnienie w całej UE najlepszych praktyk, a nie statystyk zależnych od różnic historycznych i kulturowych. Raport przedstawia pięć rekomendacji:

1. Istnieje potrzeba jasnej ogólnoeuropejskiej reakcji na zjawisko wczesnego kończenia nauki, ponieważ każde z państw członkowskich jest coraz bardziej zależne od standardów kształcenia i osiągnięć osób w innych państwach członkowskich.
2. Eurostat musi mieć zwiększone uprawnienia do egzekwowania ściśle porównywalnych metodologii statystycznych w całej UE, tak aby zbieranie, porównywanie i dystrybucja danych statystycznych ze wszystkich krajowych instytucji statystycznych była dokładna.
3. Musi istnieć porównywalna definicja osoby wczesnie kończącej naukę tak, aby obecne rozbieżności w stosowaniu definicji zostały wyeliminowane lub przynajmniej znacznie zmniejszone.
4. Systemy elektroniczne umożliwiają wzrost dokładności i terminowości, które są niezbędne w podejmowaniu odpowiednich decyzji politycznych dotyczących wczesnego kończenia nauki.
5. Istotnym jest, aby UE koncentrowała się zarówno na statystykach wczesnego kończenia nauki, jak i na zjawisku NEET, aby można było osiągnąć cele strategii Europa 2020. Podczas gdy te statystyki obejmują podobny temat i wiek demograficzny, nie mają silnego związku i są bardzo różnymi zagadnieniami. Posiadanie wysoko wykwalifikowanych pracowników wydaje się być istotne dla UE, jednak jest to bez znaczenia, jeśli ich środowisko ekonomiczne/gospodarcze nie dostarczy niezbędnych możliwości zatrudnienia.

Chociaż Włochy, Polska i Wielka Brytania akceptują i zdają sobie sprawę z niebezpieczeństw płynących z sytuacji, w której młodzi ludzie nie posiadają odpowiednich kwalifikacji aby wejść na rynek pracy, polityki krajowe poszczególnych państw członkowskich, oparte na historycznych i kulturowych różnicach w systemach edukacji i priorytetach gospodarczych, powodują realne trudności w możliwości i skuteczności porównania statystyk wczesnego kończenia nauki w całej UE i ograniczają ogólnoeuropejską reakcję na to zjawisko.

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	6
1. Wprowadzenie do badań	7
1.1 O projekcie i partnerach	7
1.2 Metodologia	10
1.3 Ograniczenia	10
1.4 Europejskie Strategie Ekonomiczne I Edukacyjne – Europa 2020	11
1.5 Znaczenie ograniczenia przedwczesnego kończenia nauki	13
2. Europejskie badania Labour Force Survey	17
2.1 Definicja osób przedwcześnie kończących naukę	17
2.2 Międzynarodowe Standardy Klasyfikacji Wykształcenia ISCED	18
2.3 Statystyki dotyczące edukacji i szkoleń zawodowych	28
3. Monitorowanie przedwczesnego kończenia nauki w ramach badania Labour Force Survey	36
3.1 Włochy	36
3.2 Polska	39
3.3 Wielka Brytania	44
3.4 Analiza porównawcza	50
4. Systemy monitorowania w poszczególnych krajach	59
4.1 Włochy	59
4.2 Polska	64
4.3 Wielka Brytania	72
4.4 Analiza porównawcza	112
5. Rekomendacje	117
6. Wnioski	121
Bibliografia	123

WPROWADZENIE

Edukacja jest bardzo ważnym obszarem w europejskich działaniach i debacie politycznej każdego z państw Unii Europejskiej, dlatego też ocena jej efektywności w różnych kontekstach stanowi istotny element prowadzonych w poszczególnych krajach badań. Jednym z obszarów badawczych jest zjawisko porzucania nauki przez młodzież w wieku 18 – 24 lat.

Niniejszy raport, będący wynikiem prac międzynarodowego zespołu składającego się z ekspertów z Włoch, Polski i Wielkiej Brytanii, zawiera odpowiedzi na pytania związane z monitorowaniem tego systemu w ww. krajach, sposobach tego monitoringu oraz jego skuteczności.

Raport jest wynikiem projektu realizowanego w partnerstwie przez cztery organizacje: firmę Sysco Polska, Kuratorium Oświaty w Warszawie, organizację pozarządową Eurocultura z Włoch, i Sysco Business Skills Academy z Wielkiej Brytanii, w ramach współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej programu Erasmus+.

Naszym celem było zatem zbadanie obecnych systemów monitorowania istniejących na poziomie UE i w każdym państwie partnerskim; tj. we Włoszech, Polsce i Wielkiej Brytanii. Metodologia tego badania wykorzystuje dwustopniowe podejście:

- 1) Labour Force Survey w UE, który jest tworzony przez EUROSTAT w celu porównania istniejącej sytuacji we wszystkich krajach europejskich oraz
- 2) systemy gromadzenia danych dla poszczególnych państw, zbieranych w skali krajowej.

Kompleksowe zbadanie monitorowania zjawiska porzucania nauki przedstawione jest na tle informacji dotyczących innych krajów Unii Europejskiej, w celu dokonania porównania praktyk stosowanych w różnych krajach Europy w tym zakresie. Bardziej szczegółowo odnosi się natomiast do tego problemu w krajach partnerskich.

Raport omawia m.in. różne sposoby i systemy monitorowania tego zjawiska, rodzaj gromadzonych danych oraz powody ich zbierania, co pozwoli na określenie czy działania poszczególnych krajów są zbieżne, czy stosowane, czasem odrębne dla pozostałych, polityki krajowe umożliwiają generowanie większej liczby informacji dotyczących wczesnego kończenia edukacji.

Zebrane w raporcie informacje wpisują się w realizowaną na poziomie Unii Europejskiej strategię Europa 2020, która zakłada osiągnięcie do 2020 roku średniego wskaźnika wczesnego kończenia nauki na poziomie 10%. Mając na względzie fakt, że opracowania temu poświęcone nie zawsze uwzględniają rzetelne dane, bądź sposób ich gromadzenia jest w poszczególnych krajach różny, niniejszy raport może być wartościowym materiałem badawczym, do wykorzystania w dalszych pracach nad zjawiskiem porzucania nauki.

1. WPROWADZENIE DO BADAŃ

Projekt ten dotyczy ważnej kwestii przedwczesnego kończenia nauki. Ten rozdział przedstawi projekt, partnerów i wyjaśni metody badawcze, omówi znaczenie zmniejszenia liczby osób przedwcześnie kończących naukę (ESL) w Unii Europejskiej oraz podkreśli ograniczenia, które mogą mieć wpływ na wyniki.

1.1 O Projekcie i Partnerach

Konsorcjum składa się z 4 członków pochodzących z różnych krajów UE (Włochy, Polska, Wielka Brytania).

Konsorcjum zostało stworzone w celu omówienia i porównania systemów edukacji w Europie południowej (Włochy), wschodniej (Polska) i zachodniej (Wielka Brytania), aby poszerzyć zakres badań dotyczących dobrych praktyk w UE biorąc pod uwagę różne uwarunkowania historyczne i kulturowe.

1.1.1 Eurocultura (Italy)

Eurocultura to organizacja prowadząca badania, szkolenia i doradztwo zawodowe z siedzibą w Vicenza, mieście ze 116 000 mieszkańców, położonym w północno-wschodniej części Włoch, między Weroną i Wenecją.

Kluczowe kompetencje tej organizacji są przede wszystkim związane z kwestiami rynku pracy i szkoleń. Projekty i działania mają na celu poprawę możliwości zatrudnienia osób poprzez szkolenia i cenne doświadczenie w pracy za granicą, promowanie przedsiębiorczości, promowanie mobilności uczniów i pracowników, zapobieganie i zwalczanie rasizmu i uprzedzeń, podnoszenie świadomości zainteresowanych stron i ogółu społeczeństwa w kwestii osób przedwcześnie kończących naukę – zjawiska, które jest główną przyczyną niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, dostępu i korzystania z praw obywatelskich.

1.1.2 Mazowiecki Kurator Oświaty (Polska)

Mazowiecki Kurator Oświaty wykonuje zadania i kompetencja w ramach systemu oświaty w imieniu wojewody, na terenie całego województwa mazowieckiego. Kuratorium Oświaty w Warszawie posiada pięć delegatur w dużych miastach woj. mazowieckiego (Płock, Radom, Ciechanów, Siedlce, Ostrołęka). Zatrudnia 286 pracowników.

Kurator oświaty realizuje politykę oświatową państwa ustalaną przez Ministra Edukacji Narodowej, współdziałając w tym zakresie z organami jednostek samorządu terytorialnego. W roku szkolnym 2014/2015 nadzorem pedagogicznym Mazowieckiego Kuratora Oświaty objętych jest 6705 szkół i placówek oświatowych znajdujących się na terenie

województwa mazowieckiego. Wśród nich 1655 stanowią szkoły podstawowe, 934 to gimnazja, a 1281 szkoły ponadgimnazjalne. Blisko 700 tys. uczniów uczęszcza do mazowieckich szkół. Kadra pedagogiczna to 94 tys. nauczycieli.

Podstawowym zadaniem kuratora oświaty jest sprawowanie nadzoru pedagogicznego w formie ewaluacji i kontroli. Nadzorowi pedagogicznemu kuratora oświaty podlegają wszystkie szkoły i placówki publiczne i niepubliczne, placówki doskonalenia nauczycieli, w tym niepubliczne placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, które znajdują się na terenie województwa, z wyjątkiem tych szkół i placówek które podlegają nadzorowi właściwych ministrów. Jednakże nawet w tych placówkach, kurator oświaty sprawuje nadzór pedagogiczny w zakresie nauczania przedmiotów ogólnokształcących. Ponadto dokonuje oceny stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół i placówek.

Zadaniem ustawowym kuratora oświaty jest udzielanie pomocy szkołom i placówkom, a także nauczycielom w wykonywaniu ich zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz inspirowanie nauczycieli do innowacji pedagogicznych, metodycznych i organizacyjnych.

Kuratorium oświaty jest również odpowiedzialne za wydawanie decyzji administracyjnych. Mazowiecki Kurator Oświaty w tym trybie wydaje polecenia usunięcia uchybień w pracy szkoły lub placówki, przenosi ucznia, który podlega obowiązkowi szkolnemu, do innej szkoły, uchyla statut szkoły publicznej. Do zadań kuratora należy przyznanie lub cofnięcie akredytacji placówce kształcenia ustawicznego i placówce doskonalenia nauczycieli. Do kompetencji kuratora oświaty jako organu wyższego stopnia nad jednostkami samorządu terytorialnego należą sprawy dotyczące zezwolenia lub odmowy zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej, odmowy wpisu szkoły lub placówki niepublicznej do ewidencji, wykreślenia szkoły lub placówki niepublicznej z ewidencji oraz cofnięcia szkole niepublicznej uprawnień szkoły publicznej.

1.1.3 Sysco Polska (Poland)

Sysco Polska oferuje innowacyjne i skuteczne szkolenia, jak również usługi doradcze dla osób indywidualnych, przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych i sektora publicznego.

Sysco Polska, posiadając duże doświadczeniem w pracy jako rzecznik przedsiębiorczości i edukacji, pomaga klientom w opanowaniu umiejętności, które mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia sukcesu w życiu i biznesie. Oferuje kursy w zakresie umiejętności miękkich i szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe umożliwiające rozwój

osobisty, jak również podnoszenie kwalifikacji. Sysco Polska od długiego czasu realizuje projekty współfinansowane przez UE, które wspierają konkurencyjność i rozwój kapitału ludzkiego.

Dzięki wielu ukończonym z powodzeniem projektom, Sysco Polska zyskało znaczące doświadczenie w organizowaniu usług szkoleniowych, praktyk zawodowych, wspieraniu bezrobotnych oraz w obszarze przedsiębiorczości.

Sysco realizowało projekty dla różnorodnych grup (uczniów, studentów, profesjonalistów, ludzi, którzy chcą zmienić swoją ścieżkę kariery), jak również instytucji publicznych i przedsiębiorstw, w szczególności z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Dzięki liczbie i różnorodności realizowanych projektów, Sysco Polska może się pochwalić szeroką siecią wyspecjalizowanych partnerów, tworząc ciekawe rozwiązania w wielu różnych dziedzinach. Sysco ściśle współpracuje z różnymi partnerami w Polsce i w Wielkiej Brytanii, w tym uniwersytetami, izbami handlowymi, przedsiębiorstwami i organizacjami pozarządowymi.

1.1.4 Sysco Business Skills Academy (UK)

Sysco Business Skills Academy z siedzibą w Liverpoolu w północno-zachodniej Anglii jest częścią Grupy Sysco, która obejmuje również Brighter Futures Merseyside (firmę, która oferuje dalszą edukację dla 16-18 latków z pomocą funduszy Agencji Finansowania Szkolnictwa) i SYSCO Management Consultants (firmę, która oferuje finansowane i nierefundowane kształcenie i szkolenie zawodowe).

Sysco Business Skills Academy oferuje programy szkoleniowe na szeroką skalę we współpracy z kluczowymi instytucjami państwowymi. Obecnie Sysco Business Skills Academy oferuje szkolenia w oparciu o umowę o praktyczną naukę zawodu dla osób zatrudnionych i szkolenia dla bezrobotnych dzięki agencji Skills Funding Agency i Europejskiemu Funduszowi Społecznemu, i szkolenia zawodowe dzięki projektowi *Wspieranie Umiejętności* Europejskiego Funduszu Społecznego dla programu Workforce.

Grupa Sysco zatrudnia około 80 osób i posiada bogate doświadczenie w zakresie wspierania i szkolenia osób w wieku 16+ w ramach wielu różnych, finansowanych programów. W roku akademickim 2014/15 Sysco Group przeszkoliło około 6000 osób.

1.2 Metodologia

W celu opracowania niniejszego raportu przyjęta została następująca metodologia badania:

- przyjęto harmonogram realizacji zadania,
- określono metody gromadzenia danych,
- przyjęto sposób ich analizy i interpretacji,
- dokonano porównania krajów partnerskich na tle UE,
- wskazano wnioski końcowe i rekomendacje

Naszym celem było kompleksowe zbadanie obecnych systemów monitorowania istniejących w UE i w każdym państwie partnerskim (Włochy, Polska i Wielka Brytania).

Takie podejście jest bardzo zbliżone do "Przeciwdziałania zjawisku przedwczesnego kończenia edukacji w Europie: strategie, polityka i przedsięwzięte środki"¹, choć w niniejszym raporcie więcej miejsca poświęcono systemom monitorowania.

Wykorzystano następujące metody badawcze:

- Badania źródłowe
- Wywiady
- Analizy statystyczne
- Przegląd literatury
- Analizę danych

Każdy z partnerów był odpowiedzialny za zbadanie krajowych systemów monitorowania, zarówno w zakresie gromadzenia danych dotyczących badania Latour Force Survey, a także systemów zbierania danych dla poszczególnych krajów, a następnie dokonano porównania w celu wyodrębnienia cech wspólnych oraz różnic, aby ocenić wiarygodność publikowanych statystyk i najlepsze systemy monitorowania.

Partnerzy projektu spotykali się regularnie, w każdym z krajów partnerskich, w celu omówienia wyników i opracowania wniosków płynących z zebranych danych.

1.3 Ograniczenia

Istnieją pewne ograniczenia, które mogą mieć wpływ na dokładność wyników. Jednakże, zdaniem autorów raportu, ograniczenia te miały minimalny wpływ na wyniki.

¹ 'European Commission/EACEA/Eurydice/Cedefop, November 2014, 'Tackling Early Leaving from Education and Training in Europe: Strategies, Policies and Measures'

1.3.1 Aktualność danych

Jak w przypadku wszystkich badań i analizy danych, terminowość oraz porównywalność danych mogą powodować ograniczenie dokładności wniosków.

Dane są zależne od czasu, a opóźnienia między zbieraniem, porównywaniem i publikacją danych, z pewnością wpływają na ważność wyników. Ponadto, jest to skomplikowane, gdy porównania pomiędzy krajami opierają się na różnych danych z różnych okresów.

Jednakże, mało prawdopodobne jest, że niewielkie rozbieżności związane z czasem (np. kilka miesięcy) będą miały duży wpływ na ogólną charakterystykę zjawiska przedwczesnego kończenia nauki.

1.3.2 Dostęp do danych

Dostępność danych, które są gromadzone w celu tworzenia statystyk jest kluczowa w ustalaniu dokładności i poprawności jakichkolwiek wniosków. W większości przypadków, dane statystyczne, które zostały zbadane w ramach niniejszego raportu pochodziły z publicznie dostępnych informacji, i dlatego nie byliśmy w stanie uzyskać dostępu i sprawdzić terminowo wyników przy wykorzystaniu odnośnych danych.

Jednak publicznie dostępne informacje są zarządzane i dostarczane przez krajowe i ogólnoeuropejskie organy statystyczne z wykorzystaniem ogólnie przyjętych norm międzynarodowych. Należy więc przyjąć, że dostępne informacje są dokładne i oparte o opublikowane metody.

1.4 Europejskie Strategie Ekonomiczne i Edukacyjne - Strategia Europa 2020

Strategia Europa 2020 jest 10-letnią centralną strategią europejską zaproponowaną przez Unię Europejską w dniu 3 marca 2010 r., aby umożliwić „Europie wyjście silniejszą z kryzysu gospodarczego i finansowego”².

Raport stwierdza, że „Europa stoi w obliczu zmian” i „teraz UE musi zatroszczyć się o swoją przyszłość”. Stwierdzono, że „Europa może odnieść sukces, jeśli będzie działać wspólnie, jako Unia. Potrzebujemy strategii, abyśmy mogli wyjść z kryzysu silniejszymi i uczynić z Unii Europejskiej inteligentną, zrównoważoną i sprzyjającą włączeniu społecznemu gospodarkę z wysokimi wskaźnikami zatrudnienia i wydajności oraz większą spójnością społeczną. Europa 2020 to wizja społecznej gospodarki rynkowej w Europie w XXI wieku”³.

² ‘European Commission, 3 March 2010, ‘Europe 2020: A strategy for smart, sustainable and inclusive growth’

³ ‘European Commission, 3 March 2010, ‘Europe 2020: A strategy for smart, sustainable and inclusive growth’

Trzy priorytetowe obszary strategii Europa 2020 zostały zdefiniowane jako:

- inteligentny rozwój: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach
- zrównoważony rozwój: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Na podstawie tych trzech priorytetów Komisja Europejska zaproponowała pięć głównych celów; jednym z nich jest „ograniczenie liczby osób przedwcześnie kończących edukację do 10%”. W momencie publikacji strategii w 2010 roku, odnotowywano średnio 15% wskaźnik osób przedwcześnie kończących edukację w całej UE⁴.

Ważne jest, aby podkreślić, że Komisja Europejska wyznaczyła dążenie do zmniejszenia liczby osób przedwcześnie kończących edukację w UE do 10% jako jeden z 5 głównych celów w całej strategii Europa 2020.

Cele dotyczące ograniczenia liczby osób przedwcześnie kończących edukację są jednym z dwóch głównych celów strategii Edukacja i Szkolenia w UE (ET 2020).

Strategia Edukacja i Szkolenia 2020 (ET 2020) opiera się na postępach prac w ramach programu Edukacja i Szkolenia 2010 w celu rozwijania „zaktualizowanych strategicznych ram współpracy europejskiej w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego”, które „mogą dodatkowo zwiększyć efektywność takiej współpracy i zapewnią ciągłe korzyści i wsparcie dla systemów kształcenia i szkolenia zawodowego w państwach członkowskich do roku 2020”⁵. Strategia ta ma na celu docenienie europejskiej różnorodności, a także próbuje w pełni respektować odpowiedzialność poszczególnych państw członkowskich za własne systemy edukacji.

Zmniejszenie liczby osób przedwcześnie kończących edukację było głównym celem Strategicznego Celu 3: Promowanie równości, spójności społecznej i aktywności obywatelskiej w priorytetowych obszarach współpracy europejskiej w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego w pierwszym cyklu w latach 2009-2011.

⁴ ‘European Commission, 3 March 2010, ‘Europe 2020: A strategy for smart, sustainable and inclusive growth’

⁵ Official Journal of the European Union, 28 May 2009, ‘Council conclusions of 12 May 2009 on a strategic framework for European cooperation in education and training (‘ET 2020’), 2009/C 119/02

1.5 Znaczenie zmniejszenia liczby osób przedwcześnie kończących edukację

W strategii Europa 2020 stwierdzono: „do 2020 r. 16 milionów więcej miejsc pracy będzie wymagało wysokich kwalifikacji, podczas gdy popyt na niskie kwalifikacje spadnie o 12 mln miejsc pracy”.⁶

Raporty sugerują, że wczesne kończenie edukacji stwarza większe ryzyko bezrobocia, otrzymania mniej stabilnej pracy, pracy w niepełnym wymiarze czasu i niższych zarobków.⁷

Według danych Eurostatu, w 2013 roku, stopa bezrobocia wśród osób wcześniej kończących edukację w całej UE wynosiła 41% w porównaniu do ogólnej stopy bezrobocia młodzieży wynoszącej 23,5%.⁸ Ponadto, według badań przeprowadzonych w Austrii przez Steinera (2009)⁹, ryzyko bezrobocia u osób przedwcześnie kończących edukację jest dwa razy wyższe niż u absolwentów szkół średnich, a ryzyko otrzymania gorszej pracy jest cztery razy wyższe. Badania Gasquet i Roux (2006)¹⁰ we Francji odkryły, że jedna trzecia osób wcześniej kończących edukację nie znajduje pracy w ciągu siedmiu lat, po ukończeniu szkoły.

Koszty jakie ponoszą osoby przedwcześnie kończące edukację można określić jako prywatne, podatkowe i społeczne¹¹. Tabela 1¹² pokazuje ciekawe zestawienie dla UE dotyczące korzyści wynikających ze zmniejszenia liczby osób wcześniej kończących edukację.

⁶ ‘European Commission, 3 March 2010, ‘Europe 2020: A strategy for smart, sustainable and inclusive growth’

⁷ ‘Network of Experts in Social Sciences of Education and Training (NESSE), 2010, ‘Early school leaving: Lessons from research for policy makers’

⁸ European Commission, 2014, ‘Education and Training Monitor 2014’

⁹ Steiner M, 2009, ‘Early School Leaving in Austria’

¹⁰ Gasquet C & Roux V, 2006, ‘Les sept premieres annees de vie active des jeunes non diplomes: la place des mesures publiques pour l’emploi’

¹¹ Belfield C, 2008, ‘The Cost of early school-leaving and school failure’, mimeo and Psacharopoulos G, 2007, ‘The Costs of School Failure- A Feasibility Study’, European Expert Network on Economic s of Education (EENEE) for the European Commission

¹² Belfield C, 2008, ‘The Cost of early school-leaving and school failure’, mimeo

Tabela 1

P korzyści prywatne	(1)Większe zarobki netto i dobrobyt + (2)Lepszy stan zdrowia/ przewidywana długość życia + (3)Wzrost produktywności gospodarstw domowych - (4) Opłaty za kształcenie
F – korzyści fiskalne lub rządowe (państwowe, lokalne i państwowe, centralne)	(5) Wzrost wpłat z podatków + (6) Mniejsza zależność od państwowych programów zdrowotnych + (7) Zmniejszone wydatki na wymiar sprawiedliwości + (8) Mniejsza zależność od opieki społecznej - (9) Dotacje na kształcenie
S – korzyści społeczne	Indywidualne korzyści prywatne + Korzyści fiskalne + (10) Zewnętrzna wydajność + (11) Zyski wynikające z mniejszej przestępczości + (12) Społeczna wartość zdrowia

Źródło: Belfield C, 2008, 'The Cost of early school-leaving and school failure', mimeo

1.5.1 Korzyści prywatne

Przedwczesne kończenie nauki prowadzi do uzyskiwania mniejszych zarobków przez całe życie i większego prawdopodobieństwa bezrobocia i dłuższego czasu trwania bezrobocia¹³.

Różne raporty, w tym Rouse (2007)¹⁴, Oreopoulos (2006)¹⁵, Anspal i inni (2011)¹⁶, Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków

¹³ 'Brunello G & De Paola M, November 2013, 'The costs of early school leaving in Europe', European Expert Network on Economics of Education (EENEE) Analytical Report No 17

¹⁴ Rouse C, 2007, 'Consequences for the labor market', in Belfield C and Levin H, 'The Price We Pay: Economic and Social Consequences of Inadequate Education', Brookings Institution Press, Washington

¹⁵ Oreopoulos P, 2006, 'Estimating average and local average treatment effects of education when compulsory schooling laws really matter', American Economic Review, pages 152-175

¹⁶ Anspal S, Järve J, Kallaste E, Kraut L, Räis ML, & Seppo I, 2011, 'The cost of school failure in Estonia', CENTAR

Życia i Pracy (2012)¹⁷ i Brunello, Weber i Weiss (2012)¹⁸, wskazują na znaczący wzrost płac w przypadku osób dłużej kontynuujących naukę.

Istnieją również korzyści prywatne w postaci poprawy zdrowia i długości życia.

1.5.2 Koszty fiskalne

Psacharopoulos (2007)¹⁹ klasyfikuje utracone przychody podatkowe jako koszty podatkowe. Opiera się to na założeniu, że osoby wcześniej kończące edukację zarabiają średnio mniej przez całe życie, więc płacą niższe podatki dochodowe. Dodatkowo, ponieważ wcześniej kończący edukację są bardziej narażeni na bezrobocie, zazwyczaj otrzymują wyższe zasiłki dla bezrobotnych, renty i inne świadczenia socjalne. Badania przeprowadzone przez Europejską Fundację na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (2012)²⁰ szacują, że średnie roczne publiczne koszty na rzecz osób "nie zatrudnionych, nie kształcących się i nie szkolących zawodowo" w 26 krajach europejskich to 742 € na osobę, z minimum € 3 w Bułgarii do € 5204 w Danii.

1.5.3 Koszty społeczne

Związek między edukacją i zdrowiem (znany jako gradient edukacyjno - zdrowotny) jest szeroko badany. Istnieją pewne opracowania jak osiągnięty poziom edukacji może wpłynąć na zdrowie; raporty Mazumbera (2008)²¹, Arendta (2005)²², Kemptera et al (2011)²³ i Van Kippersluisa (2011)²⁴ stwierdzają, że

¹⁷ European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, 2012, 'NEETs young people not in employment, education or training: characteristics, costs and policy responses in Europe'

¹⁸ Brunello G, Fort M, Weber G & Weiss C, 2013, 'Testing the internal validity of compulsory school reforms as instrument for years of schooling', IZA Discussion Paper No. 7533

¹⁹ Psacharopoulos G, 2007, 'The Costs of School Failure- A Feasibility Study', European Expert Network on Economics of Education (EENEE) for the European Commission

²⁰ European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, 2012, 'NEETs young people not in employment, education or training: characteristics, costs and policy responses in Europe'

²¹ Mazumder B, 2008, 'Does education improve health: A re-examination of the evidence from compulsory schooling laws', *Economic Perspectives*, 33(2)

²² Arendt J, 2005, 'Does education cause better health? A panel data analysis using school reforms for identification', *Economics of Education Review*

²³ Kempter D, Juerges H & Reinhold S, 2011, 'Changes in compulsory schooling and the causal effect of education on health: Evidence from Germany', *Journal of Health Economics* 30(2)

wykształcenie poprawia zdrowie i zmniejsza śmiertelność. Ostatnie badania, obejmujące siedem krajów europejskich (w tym Włochy i Anglię) przeprowadzone przez Brunello et al (2013)²⁵ szacują, że jeden dodatkowy rok edukacji zmniejsza prawdopodobieństwo pogorszenia zdrowia o 4% -8,5% dla kobiet i o 5% -6,4% dla mężczyzn.

Dodatkowo, badania wykazały, że wyższy poziom wykształcenia może mieć wpływ na zmniejszenie wydatków w sprawach karnych i zwiększenie korzyści dla społeczeństwa wynikających ze zmniejszonej liczby przestępstw. Badania Machin, Marie i Vučić (2011)²⁶ i Lochner i Moretti (2004)²⁷ wskazują na korzyści płynące ze zmniejszenia strat w zarobkach przez czas spędzony poza rynkiem pracy, skrócenie czasu, w którym osoby mogą brać udział w działalności przestępczej i zwiększenie psychologicznych kosztów złamania prawa. Rzeczywiście Machin i inni (2011)²⁸ szacują że korzyści społeczne wynikające z redukcji przestępczości o 1% wśród osób bez żadnych kwalifikacji będą wynosić między 43.921 a 88.469 przestępstw, a związane z nimi koszty będą wynosić między 54mln - 109 mln funtów.

²⁴ Van Kippersluis H, O'Donnell O & van Doorslaer E, 2011, 'Long run returns to education: does schooling lead to an extended old age?', *Journal of Human Resources*, 46(4)

²⁵ Brunello G, Weber G & Weiss C, 2012, 'Books are forever: early life conditions, education and lifetime income', IZA Discussion Paper No. 6386

²⁶ Machin S, Marie O & Vujić S, 2011, 'The crime reducing effect of education', *Economic Journal*, vol. 121(552)

²⁷ Lochner L & Moretti E, 2004, 'The effect of education on crime: evidence from prison inmates, arrests, and self-reports', *American Economic Review*, vol. 94(1)

²⁸ Machin S, Marie O & Vujić S, 2011, 'The crime reducing effect of education', *Economic Journal*, vol. 121(552)

2. EUROPEJSKIE BADANIE LABOUR FORCE SURVEY (LFS)

Oficjalne statystyki dotyczące przedwczesnego kończenia edukacji dla celów strategii Europa 2020 w Unii Europejskiej są tworzone przez Eurostat na podstawie Labour Force Survey. Ankieta ta ma na celu harmonizację danych dostarczanych przez badania LFS przeprowadzane w każdym państwie członkowskim UE.

Dyrektywy 452/2008²⁹ i 577/98³⁰ zobowiązują krajowe urzędy statystyczne wszystkich państw członkowskich UE do zbierania i opracowywania informacji statystycznych na temat edukacji i kształcenia ustawicznego, a także do zapewnienia, że w danych, które są zbierane wykorzystuje się standardowe terminy i definicje. Ponadto LFS w UE wykorzystuje wewnętrznie uznane klasyfikacje wykształcenia zawarte w Międzynarodowych Standardach Klasyfikacji Wykształcenia.

2.1 Definicja osób przedwcześnie kończących naukę

Unia Europejska definiuje osoby przedwcześnie kończące edukację jako:

"Osoby w wieku 18-24 lat, które ukończyły tylko gimnazjum lub mają wykształcenie średnie niepełne, czyli mniej niż dwuletnie".³¹

Każda osoba, która nie ukończyła szkoły ponadgimnazjalnej i nie kształci się obecnie jest klasyfikowana do celów statystycznych Eurostatu jako przedwcześnie kończąca naukę.

Definicja ta nie obejmuje osób, które brały udział w jakiejś formie kształcenia lub szkolenia zawodowego w ciągu czterech tygodni przed datą badania. Młodzi ludzie, którzy początkowo nie kończą edukacji, ale wracają, aby ukończyć szkołę ponadgimnazjalną przed ukończeniem 25 lat, są również wyłączeni z tej definicji.³²

Ukończenie gimnazjum lub niepełnej szkoły ponadgimnazjalnej jest klasyfikowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Klasyfikacji Wykształcenia jako (ISCED), 0, 1, 2 lub 3c niepełne, natomiast ukończenie szkoły

²⁹ Official Journal of the European Union, Regulation (EC) No 452/2008 of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008 concerning the production and development of statistics on education and lifelong learning

³⁰ Council Regulation (EC) No 577/98 of 9 March 1998 on the organisation of a labour force sample survey in the Community

³¹ Definicja ta została uzgodniona przez Ministrów Edukacji w Radzie UE, "Reference levels of European Average Performance in Education and Training (Benchmarks)", 2003

³² European Commission, January 2011, 'Early school leaving in Europe – Questions and answers', Memo/11/52

ponadgimnazjalnej jest klasyfikowane jako poziom ISCED 3a, 3b lub 3c pełne.³³

UE definiuje każdego 18-24latka, który nie osiągnął wykształcenia minimum na poziomie ISCED 3c pełne i który nie kontynuuje edukacji jako osobę przedwcześnie kończącą naukę.

2.2 Międzynarodowe Standardy Klasyfikacji Wykształcenia

Międzynarodowe Standardy Klasyfikacji Wykształcenia (ISCED) należą do Międzynarodowej Rodziny Klasyfikacji Gospodarczych i Społecznych Organizacji Narodów Zjednoczonych. Są one stosowane w różnych analizach statystycznych na całym świecie w „celu gromadzenia i analizy danych porównywalnych na poziomie międzynarodowym”.³⁴

ISCED to zbiór pojęć i definicji, które mają być powszechnie stosowane³⁵. Klasyfikacja jest stosowana w celu próby zwalczania problemu analiz porównawczych krajowych systemów edukacji, które często różnią się strukturą i treściami nauczania.

Poziom kodowania ISCED rozpoczyna się na poziomie 0 (edukacja przedszkolna) a kończy na poziomie 8 (studia doktoranckie lub równoważne).

Uczniowie z poziomem edukacji ISCED 3 mogą porzucić kształcenie i wejść na rynek pracy lub uczęszczać do szkół ponadgimnazjalnych.

Poziom ISCED 3 (szkolnictwo średnie II stopnia - szkoła ponadgimnazjalna) oznacza ukończenie szkoły ponadgimnazjalnej w ramach przygotowań do wstępu na uczelnię wyższą lub wyposażenie w umiejętności przydatne na rynku pracy, lub oba.³⁶

³³ Joint Research Centre, 2014, 'Monitoring the Evolution of Education and Training Systems: A Guide to the Joint Assessment Framework', European Commission

³⁴ UNESCO Institute for Statistics, 2012, 'International Standard Classification of Education: ISCED 2011'

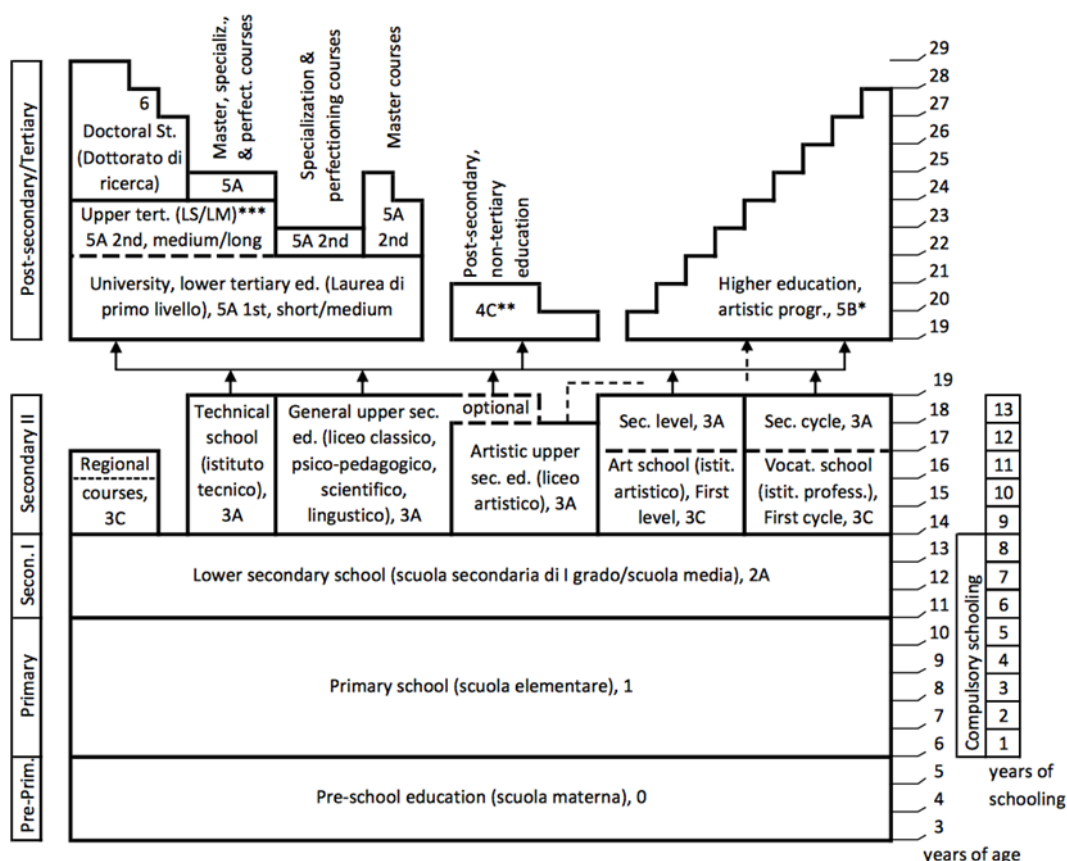
³⁵ Schneider S & Kogan I, 2008, 'International Standard Classification of Education 1997: challenges in the application to national data and the implementation in cross-national surveys', Mannheim, MZES

³⁶ UNESCO Institute for Statistics, 2012, 'International Standard Classification of Education: ISCED 2011'

2.2.1 Włoski System Edukacji

Włoski system edukacji podzielony jest na kilka etapów: edukacja przedszkolna, szkoła podstawowa, szkoła średnia i szkolnictwo wyższe. (rysunek 3)

Rysunek 3

Źródło: Barone C & Schizzerotto A, 2008, "The application of the ISCED-97 to Italy", MZES

Edukacja przedszkolna rozpoczyna się w wieku 3 lat i trwa 3 lata. Nie jest obowiązkowa, ale ma niemal powszechną frekwencję (93,4% według danych ze spisu ludności). Stanowi ona początkowy etap systemu edukacji i jej celem jest głównie wprowadzenie dzieci do środowiska szkolnego.

Edukacja jest obowiązkowa przez okres 10 lat, od 6 do 16 lat i obejmuje osiem lat pierwszego etapu kształcenia (5 lat szkoły podstawowej i 3 lata gimnazjum) i pierwsze dwa lata drugiego etapu (DM 139/2007). Sektor państwowy jest podstawą włoskiego systemu edukacji, a większość uczniów uczęszcza do państwowych szkół i uniwersytetów, choć istnieją także szkoły prywatne.

Szkoła podstawowa (ISCED 1) trwająca 5 lat obejmuje dzieci między 6 a 11 rokiem życia. Aby dziecko zostało przyjęte do szkoły podstawowej musi ukończyć sześć lat do 31 grudnia danego roku. Pięcioletni etap szkoły

podstawowej jest podzielony na dwie części, w pierwszych dwóch latach uczniowie koncentrują się na podstawowych umiejętnościach, a ostatnie trzy lata wprowadzają uczniów w szersze zagadnienia.

Gimnazjum (ISCED 2) trwa 3 lata, uczęszczają do niego dzieci w wieku 11 - 14 lat. Podobnie jak w przypadku szkoły podstawowej istnieje krajowy program nauczania, który musi być zrealizowany przez wszystkie dzieci. Ponadto, liczba godzin z poszczególnych przedmiotów, która musi być zrealizowana w każdym tygodniu jest określona przez Ministerstwo Edukacji.

Pod koniec trzeciego roku, uczniowie zdają egzamin państwowy obejmujący część pisemną z języka włoskiego, języka obcego oraz matematyki i nauk ścisłych, a następnie egzamin ustny ze wszystkich przedmiotów z wyjątkiem religii. Uczniowie, którzy zdali egzaminy otrzymują dyplom ukończenia gimnazjum i przechodzą do szkoły średniej.

Po zakończeniu pierwszego etapu kształcenia, Ustawa Finansowa 2007 przedłużyła edukację obowiązkową o dwa lata (od lat 14 do 16), która może być realizowana zarówno w państwowych szkołach średnich lub poprzez trzyletnie kursy kształcenia i szkolenia zawodowego, wchodzące w zakres kompetencji Regionów (ustawa 133/2008).

Szkoła średnia obejmuje programy o różnym czasie trwania, podzielone na dwie główne gałęzie: szkoły średnie, w ramach kompetencji Ministerstwa Edukacji, trwające 5 lat oraz kształcenie i szkolenie zawodowe w ramach kompetencji Regionów, trwające 3 lub 4 lata. W drugim etapie, w wieku 15 lat, uczniowie kończą okres obowiązkowej nauki i otrzymują świadectwo ukończenia obowiązkowej edukacji. W pewnych okolicznościach dopuszczalne jest kształcenie przez rodziców lub w szkołach prywatnych.

Istnieją trzy typy szkół średnich: licea, szkoły techniczne i szkoły zawodowe. Licea oferują szeroką gamę programów: artystyczne, klasyczne, nauk humanistycznych, językowe, muzyki i tańca, nauk ścisłych. Niektóre z nich oferują dodatkowe opcje, takie jak ekonomia lub nauki stosowane. Szkoły techniczne i zawodowe oferują szeroki zakres specjalizacji i możliwości w sektorze gospodarczym i technologicznym (szkoły techniczne), w usługach i przemyśle i w sektorze rzemiosła (szkoły zawodowe).

Od 2001 roku wszyscy uczniowie kształcą się zgodnie z tą samą podstawą programową przez pierwsze 2 lata szkoły ponadgimnazjalnej, kursy specjalistyczne zaczynają się w trzeciej klasie.

Wszystkie programy szkół ponadgimnazjalnych prowadzą do uzyskania dyplomu liceum, dyplomu wykształcenia technicznego lub zawodowego (ISCED 3a). Aby otrzymać Diploma di Scuola Superiore, znany również jako Diploma di Maturita (dyplom ukończenia szkoły średniej) uczniowie muszą zdać pisemne i ustne egzaminy.

Kraj podzielony jest na rejony/obwody szkolne (distretti) administrowane przez wojewódzkie lokalne biura edukacji/kuratoria. Zarówno programy nauczania jak i egzaminy w szkołach publicznych są ustalane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, w porozumieniu z organem doradczym Krajową Radą Edukacji.

W teorii taki scentralizowany system powinien zapewnić ten sam standard kształcenia w całym kraju, choć w praktyce istnieje znaczna dysproporcja pomiędzy jakością kształcenia w szkołach na północy i na południu kraju. Te na północy uważane są za dużo lepsze.

W ostatnich latach stopniowo zaczęto przenosić odpowiedzialność za edukację na regionalne władze oświatowe i szkoły, jednym z efektów jest danie szkołom (ograniczonego) stopnia swobody w ustalaniu własnych programów nauczania. Od września 2000 roku szkoły państwowe są również odpowiedzialne za zarządzanie własnymi finansami.

System kształcenia i szkolenia zawodowego (VET), który podlega kompetencji Regionów, stanowi część krajowego systemu edukacji i szkoleń zawodowych, a organizowany jest w ramach dwóch podstawowych programów: trzyletnich kursów, prowadzących do uzyskania Attestato di qualifica di operatore professionale (certyfikat zawodowego operatora) (ISCED 3c), i czteroletnich kursów prowadzących do uzyskania Diploma professionale di tecnico (dyplom technika), (ISCED 3a).

Kwalifikacje nadane w ramach systemu regionalnego są uznawane na szczeblu krajowym.

CVET we Włoszech zajmuje się osobami potrzebującymi ciągłego kształcenia i pozostającymi długotrwale bez pracy. Oferta szkolenia ustawicznego, której adresatem jest osoba zatrudniona lub bezrobotna szukająca nowej pracy, jest bardzo szeroka, a składa się zarówno z inicjatyw finansowanych z prywatnych jak i publicznych środków.

Kształcenie wyższe techniczne i zawodowe (ISCED 4c) jest prowadzone przez Regiony i może odbywać się w ramach dwóch programów: kształcenie wyższe techniczne i zawodowe (IFTS) i kształcenie w Wyższych Szkołach Technicznych (ITS). Te kursy są ustalane przez regiony i mają charakter specjalistyczny. Pod koniec kursu IFTS jest przyznawany Dyplom Wyższego Wykształcenia Technicznego (Certificato di specializzazione Tecnica Superiore (ISCED 4a)).

Wyższe szkoły techniczne (ITS) (ISCED 4c) są zakładane na podstawie regionalnych planów terytorialnych i są zarządzane jako Fundacja, w której udział ma państwo i władze regionalne i lokalne, inne uczelnie, przedsiębiorstwa, ośrodki szkoleniowe. Do ITS może uczęszczać młodzież i dorośli posiadający wykształcenie średnie. Po ukończeniu ITS uzyskują dyplom Wyższej Szkoły Technicznej, EQF poziom 5. Kwalifikacje te, wydawane przez Ministerstwo Edukacji, dotyczą specyficznych obszarów o wysokiej innowacyjności technologicznej określonych na poziomie krajowym.

Wszyscy uczniowie mogą rozpocząć studia na uniwersytecie, pod warunkiem, że zrealizowali pięcioletni program szkoły średniej i zdobyli dyplom ukończenia szkoły średniej. Powszechnym zjawiskiem jest obecnie to, że uczniowie, którzy uczęszczali do szkół technicznych i zawodowych idą na studia.

Szkolnictwo wyższe we Włoszech dzieli się na cztery odrębne kategorie: wykształcenie wyższe typu uniwersyteckiego, wykształcenia wyższe artystyczne i muzyczne, wykształcenie wyższe techniczne i inne możliwości kształcenia wyższego.

Cały sektor, a szczególnie kształcenie wyższe typu uniwersyteckiego, przeszedł radykalną reformę pod koniec lat 90. Spowodowane to było zarówno wyborami o znaczeniu krajowym jak i chęcią dostosowania systemu do europejskiego modelu przedstawionego w ramach Procesu Bolońskiego, który Włochy propagowały od samego początku.

Kształcenie w oparciu o umowę o praktyczną naukę zawodu jest również możliwe i jest zróżnicowane w zależności od rodzaju umowy.

Pierwsza i trzecia forma umożliwiają zdobycie kwalifikacji i dyplomów uznawanych na szczeblu krajowym i wydawanych pod koniec innych kursów w ramach systemu edukacji. Pierwszy rodzaj umów umożliwia uzyskanie kwalifikacji zawodowych uznawanych na szczeblu krajowym.

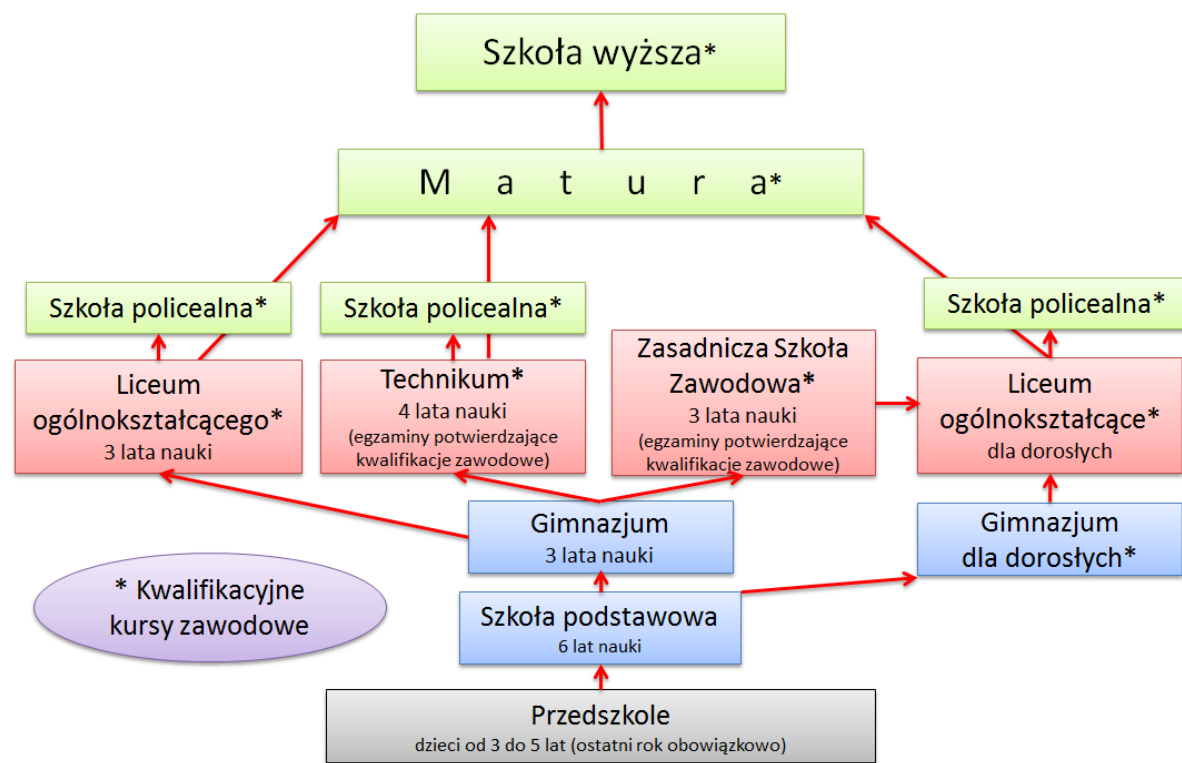
Druga forma - najczęstsza - umożliwia uzyskanie świadectwa od przedsiębiorstwa i uprawnia do podejścia do egzaminu, aby uzyskać kwalifikacje uznawane na szczeblu krajowym.

2.2.2 Polski System Edukacji

Polski system edukacji obejmuje wczesną edukację i opiekę, szkolnictwo podstawowe, średnie I stopnia i II stopnia, szkolnictwo policealne, oraz szkoły wyższe. (rysunek 4).

Rysunek 4

Schemat systemu edukacji

Źródło: http://edukacja.warszawa.pl/sites/edukacja/files/doradztwo-zawodowe/6506/attachments//schemat_s_e.png

W polskim systemie edukacji funkcjonują dwa pojęcia: obowiązek szkolny i obowiązek nauki.

Obowiązek szkolny (tj. obowiązek uczęszczania do szkoły podstawowej i szkoły ponadpodstawowej I stopnia) dotyczy dzieci i młodzieży w wieku 6-16 lat. Obowiązek nauki odnosi się do młodzieży w wieku 16-18 lat i może być realizowany w formie szkolnej (nauka w szkole ponadpodstawowej II stopnia) lub pozaszkolnej (realizowanie przygotowania zawodowego u pracodawcy). Oznacza to w efekcie, że kształcenie obowiązkowe w pełnym lub niepełnym wymiarze, w formach szkolnych i pozaszkolnych, trwa do osiemnastego roku życia, zgodnie z Konstytucją RP oraz ustawą o systemie oświaty.

Wczesna edukacja (ISCED 0) – obejmuje dzieci w wieku 3-5 lat, dla których zorganizowane są przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne. Edukacja przedszkolna jest nieobowiązkowa dla dzieci w wieku 3-4 lata i obowiązkowa dla 5-latków.

Szkolnictwo podstawowe (ISCED 1) – nauka jest realizowana w 6-letnich obowiązkowych szkołach podstawowych. Do roku szkolnego 2013/2014 naukę w szkole podstawowej rozpoczynały dzieci 7-letnie. Od roku szkolnego 2014/2015 wiek rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej został obniżony do 6 lat. Na zakończenie szkoły podstawowej przeprowadza się egzamin zewnętrzny, który nie ma charakteru selekcyjnego, a jedynie informacyjny.

Szkolnictwo średnie I stopnia (ISCED 2) – realizowane jest w obowiązkowych 3-letnich gimnazjach. Obecnie uczęszcza do nich młodzież w wieku 13-16 lat. Ze względu na obniżenie wieku rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, naukę w gimnazjum rozpoczną 12-latki (w roku 2020/2021) i zakończą ją jako 15-latki. Na zakończenie gimnazjum przeprowadza się egzamin zewnętrzny, którego wyniki wpływają na rekrutację do szkół ponadgimnazjalnych.

Szkolnictwo średnie II stopnia (ISCED 3) – dla młodzieży w wieku 16-19 lat (16-20 lat w przypadku technikum) i obejmuje 3-letnie licea ogólnokształcące, 3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe i 4-letnie technika. Zdecydowana większość absolwentów gimnazjum kontynuuje naukę w szkołach średnich II stopnia, choć nie jest ona obowiązkowa (na uczniach ciąży jedynie obowiązek nauki). Uczniowie zasadniczej szkoły zawodowej i technikum mogą w trakcie trwania nauki lub po jej ukończeniu przystąpić do egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie i uzyskać dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Uczniowie liceum ogólnokształcącego i technikum mogą po ukończeniu szkoły przystąpić do zewnętrznego egzaminu maturalnego. Umożliwia on uzyskanie świadectwa maturalnego, a jego posiadanie stanowi warunek wstępu na studia wyższe.

W polskim systemie edukacji funkcjonują zarówno szkoły publiczne jak i niepubliczne. W roku szkolnym 2012/2013 zdecydowana większość uczniów (95 %) realizujących obowiązek szkolny uczęszczała do szkół publicznych.

Szkolnictwo policealne (ISCED 4) – zaliczane jest w polskim systemie edukacyjnym do szkolnictwa na poziomie średnim. Szkoły policealne są przeznaczone dla osób posiadających wykształcenie średnie ogólne, pozwalają na uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu. Takie same egzaminy zawodowe co uczniowie szkół policealnych zdają też uczniowie zasadniczych szkół zawodowych oraz techników.

Ponadto w polskim systemie oświaty (poza systemem szkolnictwa wyższego) funkcjonują kolegia: kolegia nauczycielskie, nauczycielskie kolegia języków obcych oraz kolegia pracowników służb społecznych. Umożliwiają one absolwentom zdanie egzaminu i uzyskanie tytułu licencjata na uczelni wyższej

(ISCED 5a i 6). Obecnie kolegia nauczycielskie i nauczycielskie kolegia języków obcych są wygaszane, przestaną istnieć od września 2016.

Dorośli mogą uzupełnić wykształcenie szkolne na poziomie podstawowym i średnim, a także uzyskiwanie i uzupełnianie kwalifikacji i umiejętności dla celów zawodowych i osobistych. Odbywa się w dwóch formach (szkolnej i pozaszkolnej) w placówkach kształcenia ustawicznego i praktycznego, w ośrodkach doksztalcania i doskonalenia zawodowego oraz w ramach studiów podyplomowych w szkołach wyższych. Oprócz tego istnieje system szkolenia osób bezrobotnych oraz niektórych kategorii osób poszukujących pracy³⁷.

Większość środków finansowych przeznaczanych na edukację pochodzi z budżetu państwa. Zgodnie z ustawą o systemie oświaty szkoły dzielą się na publiczne, które oferują bezpłatną naukę w ramach podstawy programowej oraz szkoły niepubliczne. Szkoły niepubliczne obejmują szkoły społeczne, szkoły związków wyznaniowych oraz szkoły prywatne, które mogą być finansowane z własnego wnoszonego przez rodziców uczniów. Szkoły niepubliczne mogą także otrzymywać środki finansowe z innych źródeł, np. prywatnych przedsiębiorstw bądź fundacji. Szkoły niepubliczne w Polsce posiadające uprawnienia szkół publicznych mają prawo do dotacji oświatowej przyznawanej na każdego ucznia, której wysokość równa jest 100 % średniego kosztu edukacji ucznia w szkole publicznej. Szkoły niepubliczne mają prawo wydawać świadectwa uznawane przez szkoły publiczne i uczelnie wyższe.

W Polsce istnieją dwa odrębne ministerstwa: Ministerstwo Edukacji Narodowej i Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Ministerstwo Edukacji Narodowej odpowiada za cały system edukacji za wyjątkiem szkolnictwa wyższego, które podlega Ministerstwu Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Polityka edukacyjna jest tworzona i prowadzona centralnie, natomiast administracja i prowadzenie szkół, przedszkoli i innych instytucji edukacyjnych są zdecentralizowane. Odpowiedzialność za administrowanie przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów została delegowana do władz lokalnych. Sprawy administracyjne i organizacyjne oraz decyzje dotyczące wykorzystywania środków finansowych przez szkoły są przedmiotem konsultacji pomiędzy szkołą i organem prowadzącym szkołę, tj. gminą (w przypadku przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów) lub powiatem (w przypadku szkół ponadgimnazjalnych).

³⁷ Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Polskie Biuro Eurydice, red. Anna Smoczyńska, 2014, 'The system of Education in Poland'
<http://eurydice.org.pl/publikacja/the-system-of-education-in-poland-2014/>

Nadzór pedagogiczny nad szkołami sprawuje bezpośrednio Ministerstwo Edukacji Narodowej, a w jego imieniu zadania w tym zakresie wykonują kuratoria oświaty.

2.2.3 Brytyjski System Edukacji

W Wielkiej Brytanii, istnieje pięć etapów edukacji:

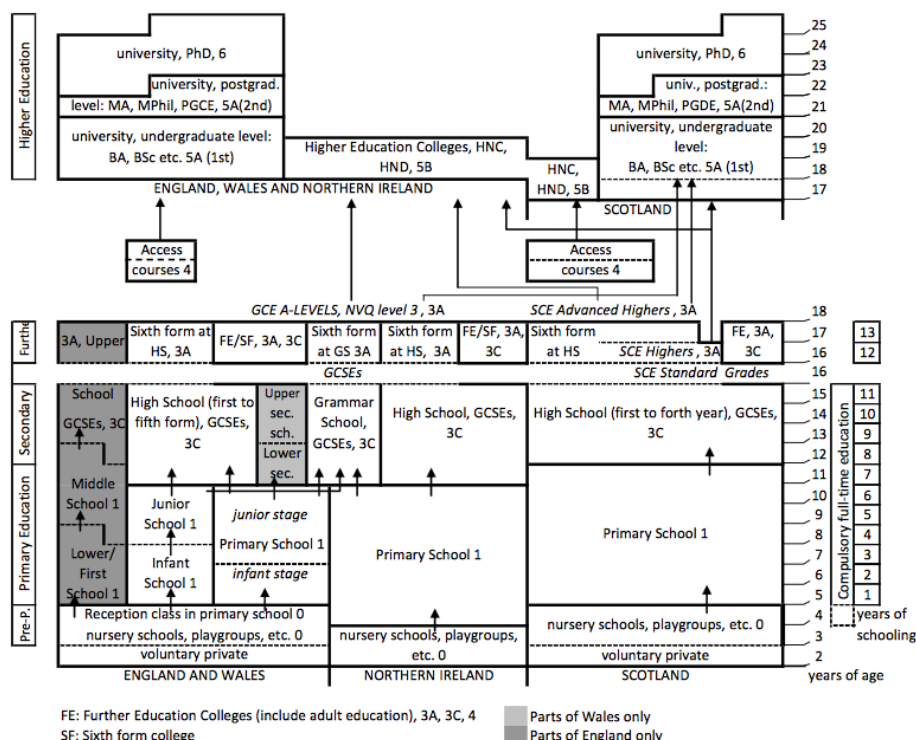
- wczesna edukacja,
- szkoła podstawowa,
- szkoła średnia,
- dalsza edukacja (FE)
- szkoły wyższe (HE).

Polityka edukacyjna w Wielkiej Brytanii jest kontrolowana przez instytucje publiczne w Anglii, Walii, Szkocji i Irlandii Północnej w ramach decentralizacji władzy. Tak więc istnieją nieznaczne różnice w strukturze systemu edukacji w zależności od obszaru Wielkiej Brytanii.

Aż do 2012 edukacja była obowiązkowa dla wszystkich dzieci w wieku od 5 lat (od 4 w Irlandii Północnej) do 16. Od 2013 roku Wielka Brytania rozszerzyła górną granicę kształcenia obowiązkowego do 17 lat, a od roku 2014 rozszerzyła dalej do lat 18. Podwyższenie górnej granicy obowiązkowego kształcenia zostało wprowadzone przez rząd brytyjski w ramach inicjatywy „Podwyższenie Granicy Wieków w Edukacji”³⁸.

³⁸ HM Government, 2008, ‘Education and Skills Act’

Rysunek 5

Źródło: Schneider S, 2008, 'The Application of the ISCED-97 to the UK's Educational Qualifications', Mannheim, MZES

W Wielkiej Brytanii wczesna edukacja (ISCED 0) jest dostępna dla wszystkich trzy i czterolatków. Dzieci w tym wieku mają prawo do 15 godzin bezpłatnej edukacji przedszkolnej przez 38 tygodni w roku. Wczesna edukacja może być realizowana w wielu różnych miejscach, w tym w państwowych przedszkolach, oddziałach przedszkolnych i klasach w szkołach podstawowych, a także w instytucjach spoza sektora państwowego, takich jak nieobowiązkowe przedszkola, prywatne szkoły lub opiekunowie.

Szkoła podstawowa (ISCED 1) obejmuje trzy grupy wiekowe: przedszkolaki (do 5 lat z wyjątkiem Północnej Irlandii gdzie odnosi się do dzieci w wieku poniżej 4 lat), dzieci (5 do 7 lat) i juniorzy (do 11 lat) w Anglii i Walii lub szkoła podstawowa (4 – 11 w Irlandii Północnej i 5-12 w Szkocji).

Szkoły średnie finansowane ze środków publicznych w Anglii to kombinacja różnych typów szkół; często odzwierciedla historyczne tradycje i politykę przyjętą przez władze lokalne. Szkoły comprehensive schools przyjmują uczniów niezależnie od umiejętności i zdolności, choć w niektórych miejscach, mogą działać również inne typy szkół, takie jak grammar schools, które wymagają od potencjalnych uczniów zdania egzaminów wstępnych. W ostatnim czasie w Anglii powstają również Akademie. Są to niezależne szkoły finansowane ze środków publicznych, które korzystają z większej niezależności od władz lokalnych dotyczącej określania płac i warunków dla pracowników, doboru

realizowanego programu nauczania oraz możliwości zmiany długości semestrów i liczby dni szkolnych.

Pod koniec roku szkolnego, w którym uczeń kończy 16 lat, zazwyczaj przystępuje do egzaminów zewnętrznych. Są to zwykle GCSE (General Certificate of Secondary Education) w Anglii, Walii i Irlandii Północnej oraz w klasach standardowych w Szkocji, choć dostępna jest gama innych kwalifikacji.

Uczeń, który uzyskał na egzaminie GCSE z pięciu przedmiotów oceny A* - C jest klasyfikowany jako ISCED 3c pełne w skali ISCED, a zatem nie jest objęty statystyką przedwczesnego kończenia nauki pomimo toczącej się dyskusji, że w wielu krajach UE ten poziom byłby sklasyfikowany tylko jako koniec gimnazjum (ISCED 2A). Wielka Brytania wykorzystuje dane GCSE, które są zgodne z danymi statystycznymi odnoszącymi się do wykształcenia osób w wieku 16 i 19 lat, które są stosowane w innych badaniach międzynarodowych. Uczniowie, którzy zdają cztery (4) lub mniej przedmiotów GCSE z ocenami A* - C są traktowani jako osoby mające ukończony poziom ISCED 3c niepełny. W Wielkiej Brytanii, jeśli osoba kończy kształcenie bez osiągnięcia 5 ocen A* - C w egzaminach GCSE jest uważana za przedwcześnie kończącą naukę do celów statystycznych UE. Tak więc w edukacji w Wielkiej Brytanii nie ma poziomu ISCED 2.

Dalsza edukacja jest obecnie obowiązkowa do wieku 18 lat i obejmuje zarówno kursy GCE A-level i edukację bez poziomu A-level, która odbywa się w szkole średniej, dalszą edukację, w tym college, i instytucje szkolnictwa wyższego. Są one klasyfikowane jako poziomy ISCED 3a, 3b i 4, w zależności od kwalifikacji. To nie oznacza, że młodzi ludzie muszą pozostać w szkole do wieku 17 czy 18 lat. Dla osób, które w roku szkolnym kończą 16 lat dostępne są następujące opcje:

- Edukacja w pełnym wymiarze (np. w szkole lub colleg'u)
- Kształcenie w oparciu o umowę o praktyczną naukę zawodu
- Kształcenie lub szkolenie zawodowe w niepełnym wymiarze połączone z jedną z następujących możliwości:
 - Zatrudnienie lub samozatrudnienie przez 20 godz. lub więcej tygodniowo
 - Wolontariat przez 20 lub więcej godzin tygodniowo

Piąty etap, szkolnictwo wyższe (ISCED 5 i 6), definiuje się jako wykształcenie powyżej poziomu GCE A-level lub jego równoważnika, które dla większości studentów odbywa się na uniwersytetach, w innych instytucjach szkolnictwa wyższego lub college'ach.

2.3 Statystyki dotyczące monitorowania edukacji i szkoleń zawodowych.

Statystyki dotyczące przedwczesnego kończenia nauki są zbierane poprzez zestaw pytań w krajowych ankietach Labour Force Survey, które obejmują kody

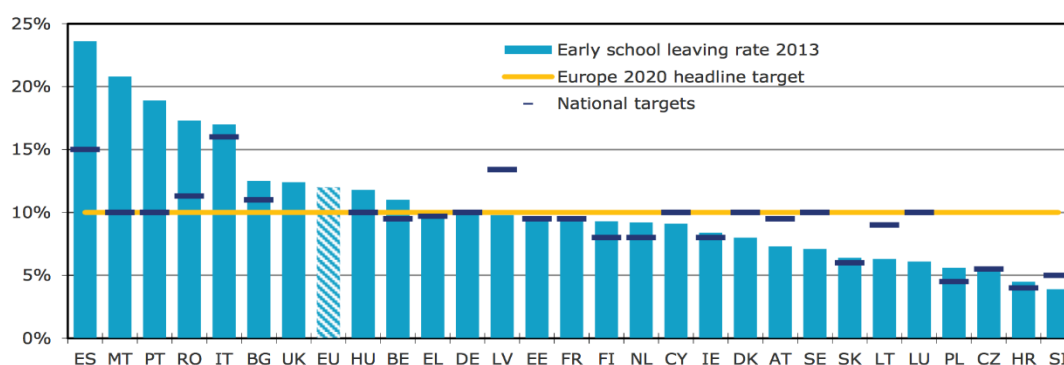
Eurostatu HATLEVEL i HATYEAR.³⁹ Wyniki publikowane są corocznie w publikacji UE *Monitor Edukacji i Szkoleń Zawodowych*.

Celem UE w strategii Europa 2020 jest osiągnięcie 110% wskaźnika osób przedwcześnie kończących naukę z poziomu 15% w 2010 roku, gdy strategia została opublikowana.⁴⁰ Oficjalne statystyki porównawcze dla wcześniej kończących edukację są publikowane corocznie przez *Monitor Edukacji i Szkoleń Zawodowych*, który jest wydawany przez Eurostat.

Monitor Edukacji i Szkoleń Zawodowych wykorzystuje metodologię Wspólnych Ram Oceniania (JAF), która została opracowana przez Dyрекcję Generalną ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączania i Komitet Zatrudnienia.⁴¹

Rysunek 6 graficznie obrazuje zróżnicowanie dotyczące osób wcześniej kończących edukację w oparciu o informacje dostarczone do Eurostatu przez LFS przeprowadzane w każdym z państw członkowskich.

Rysunek 6

Źródło: Eurostat, 2014, 'EU Education and Training Monitor'

Kolor niebieski – wskaźnik w 2013 r.

Kolor żółty – cel w 2020

Kolor granatowy – cele krajowe

Dziewięć z 28 państw członkowskich ma wskaźnik liczby osób wcześniej kończących edukację powyżej celu zasadniczego Europa 2020; to zarówno Włochy (17%) i Wielka Brytania (12,4%). Dla porównania, wskaźnik wczesnego kończenia nauki w Polsce w 2013 roku wynosił 5,4%, co stanowi prawie połowę celu Europa 2020, choć jest nieco wyższy niż cel krajowy (4,5%)⁴². Biorąc pod

³⁹ Eurostat, November 2013, 'EU Labour Force Survey database: User Guide'

⁴⁰ European Commission, 3 March 2010, 'Europe 2020: A strategy for smart, sustainable and inclusive growth'

⁴¹ European Commission, 2014, 'Monitoring the Evolution of Education and Training Systems: A Guide to the Joint Assessment Framework', JRC Technical Report

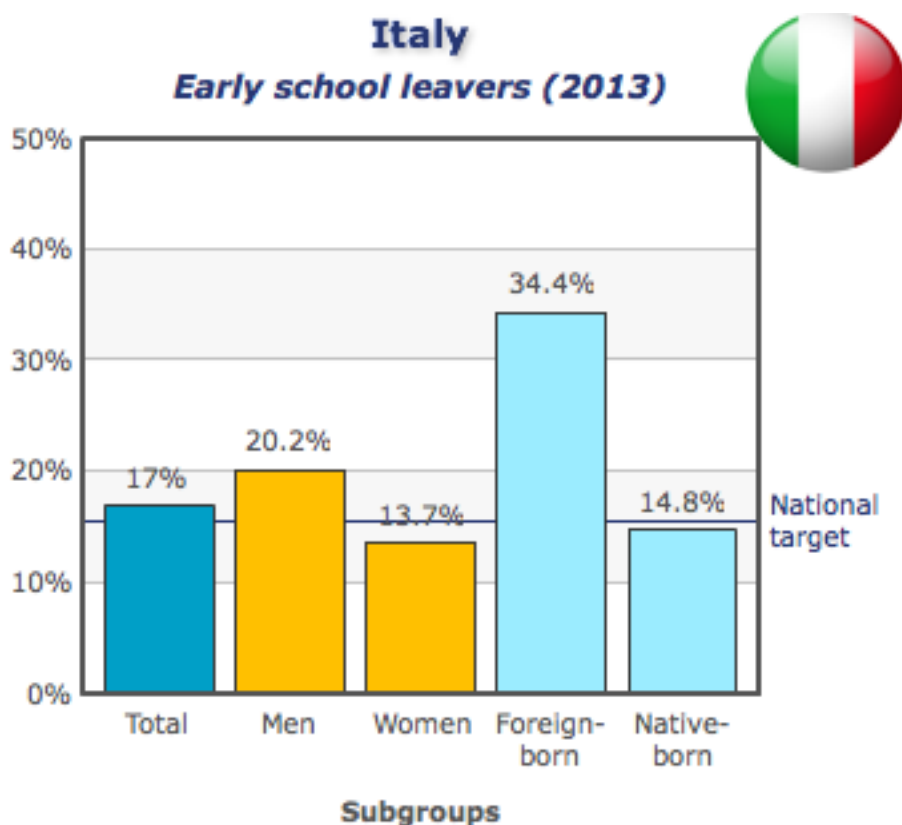
⁴² Eurostat, 2014, 'EU Education and Training Monitor'

uwagę duże różnice pomiędzy różnymi krajami w UE, wskazuje to albo na dużą przepaść w standardach kształcenia lub na niespójny system monitorowania krajowych systemów edukacyjnych.

Monitor Edukacji i Szkoleń Zawodowych 2014 przedstawia również podział osób przedwcześnie kończących naukę ze względu na płeć i kraj urodzenia. Włochy, Polska i Wielka Brytania wykazują niezwykle spójność statystyk dotyczących płci - większa liczba osób przedwcześnie kończących naukę występuje wśród mężczyzn niż kobiet, jednak kraje różnią się znacząco pod względem liczby osób przedwcześnie kończących naukę według kraju urodzenia.

We Włoszech, uczniowie urodzeni za granicą są znacznie bardziej narażeni na wczesne kończenie nauki niż ci urodzeni w kraju. Rzeczywiście, 36,4% osób urodzonych w krajach spoza UE przedwcześnie kończy naukę szkolną w porównaniu z 30,2% osób urodzonych w krajach UE (co łącznie daje 34,4% osób urodzonych poza Włochami, które wcześniej kończą edukację) i 14,8% osób urodzonych we Włoszech.⁴³ (rysunek 7)

Rysunek 7

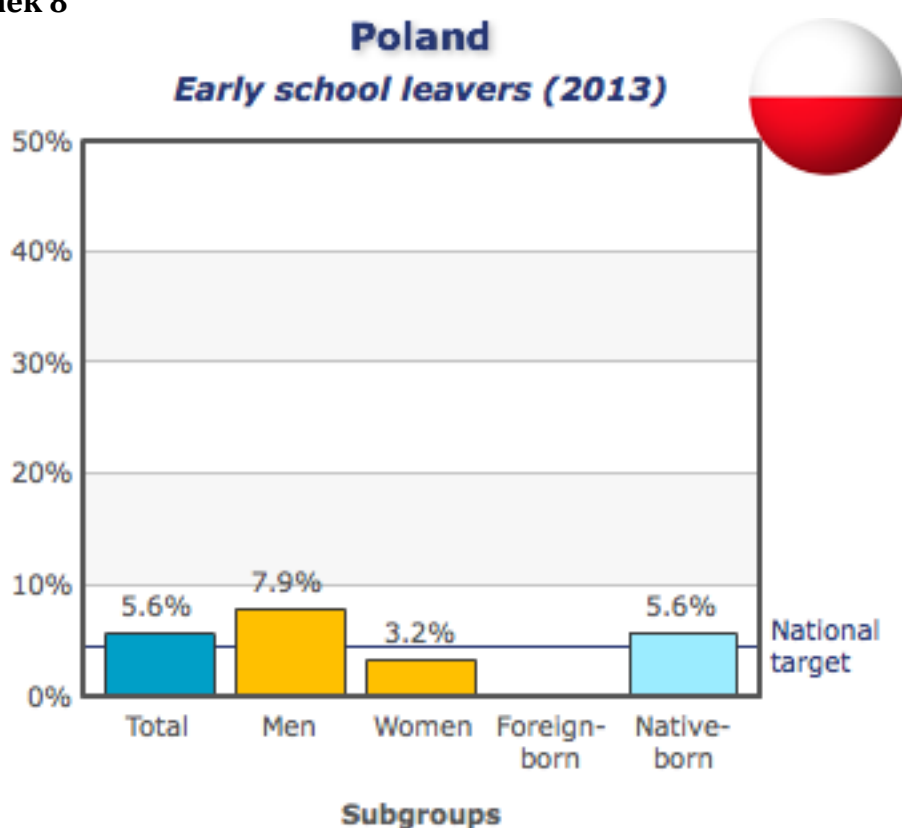

Źródło: Eurostat, 2014, 'EU Education and Training Monitor'

⁴³ Eurostat, 2014, 'EU Education and Training Monitor'

Inaczej sytuacja przedstawia się w Polsce, która ma bardzo małą liczbę osób urodzonych za granicą, i statystyki dotyczące osób wcześniej kończących edukację urodzonych za granicą nie są wiarygodne i nie są zgłaszane. Ciekawostką dla Polski jest jednak to, że mężczyźni są ponad dwukrotnie bardziej narażeni na wczesne kończenie edukacji w porównaniu do kobiet; to jest znacznie większa różnica niż we Włoszech i Wielkiej Brytanii⁴⁴.

Rysunek 8

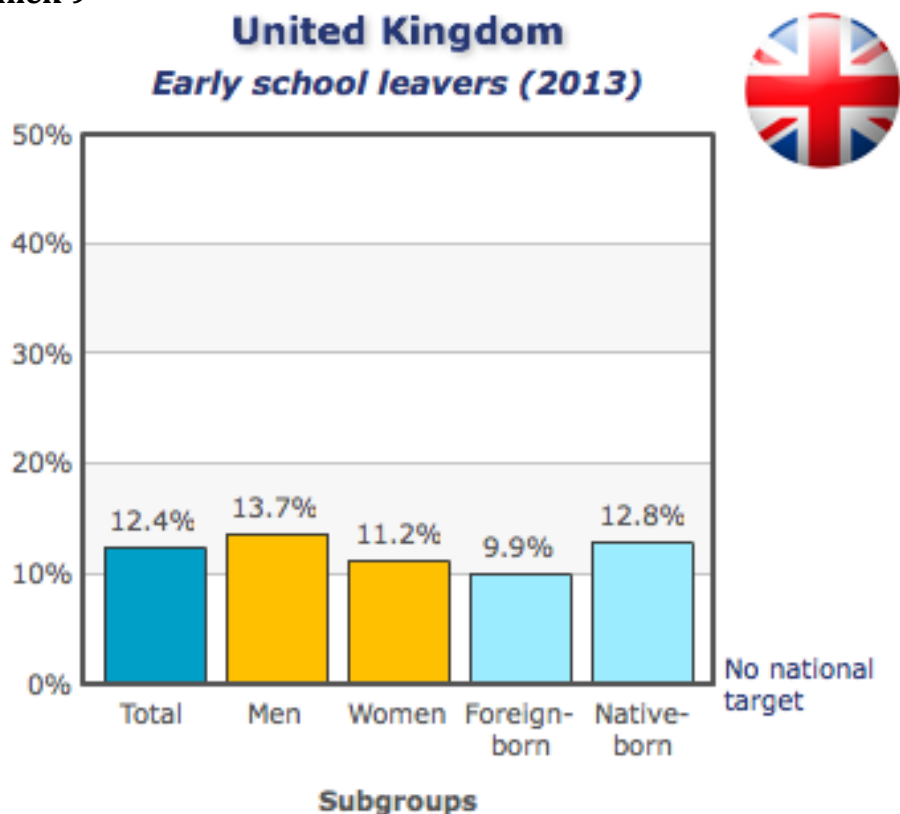
Źródło: Eurostat, 2014, 'EU Education and Training Monitor'

Wielka Brytania jest unikalnym przypadkiem w UE ponieważ osoby urodzone za granicą rzadziej wcześniej kończą edukację w porównaniu do osób, które są urodzone w kraju (9,9% w porównaniu do 12,8%); żaden inny kraj w UE nie osiąga takich wyników. Ponadto Wielka Brytania ma mniejszą różnicę między liczbą mężczyzn i kobiet sklasyfikowanych jako wcześniej kończący edukację niż Włochy i Polska.⁴⁵ (rysunek 9)

⁴⁴ Eurostat, 2014, 'EU Education and Training Monitor'

⁴⁵ Eurostat, 2014, 'EU Education and Training Monitor'

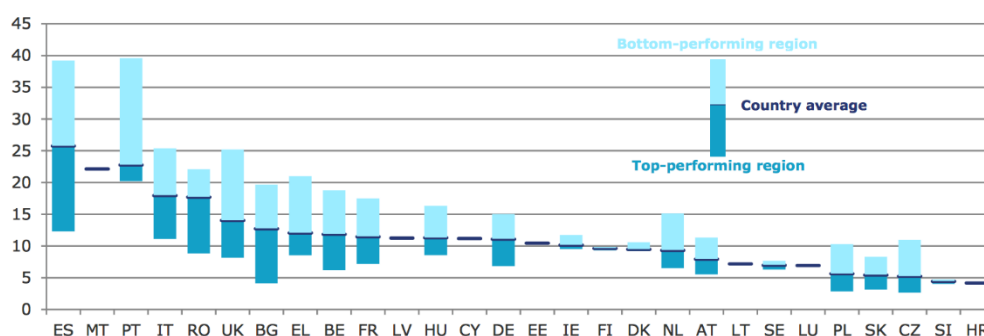
Rysunek 9

Źródło: Eurostat, 2014, 'EU Education and Training Monitor'

Kolejna ciekawa analiza jest związana z rozbieżnością pomiędzy najlepszymi i najgorszymi regionami w danym kraju. Jest to pokazane na rysunku 10.

Rysunek 10

Źródło: Eurostat, 2014, 'EU Education and Training Monitor'

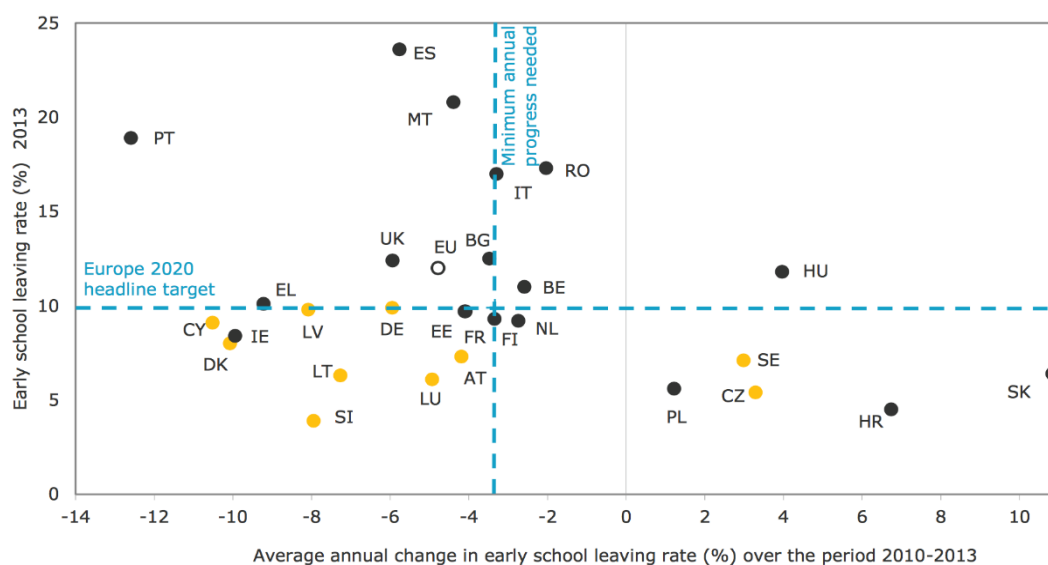
Jasny niebieski – najlepsze regiony
Ciemny niebieski – najgorsze regiony
Kreska pomiędzy – średnia krajowa

Ponownie, istnieje kilka interesujących różnic pomiędzy Włochami, Polską i Wielką Brytanią. Wielka Brytania ma największą rozbieżność pomiędzy

najlepszymi i najgorszymi regionami; Jest to spowodowane daleko położonymi obszarami z najniższymi wynikami. Włochy, ponownie, mają wyższy poziom rozbieżności między najlepszymi i najgorszymi regionami niż większość krajów UE, ale średnia krajowa wydaje się dobrze reprezentować kraj jako całość. Polska, w porównaniu do Włoch i Wielkiej Brytanii, posiada również rozbieżności między regionami najlepszymi i najgorszymi⁴⁶.

Ciekawa analiza porównuje postęp w próbie ograniczenia liczby wcześniej kończących edukację w każdym z państw członkowskich.(rysunek 11)

Rysunek 11

Źródło: Eurostat, 2014, 'EU Education and Training Monitor'

Analiza ta wskazuje, że, podczas gdy Włochy i Wielka Brytania mają wyższe statystyki porzucania nauki w stosunku do Polski, oba państwa członkowskie czynią większe postępy niż Polska w ograniczaniu tego zjawiska.

Co ciekawe, statystyki dotyczące przedwczesnego kończenia nauki w Polsce wzrosły między 2010 i 2014 z 5,4% do 5,6%. W ciągu tego samego okresu, wskaźnik przedwczesnego kończenia nauki we Włoszech uległ obniżeniu z 18,8% do 17%, a w Wielkiej Brytanii uległ obniżeniu z 14,9% do 12,4%⁴⁷.

Eurostat jest urzędem statystycznym Wspólnoty Europejskiej i jest odpowiedzialny za ogłaszanie oficjalnych statystyk dotyczących przedwczesnego kończenia nauki w odniesieniu do głównych celów strategii Europa 2020. Zadaniem Eurostatu jest „dostarczanie Unii Europejskiej wysokiej jakości informacji statystycznych, z zastosowaniem jednolitych zasad w celu zebrania wszystkich danych statystycznych z krajowych urzędów statystycznych każdego

⁴⁶ Eurostat, 2014, 'EU Education and Training Monitor'

⁴⁷ Eurostat, 2014, 'EU Education and Training Monitor'

z państw członkowskich Unii Europejskiej"⁴⁸. Jak wspomniano wcześniej w tym rozdziale, zostały wydane dyrektywy, które mają na celu stworzenie zharmonizowanych terminów i definicji.

Eurostat przeprowadza europejskie badanie LFS w 27 państwach członkowskich, a także w Chorwacji, Macedonii, Islandii, Norwegii, Szwajcarii i Turcji. Jest to obszerne badanie obejmujące gospodarstwa domowe, które dostarcza kwartalnie danych w różnych obszarach. Dane te są zbierane przez urzędy statystyczne poszczególnych krajów przy wykorzystaniu własnych krajowych badań LFS⁴⁹.

Każdy krajowy urząd statystyczny jest odpowiedzialny za wybór próby, przygotowanie ankiety, przeprowadzenie wywiadów bezpośrednich w gospodarstwach domowych, a następnie przekazanie tych wyników do Eurostatu za pomocą wspólnego systemu kodowania. Kwestionariusze zostały opracowane przez krajowe urzędy statystyczne w języku lub językach urzędowych poszczególnych krajów. Kwestionariusze często zawierają dodatkowe pytania poza tymi wymaganymi przez Eurostat, dotyczące spraw, które są przedmiotem zainteresowania na szczeblu krajowym⁵⁰.

Na podstawie prób, które są dostarczane przez krajowe urzędy statystyczne, sondaż jest rozszerzany z wykorzystaniem współczynników wagi pochodzących z najnowszego spisu ludności, ale również dostosowywany do wszelkich ostatnich zmian, jakie mogły nastąpić od spisu⁵¹.

Wszystkie dane zbierane i porównywane przez krajowe urzędy statystyczne krajów członkowskich UE są standaryzowane zgodnie z dyrektywą Rady Unii Europejskiej nr 577/98.

Zalecane przez Międzynarodową Organizację Pracy definicje zatrudnienia i bezrobocia, które są stosowane w LFS, są również używane do podobnych badań w innych dużych krajach świata, takich jak USA, Kanada i Australia. Dane z LFS są również szeroko stosowane przez organizacje takie jak Rada Europy, ONZ, Międzynarodowa Organizacja Pracy i OECD dla porównań międzynarodowych.

Idealna porównywalność statystyk generowanych w poszczególnych państwach członkowskich UE jest trudna do osiągnięcia, nawet jeśli byłyby one zbierane za pomocą pojedynczego bezpośredniego badania, które składałoby się z jednego badania przy użyciu jednej metody. Chociaż LFS w UE jest wspólnym

⁴⁸ Office of National Statistics, 2010, 'LFS User Guide – Volume 9: Eurostat & Eurostat Derived Variables, Labour Force Survey – United Kingdom'

⁴⁹ European Commission, January 2011, 'Early school leaving in Europe – Questions and answers', Memo/11/52

⁵⁰ Office of National Statistics, 2010, 'LFS User Guide – Volume 9: Eurostat & Eurostat Derived Variables, Labour Force Survey – United Kingdom'

⁵¹ Office of National Statistics, 2010, 'LFS User Guide – Volume 9: Eurostat & Eurostat Derived Variables, Labour Force Survey – United Kingdom'

wysiłkiem dokonywanym przez krajowe urzędy statystyczne wszystkich państw członkowskich UE w celu zapewnienia skoordynowanych i zharmonizowanych ram statystycznych, ważne jest, aby pamiętać, że muszą one również spełniać wymogi krajowe. Dlatego też, pomimo ścisłej koordynacji między krajowymi urzędami statystycznymi i Eurostatem, z uwagi na wiele subtelnych różnic między krajowymi systemami edukacji i badaniem LFS w każdym państwie członkowskim UE, trudno jest zapewnić niezawodną porównywalność statystyk każdego kraju⁵².

Ponadto, kraje stosują różne współczynniki próby; te wahają się od 4,5% w Luksemburgu i 2,1% na Cyprze do mniej niż 1% w większości pozostałych krajów UE. Włochy, Polska i Wielka Brytania wykorzystują różne wskaźniki próby, które mogą mieć wpływ na dokładność danych w każdym kraju.

⁵² Office of National Statistics, 2010, 'LFS User Guide – Volume 9: Eurostat & Eurostat Derived Variables, Labour Force Survey – United Kingdom'

3. MONITOROWANIE PRZEDWCZESNEGO KOŃCZENIA NAUKI W RAMACH LFS

Krajowe urzędy statystyczne w poszczególnych państwach są odpowiedzialne za zbieranie i porównywanie danych, które dostarczają informacji o osobach przedwcześnie kończących naukę dla Eurostatu.

W tej części przeanalizujemy, jak krajowe urzędy statystyczne przeprowadzają badanie Labour Force Survey we Włoszech, Polsce i Wielkiej Brytanii w odniesieniu do osób wcześniej kończących edukację.

3.1 Włochy

Włochy prowadzą ogólnokrajowy system monitorowania w celu zbierania danych do Labour Force Survey dotyczących osób wcześniej kończących edukację, dane te są zbierane dwustopniowo z pomocą Regionów.

Badanie było aktualizowane w przez ostatnie lata w celu uwzględnienia ciągłych zmian na rynku pracy oraz rosnących wymagań użytkowników dotyczących rzeczywistości społecznej i gospodarczej kraju. Najnowsze zmiany wprowadzono na początku 2004 roku, zgodnie z przepisami Unii Europejskiej.

Poziom wykształcenia ISCED 3c we włoskim systemie oświaty to uzyskanie dyplomu szkoły średniej lub kwalifikacji zawodowych; pociąga to za sobą pozostanie w edukacji poza wiek obowiązku szkolnego. Każdy, kto jest w wieku 18-24 lat i nie osiągnął tego poziomu wykształcenia lub nie uczestniczy w kursach lub innych szkoleniach jest uważany za osobę przedwcześnie kończącą naukę.

3.1.1 System Monitorowania Krajowego badania LFS

ISTAT jest włoskim Krajowym Urzędem Statystycznym, publiczną organizacją badawczą. Został założony w 1926 roku i jest głównym producentem oficjalnych statystyk dla obywateli i decydentów. Działa całkowicie niezależnie i w ciągłej interakcji ze środowiskami akademickimi i naukowymi.

Od 1989 roku Krajowy System Statystyczny (Sistan) pełni funkcje w zakresie kierowania, koordynowania i udzielania pomocy technicznej i szkoleń. Sistan został utworzony na mocy dekretu z mocą ustawy nr 322/89 w celu racjonalizacji tworzenia i publikacji informacji i optymalizacji zasobów przeznaczonych do oficjalnych statystyk. Sistan składa się z ISTAT, centralnych i lokalnych departamentów administracji publicznej, organów lokalnych i regionalnych, izb handlowych, innych instytucji publicznych i administracji dostarczających informacji statystycznych.

ISTAT jest członkiem Europejskiego Systemu Statystycznego, który obejmuje Eurostat, urząd statystyczny Unii Europejskiej.

Dane dostarczane przez ISTAT do Eurostatu opierają się na włoskim badaniu LFS⁵³, ciągłym badaniu przeprowadzanym w ciągu każdego tygodnia roku.

3.1.2 Gromadzenie i porównywanie danych

Co kwartał badanie LFS zbiera informacje na temat prawie 70.000 gospodarstw domowych w 1246 włoskich gminach obejmujących w sumie 175 tysięcy osób (stanowi to 1,2% ogółu ludności Włoch).

Populacja badana w LFS obejmuje wszystkich członków gospodarstwa domowego oficjalnie mieszkających we Włoszech, nawet jeżeli czasowo przebywają za granicą. Osoby z gospodarstw domowych zameldowane we Włoszech, które mieszkają na stałe za granicą oraz stali mieszkańcy instytucji zbiorowych (hospicjów, domów dziecka, instytucji religijnych, koszar itp) są wyłączone.

Badanie LFS jest obowiązkowe dla osób, które zostały wybrane jako próba, co prowadzi do bardzo wysokiego odsetka odpowiedzi (88,3%). Dane te są zbierane przez wywiad internetowy.

LFS dostarcza kwartalnych szacunków głównych składników rynku pracy (status zatrudnienia, rodzaj pracy, doświadczenie zawodowe, poszukiwania pracy, etc.), z podziałem na płeć, wiek i terytorium (do poziomu regionalnego).

3.1.3 Częstotliwość zbierania danych

Sondaż jest ciągły ponieważ informacje są zbierane podczas każdego tygodnia roku, a nie w ciągu jednego tygodnia na kwartał. Wyniki są nadal publikowane co kwartał, z wyjątkiem danych z prowincji, które są publikowane raz w roku.

3.1.4 Rodzaj zbieranych danych

ISTAT czerpie swoje oficjalne szacunki dotyczące liczby osób zatrudnionych i osób poszukujących pracy, jak również informacje na temat składowych siły roboczej, takich jak zawód, obszar działalności gospodarczej, godziny pracy, rodzaje umów i czas ich trwania oraz szkoleń z badania LFS.

3.1.5 Powody zbierania danych

Badanie wprowadzono na początku 1950 roku, odgrywa ono podstawową rolę w dokumentacji statystycznej i analizie sytuacji na rynku pracy we Włoszech i okazało się niezbędnym narzędziem do zdobywania wiedzy dla decydentów publicznych, mediów i obywateli.

Chociaż zjawisko przedwczesnego kończenia nauki systematycznie spada we Włoszech, jest wciąż daleko do celów europejskich.

⁵³ Aby nowe szacunki były porównywalne z szacunkami dotyczącymi lat ubiegłych, Istat skonstruował szereg czasowy od czwartego kwartału 1992 roku.

Pomimo postępów poczynionych w ostatnich latach w większości regionów, w szczególności na obszarze południa i wysp, cel zmniejszenia liczby osób wcześniej kończących edukację do poziomu poniżej 10 procent jest odległy.

Podczas gdy wskaźniki porzucania stale maleją we Włoszech, kryzys gospodarczy przyczynił się do wzrostu liczby młodych ludzi sklasyfikowanych jako NEET (nie w edukacji, zatrudnieniu lub szkoleniu). 22,7% całej populacji w wieku 15-29 lat nie pracuje, ani nie uczy się. Ma to wyraźne konsekwencje dla polityki.

3.1.6 Skuteczność zbierania danych

Chociaż LFS obejmuje tylko 1,2% ogółu ludności Włoch, jest to największe badanie gospodarstw domowych we Włoszech. Dlatego też, biorąc pod uwagę, że badanie ma na celu jedynie zapewnienie ogólnej charakterystyki populacji, a nie rzeczywistych danych można stwierdzić, że LFS powinno zapewnić najlepsze oszacowanie liczby osób wcześniej kończących edukację we Włoszech.

Warto zauważyć, że Włochy są jednym z niewielu krajów w UE, w których badanie LFS jest obowiązkowe. Nie dzieje się tak w praktyce, ale odsetek odpowiedzi 88,3% jest wyjątkowo wysoki w porównaniu do wielu innych państw członkowskich UE⁵⁴. Jednak w 2011 roku, został zrewidowany szereg czasowy z uwzględnieniem zmian wprowadzonych przez Eurostat dotyczących traktowania braku odpowiedzi. Oznacza to, że dane mogą w niektórych przypadkach nieznacznie różnić się od tych opublikowanych w poprzednich latach, co ogranicza porównania wieloletnie.

Podobnie jak wszystkie badania oparte na próbie, włoski Labour Force Survey jest podatny na błędy próby i nie związane z próbą. Każda próba musi stosować mechanizm ważenia aby wziąć pod uwagę niereprezentatywne trendy w danych, które otrzymaliśmy. Kluczowe zagadnienia dla włoskiego LFS odnoszą się jednak do błędów nie związanych z próbą. Na przykład, dane włoskie mają 2,3% nadmierny zakres z powodu błędów w adresach (ze względu na ostatnie zmiany w adresie), złego włączenia (ze względu na niedawną migrację) i niewłączenia (z powodu niedawnej imigracji).

Tego typu kwestie powodują niedokładności we włoskim badaniu LFS, które do pewnego stopnia wpływają na efektywność zbierania danych.

⁵⁴ Eurostat, 2014, 'Quality Report of the European Union Labour Force Survey'

3.2 Polska

Polska posiada krajowy system monitorowania do tworzenia statystyk ESL dla Eurostatu. Są one zbierane przez polskie badanie LFS (BAEL – Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności) na podstawie próby, która wykorzystuje regiony (województwa) jako pierwszy etap.

Poziom ISCED 3c w Polsce odnosi się do uczestniczenia w edukacji ponadgimnazjalnej. Nie trzeba zdać egzaminu; wymogiem jest pozostanie w szkole do ostatniego dnia obowiązkowej edukacji ponadgimnazjalnej.

3.2.1 System monitorowania krajowego LFS

W Polsce instytucją gromadzącą i analizującą dane dotyczące wielu obszarów życia społecznego jest Główny Urząd Statystyczny (GUS). Prowadzone badania nie dotyczą wprost zjawiska wypadania z systemu edukacji.

Dane te pozyskiwane są z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Badanie takie Główny Urząd Statystyczny przeprowadza co kwartał od 1992 r.

Podstawą prawną Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) jest ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej⁵⁵ oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2015⁵⁶.

Celem badani jest dostarczenie danych dotyczących wielkości i struktury populacji osób pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo.⁵⁷

Jest to stałe badanie obowiązkowe, planowane w każdym roku zgodnie z programem badań statystycznych statystyki publicznej przyjętych przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia.

3.2.2. Zbieranie i porównywanie danych

Badanie realizowane jest metodą reprezentacyjną co oznacza, że uczestniczą w nim gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, a uzyskane od nich informacje są uogólniane dla ludności całego kraju. Za gospodarstwo domowe uważa się zespół osób spokrewnionych lub niespokrewnionych, mieszkających razem i wspólnie utrzymujących się,

⁵⁵ Dz. U. z 1995 r. nr 88 poz. 439 ze zm.

⁵⁶ Dz. U. z 2014 r. poz. 1330

⁵⁷ Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie programu statystyki publicznej na rok 2015 – Dz. U. z 2014 r., poz. 1330, s. 111.

tj. zaspokajających swoje potrzeby żywnościowe i inne podstawowe potrzeby życiowe.

Obecnie w każdym kwartale badanie obejmuje 54,7 tysięcy mieszkań z całego obszaru Polski i ponad 90 tys. osób.

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności prowadzone jest kwartalnie na próbie gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Dobór prób kwartalnych odbywa się według zasad tzw. schematu rotacyjnego. Zgodnie z przyjętymi założeniami, każda próba gospodarstw domowych uczestniczyć będzie w 4 obserwacjach. Co kwartał dokonuje się częściowej wymiany prób elementarnych.

Badanie prowadzone jest metodą CAPI (z ang. *Computer Assisted Paper Interviewing* tj. wspomagana komputerowo metoda wywiadu bezpośredniego oraz CATI (z ang. *Computer Assisted Telephone Interviewing*) tj. wspomagana komputerowo metoda wywiadu telefonicznego. W szczególnych przypadkach (np. awaria sprzętu) badanie może być przeprowadzone na formularzach papierowych (metoda PAPI - z ang. *Paper and Pencil Interview*)⁵⁸.

3.2.3. Częstotliwość zbierania danych

Badanie realizowane jest metodą obserwacji ciągłej (ruchomy tydzień badania). W każdym z 13 tygodni kwartału badana jest 1/13 część kwartalnej próby wylosowanych mieszkań. Przy tej metodzie obserwacji wyniki badania ilustrują sytuację na rynku pracy w okresie całego kwartału.

Przez badany tydzień (tydzień obserwacji) rozumie się 7 kolejnych dni (od poniedziałku do niedzieli) Badanie ankietowe należy przeprowadzić w ciągu 7 dni następujących po tygodniu wyznaczonym do obserwacji. Tydzień, w którym badanie jest przeprowadzane, nazywa się tygodniem ankietyzacji.

3.2.4 Rodzaj gromadzonych danych

„BAEL stanowi podstawowe źródło informacji o wielkości zasobów pracy (kapitale ludzkim) z pełną charakterystyką podstawowych cech demograficznych i społecznych, przestrzennego ich rozmieszczenia oraz zajmowanego statusu na rynku pracy.”⁵⁹

⁵⁸ Główny Urząd Statystyczny, Departament Badań Demograficznych i Rynku Pracy, grudzień 2013, „Objaśnienia do Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (Kartoteka ZG, Ankieta ZD, Formularz ZA)”, badanie aktywności ekonomicznej ludności w 2015 roku, s. 3

⁵⁹ Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie programu statystyki publicznej na rok 2015 – Dz. U. z 2014 r., poz. 1330, s. 111

Najpierw zbiera się ogólne dane dotyczące wszystkich osób tworzących wspólnie gospodarstwo domowe w mieszkaniu, a następnie zadaje pytania dotyczące aktywności zawodowej osobom, które ukończyły 15 lat, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach

Część przedmiotowego kwestionariusza dotyczy edukacji formalnej i edukacji pozaformalnej osób w wieku 15 lat i więcej. Celem badania jest ustalenie:

- czy w ciągu ostatnich 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) **respondent był lub nadal jest uczniem lub studentem**. Przyjmuje się, że ukończony poziom wykształcenia powinien być udokumentowany świadectwem ukończenia szkoły, zatem dopóki osoba nie otrzyma świadectwa, pozostaje nadal uczniem. Podobnie traktowani są studenci, którzy uzyskali już absolutorium i czekają na obronę pracy.

W okresie wakacyjnym w przypadku osób, które przechodzą z jednego poziomu nauki na drugi, jeżeli respondent wie, że został przyjęty na wyższy poziom nauki, zaznacza odpowiedź, że jest uczniem. Jeżeli respondent jest w trakcie składania dokumentów do szkoły lub w trakcie egzaminów lub nie zna jeszcze ich wyników, zaznacza się, że badany ukończył szkołę i oczekuje na wyniki naboru do szkoły czy uczelni⁶⁰;

- **ustalenie poziomu edukacji, na którym respondent obecnie zdobywa wykształcenie (tzn. uczy się bądź studiuje) lub uczył (w ciągu ostatnich 4 tygodni).**

W przypadku osób badanych w okresie wakacyjnym, które wiedzą że zostały przyjęte na wyższy poziom edukacji oraz osób, które są w trakcie składania dokumentów do kolejnej szkoły lub w trakcie egzaminów do kolejnej szkoły odnotowuje się ten poziom edukacji/szkołę, do której osoba aplikowała/ zdawała egzaminy. Jeśli osoba uczy się równolegle w 2 szkołach (np. 2 kierunki studiów – jeden na poziomie licencjackim, a drugi – magisterskim), zaznacza się tę szkołę, która jest dla niej ważniejsza⁶¹. Jeśli respondent ma trudności z wyborem szkoły, zaznacza się tę, która daje wyższy poziom edukacji;

- wyodrębnienie osób, które **w ciągu ostatnich 4 tygodni** (wliczając jako ostatni tydzień badany) **uczestniczyły w jakimkolwiek doksztalcaniu poza formalnym systemem edukacji**. Edukacja pozaformalna obejmuje zajęcia edukacyjne prowadzone w formie kursów, instruktaży (w miejscu

⁶⁰ Główny Urząd Statystyczny Departament Badań Demograficznych i Rynku Pracy,..., op. cit., s. 73

⁶¹ Główny Urząd Statystyczny Departament Badań Demograficznych i Rynku Pracy,..., op. cit., s. 74

pracy lub poza nim), seminariów, konferencji lub wykładów, na które respondent zgłosił się i w których uczestniczył (również korespondencyjnie), a także lekcje pobierane prywatnie (np. języków obcych). **Uwzględniane tu są wszelkiego rodzaju szkolenia prowadzone pod kierunkiem nauczyciela (wykładowcy).** Należy tu uwzględnić również kursy związane z własnym rozwojem intelektualnym lub fizycznym lub z własnymi zainteresowaniami: np. kurs tańca, pływania, gotowania, judo, karate, kurs nauki jazdy, uczestnictwo w zajęciach w ramach uniwersytetów trzeciego wieku, itp. Zajęcia mogą mieć charakter kursów lub szkoleń doskonalących kwalifikacje zawodowe i mogą prowadzić do uzyskania umiejętności potrzebnych w życiu społecznym (np. kurs samoobrony) lub dla osobistych korzyści, własnego rozwoju intelektualnego lub hobby (np. kurs gotowania, wykłady z historii sztuki, kurs modelarstwa)⁶².

3.2.5. Powody zbierania danych

Główny Urząd Statystyczny na potrzeby programowania i monitorowania polityki rozwoju państwa stworzył System Monitorowania Rozwoju STRATEG⁶³. Zgromadzono w nim wskaźniki wykorzystywane są do monitorowania realizacji programów i strategii obowiązujących w Polsce (na poziomie krajowym, ponadregionalnym i wojewódzkim) oraz w Unii Europejskiej (strategia Europa 2020). System udostępnia również dane statystyczne istotne dla realizacji polityki spójności.

Gromadzone dane służą monitorowaniu dynamiki oraz kierunków zmian w obszarze aktywności zawodowej ludności w Polsce. Badanie pozwala na dostarczenie danych do wskaźników z zakresu rynku pracy oraz do porównań międzynarodowych.⁶⁴

Obszary tematyczne ww. systemu monitorowania obejmują „Edukację i wychowanie”, w którym jednym ze wskaźników jest „młodzież niekontynuująca nauki”.

Zasady upowszechniania danych gromadzonych przez Główny Urząd Statystyczny są określone w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia

⁶² Główny Urząd Statystyczny Departament Badań Demograficznych i Rynku Pracy, ..., op. cit., s. 74

⁶³ <http://strateg.stat.gov.pl/>

⁶⁴ Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie programu statystyki publicznej na rok 2015 – Dz. U. z 2014 r., poz. 1330, s. 111

10 września 1999 r. w sprawie trybu i form ogłaszania, udostępniania i rozpowszechniania wynikowych informacji statystycznych⁶⁵.

Zgodnie z § 1 cyt. rozporządzenia powszechna dostępność wynikowych informacji statystycznych statystyki publicznej jest zapewniana przez:

- 1) zamieszczanie w wydawnictwach Głównego Urzędu Statystycznego, urzędów statystycznych oraz innych organów prowadzących badania statystyki publicznej wynikowych informacji statystycznych charakteryzujących sytuację ekonomiczną, demograficzną, społeczną oraz środowisko naturalne,
- 2) ogłaszanie podstawowych wielkości i wskaźników do celów określonych każdorazowo w odrębnych przepisach,
- 3) podawanie do wiadomości w środkach masowego przekazu,
- 4) udzielanie informacji, na podstawie danych zgromadzonych w wyniku badań statystycznych, w szczególności za pośrednictwem informatorów statystycznych działających w Głównym Urzędzie Statystycznym i urzędach statystycznych.

3.2.6 Efektywność zbierania danych

BAEL jest największym w Polsce badaniem gospodarstw domowych i jako takie, jego wyniki zapewniają najlepszy sposób określenia cech populacji. Istnieją jednak pewne obszary, które mają wpływ na dokładność wyników.

LFS, jak każde badanie oparte na próbach zakłada błąd statystyczny. Ponadto Polska ma wskaźnik odpowiedzi na poziomie 73,9%, co jest dość niskim wskaźnikiem w porównaniu do innych państw UE.⁶⁶

W losowaniu nie biorą udziału pomieszczenia w obiektach ruchomych i w obiektach zbiorowego zamieszkania oraz pomieszczenia prowizoryczne. Badaniem nie są obejmowane osoby nieobecne w gospodarstwie domowym, jeżeli okres łącznej nieobecności faktycznej i planowanej wynosi 12 miesięcy lub dłużej. Z powodu tych błędów próby, istnieje 12,8% nadmiernego zakresu polskiej próby z powodu mieszkań, w których mieszkańcy nie są obecni przez dłuższy czas, niezamieszkanymi, zamieszkanymi tylko sezonowo lub mieszkań, które zmieniły przeznaczenie (np. na sklep), są w likwidacji lub nie zostały znalezione z powodu błędnego adresu⁶⁷. To jest częste dla krajów UE i zwiększa prawdopodobieństwo, że wybrana próba nie jest reprezentatywna.

⁶⁵ Dz. U. z 1999 Nr 75 poz. 82

⁶⁶ Eurostat, 2014, 'Quality Report of the European Union Labour Force Survey'

⁶⁷ Eurostat, 2014, 'Quality Report of the European Union Labour Force Survey'

3.3 Wielka Brytania

Wielka Brytania posiada zaawansowany system monitorujący zbieranie i porównywanie krajowego badania LFS. Jednakże klasyfikowanie systemu edukacji w sposób, który może być uznany za niespójny z ISCED i innymi krajami UE pozostawia wątpliwości co do możliwości dokładnego porównania danych z Wielkiej Brytanii dotyczących przedwczesnego kończenia nauki z innymi państwami członkowskimi UE.

Dla celów statystyki LFS, UK definiuje każdą młodą osobę w wieku 18-24 lata, która uzyskała mniej niż 5 ocen A* -C w egzaminie GCSE, i która nie kształci się i nie szkoli jako przedwcześnie kończącą naukę.

3.3.1 System monitorowania krajowego badania LFS

W Wielkiej Brytanii, Krajowy Urząd Statystyczny jest największą niezależną instytucją zbierającą oficjalne statystyki. Krajowy Urząd Statystyczny działa zgodnie z międzynarodowymi standardami statystycznymi, takimi jak wytyczne Międzynarodowej Organizacji Pracy (ILO) uzgodnione na 13 Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w 1982 roku i zgodnie z dyrektywami nr 452/2008 i 577/98 UE.

Obecnie Krajowy Urząd Statystyczny nie publikuje statystyk związanych z przedwczesnym kończeniem nauki w Wielkiej Brytanii. Zgodnie z założeniami rządu brytyjskiego dotyczącymi równowagi kompetencji Wielkiej Brytanii i UE w zakresie edukacji, kształcenia zawodowego oraz sprawozdań nt. młodzieży (grudzień 2014), „działania UE w zakresie edukacji, szkoleń i polityki młodzieżowej mają niewielki wpływ na Wielką Brytanię, a rekomendacje UE stwarzają ryzyko przekroczenia granic kompetencji.”⁶⁸

Polityka rządu Wielkiej Brytanii w tym obszarze skupia się wyłącznie na osobach „nie uczących się, nie szkolących zawodowo i niezatrudnionych ” (NEET – not in education employment and training), „nie uczących się i nie szkolących się zawodowo” (NET – not in education and training) oraz „udziale w edukacji, szkoleniach i zatrudnieniu 16-18-latków w Anglii” Nie skupia się na osobach przedwcześnie kończących naukę.

Na 3006 spotkaniu Komitetu Rady Unii Europejskiej ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu, które odbyło się w Brukseli w dniu 14 lutego 2011 roku Wielka Brytania była jedynym krajem w UE, który nie wyznaczył sobie krajowego celu dot. ESL zgodnie z ET 2020⁶⁹. Wielka Brytania pozostaje jedynym krajem UE, który odmówił określenia celów krajowych, ponieważ uznano to

⁶⁸ HM Government, December 2014, ‘Review of the Balance of Competences between the United Kingdom and the European Union: Education, Vocational Training and Youth’

⁶⁹ Eurostat, 2014, ‘EU Education and Training Monitor’

za „niepotrzebne działanie na szczeblu UE i że wyznaczenie celu samo w sobie nie jest zgodne z polityką krajową”.⁷⁰

Zamiast tego Ministerstwo Edukacji w Wielkiej Brytanii, wykorzystuje wskaźniki najbardziej zgodne z celami na szczeblu europejskim; są to osiągnięcia w wieku 16 i 19 lat, oraz międzynarodowe porównanie w ramach Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) poziomów kwalifikacji ludności w wieku produkcyjnym⁷¹.

Mimo, że Wielka Brytania nie rozpowszechnia publicznie statystyk dot. Przedwczesnego kończenia nauki, dyrektywa 452/2008⁷² wymaga, by urzędy statystyczne poszczególnych członków UE dostarczały statystyki dla Eurostatu. Brytyjski Urząd Statystyczny dostarcza dane do Eurostatu oparte na badaniu LFS (Labour Force Survey)⁷³.

3.3.2 Gromadzenie i porównywanie danych

Głównym celem brytyjskiego LFS jest „zapewnienie dobrej jakości danych szacunkowych dla rynku pracy i tematów pokrewnych”.⁷⁴

Krajowy Urząd Statystyczny zbiera dane w odniesieniu do wielu różnych zmiennych poprzez Labour Force Survey. LFS umożliwia zdobycie informacji na temat różnych aspektów społeczeństwa w sposób spójny i oferuje wgląd w gospodarstwa domowe, które nie są normalnie dostępne przy użyciu innych metod statystycznych. Jednak ograniczenie kosztów ogranicza całkowitą wielkość próby, a to z kolei ogranicza dokładność wyników.

Gospodarstwa domowe do przeprowadzenia LFS w Wielkiej Brytanii są wybierane losowo. Badanie to obejmuje około 44.000 gospodarstw domowych i 102 tysięcy mieszkańców w układzie kwartalnym. Każde gospodarstwo domowe / respondent jest aktywne przez 5 kwartalnych "cykli" (waves) zanim zostanie zastąpione przez nową próbę; w każdym kwartale 20% respondentów jest dodawanych do badania, aby zastąpić 20%, które ukończyły 5

⁷⁰ HM Government, December 2014, 'Review of the Balance of Competences between the United Kingdom and the European Union: Education, Vocational Training and Youth'

⁷¹ HM Government, December 2014, 'Review of the Balance of Competences between the United Kingdom and the European Union: Education, Vocational Training and Youth'

⁷² Official Journal of the European Union, Regulation (EC) No 452/2008 of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008 concerning the production and development of statistics on education and lifelong learning

⁷³ Office of National Statistics, 2010, 'LFS User Guide – Volume 9: Eurostat & Eurostat Derived Variables, Labour Force Survey – United Kingdom'

⁷⁴ National Statistics Quality Review, 2014, 'NSQR Review of Labour Force Survey'

"cykli".⁷⁵

Badana populacja jest generowana przy użyciu procesu statystycznego, który koncentruje się na geograficznym rozproszeniu ludności w Wielkiej Brytanii i zapewnia, że gospodarstwo domowe nie jest "nadmiernie obciążone", usuwając jego adres z dostępnych adresów ludności na dwa lata po piątym cyklu. Ta próba ma być reprezentatywna dla całej populacji Wielkiej Brytanii.⁷⁶

Liczba mieszkańców zamieszkująca w gospodarstwie domowym obejmuje osoby, które uznają ten adres jako swój główny adres i/lub tych, którzy mieszkali tam przez dłuższy niż sześć miesięcy. Osoby, które są nieobecne przez dłuższy niż sześć miesięcy, nie są uznawane za osoby zamieszkujące. Prywatne gospodarstwo domowe składa się z „jednej lub więcej osób, których głównym miejscem zamieszkania jest to samo mieszkanie i/lub które spożywają wspólnie co najmniej jeden posiłek dziennie”. Krajowy Urząd Statystyczny pomija zbiorowe domy/instytucje, z wyjątkiem obiektów Państwowej Służby Zdrowia oraz internatów i domów studenckich”.⁷⁷

W większości gospodarstw domowych pierwszy wywiad przeprowadzany jest osobiście (telefonicznie kontaktuje się z ludnością na północ od Kanału Kaledońskiego w północnej Szkocji) a później przez telefon, jeśli to możliwe. Respondenci są zachęceni do podania numeru telefonu i wyrażenia zgody na przeprowadzanie wywiadów w kolejnych cyklach przez telefon.

Jednakże w przypadku gdy numer telefonu można znaleźć i dopasować do gospodarstw domowych wybranych w pierwszym cyklu, pierwszy kontakt odbywa się przez telefon. Zmiana ta została wprowadzona od stycznia 2011 roku, i dla około 15% gospodarstw informacje zbierane są przez telefon. W przyszłości planowane jest zbieranie danych przez Internet.⁷⁸

Wyrażenie zgody na przeprowadzenie LFS nie jest jednak obowiązkowe w Wielkiej Brytanii, co prowadzi do większych nieścisłości statystycznych, które są omówione dalej w części 3.3.6.

Dane związane z brytyjskim LFS są dostarczane do Eurostatu co kwartał i są włączane do europejskiego LFS.

3.3.3 Częstotliwość zbierania danych

Dane do LFS są zbierane cztery razy w okresie 12 miesięcy. Rok jest podzielony

⁷⁵ Office of National Statistics, August 2011, 'Labour Force Survey User Guide: Volume 1 – LFS Background and Methodology'

⁷⁶ Office of National Statistics, 13 January 2015, 'Quality and Methodology Information', Labour Force Survey

⁷⁷ Office of National Statistics, 13 January 2015, 'Quality and Methodology Information', Labour Force Survey

⁷⁸ Office of National Statistics, August 2011, 'Labour Force Survey User Guide: Volume 1 – LFS Background and Methodology'

na kwartały po 13 tygodni. Od stycznia 2006, LFS jest przeprowadzone na podstawie kwartałów kalendarzowych: Q1 – od stycznia do marca, Q2 – od kwietnia do czerwca, Q3 – od lipca do września i Q4 – od października do grudnia.

Brytyjskie wyniki LFS są publikowane w Biuletynie Statystycznym Rynku Pracy w Wielkiej Brytanii na poziomie krajowym, 6 tygodni po zakończeniu okresu objętego badaniem. Ten Biuletyn Statystyczny nie zawiera informacji na temat osób wcześniej kończących edukację.⁷⁹

Dane z brytyjskiego LFS są przekazywane do Eurostatu kwartalnie i rocznie w celu zamieszczenia w „Monitorze Edukacji i Szkoleń”.⁸⁰

3.3.4 Rodzaj zbieranych danych

LFS ma postać 208 stronicowego kwestionariusza, który zawiera wszystkie pytania wymagane przez UE. Jest to część wspólnego kwestionariusza UNESCO / OECD / Eurostat (UOE), co ogranicza biurokrację i powielanie danych. Kwestionariusz ten obejmuje wiele obszarów tematycznych:

- Charakterystyka gospodarstwa domowego i respondenta
- Rządowe programy szkoleniowe
- Główne zatrudnienie
- Praca w domu
- Absencja chorobowa
- Podróż do pracy
- Choroba
- Przepracowane godziny
- Historia zatrudnienia
- Członkostwo w związkach zawodowych
- Poszukiwanie pracy
- Prawo do zasiłku
- Poprzednie zatrudnienie
- Edukacja i szkolenia
- Zdrowie i urazy
- Zarobki

Ankieta LFS wyraźnie określa zakres i częstotliwość każdego pytania poprzez system znakowania. Pytania dotyczące płci, wieku, narodowości, tego czy odbiorca ma 5 lub więcej zdanych egzaminów GCSE na poziomie A*-C i jakie aktualne szkolenia lub inne formy kształcenia podejmuje zostały oznakowane, m.in. jako objęte przez Eurostat. Są to kluczowe obszary niezbędne do pomiaru liczby osób przedwcześnie kończących naukę poprzez LFS.

⁷⁹ Office of National Statistics, 13 January 2015, 'Quality and Methodology Information', Labour Force Survey

⁸⁰ Office of National Statistics, 2010, 'LFS User Guide – Volume 9: Eurostat & Eurostat Derived Variables, Labour Force Survey – United Kingdom'

3.3.5 Powody zbierania danych

Dane zebrane przez Krajowy Urząd Statystyczny są dostarczane do wielu regionalnych, publicznych i rządowych agencji. Są to⁸¹:

- Bank Anglii
- Departament Innowacji i Biznesu
- Departament Wspólnot i Samorządów Lokalnych
- Departament Edukacji i Umiejętności
- Departament Przedsiębiorczości, Handlu i Inwestycji (Irlandia Północna)
- Departament Mediów, Kultury i Sportu
- Ministerstwo Transportu
- Departament Pracy i Emerytur
- Wydział Finansów i Kadr (Irlandia Północna)
- Rada Badań Ekonomiczno-Społecznych / Archiwum Danych
- Skarb Państwa
- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
- Komisja ds. niskich zarobków
- Biuro Standardów w Edukacji
- Rząd Szkocji
- Rząd Walii
- Parlament Europejski, Rada Europy i Komisja Europejska
- Europejski Bank Centralny
- Dyrekcja Generalna Zatrudnienia
- Władze lokalne
- Związki Zawodowe
- Związek Pracodawców
- Konfederacja Przemysłu Brytyjskiego
- Instytut Studiów Podatkowych
- Instytut Zatrudnienia
- Instytut Badań Polityki Publicznej
- Narodowy Instytut Badań Ekonomicznych i Społecznych
- Naukowcy akademicy
- Media
- Społeczeństwo

Dane są wykorzystywane do różnych celów oraz dostarczają informacji do tworzenia polityki krajowej.

3.3.6 Skuteczność zbierania danych

LFS ma największą liczebność próby niż jakiegokolwiek inne badanie dotyczące gospodarstw domowych, a tym samym może generować solidne statystyki.⁸²

⁸¹ Office of National Statistics, July to September 2014, 'Performance and Quality Monitoring Review: Labour Force Survey' & Office of National Statistics, 13 January 2015, 'Quality and Methodology Information', Labour Force Survey

⁸² Office of National Statistics, 13 January 2015, 'Quality and Methodology Information', Labour Force Survey

Ważne jest, aby pamiętać, że brytyjskie badanie LFS dostarcza raczej charakterystyki populacji niż dokładnych wskaźników.⁸³

Krajowy Urząd Statystyczny bierze pod uwagę zarówno błędy próby jak i niezwiązane z próbą.

Im bardziej wielkość populacji w obrębie próby zwiększa się tym mniejszy jest wpływ błędu próby i niezwiązanego z próbą na dane; próby mniejsze niż 6000 mogą być niewiarygodne. Krajowy Urząd Statystyczny bierze pod uwagę małe próby (na przykład w ramach grup etnicznych) i stosuje odpowiednio mnożniki.⁸⁴ Krajowy Urząd Statystyczny stwierdził, że „siłą LFS jest to, że ma największy zasięg w porównaniu z innymi badaniami gospodarstw domowych w Wielkiej Brytanii, a tym samym może wygenerować statystyki dla małych obszarów geograficznych. Błędy statystyczne są małe, ponieważ jest to jednostopniowa losowa próba.”⁸⁵

Ponadto, „błędy statystyczne są stosunkowo małe z powodu cyklicznej struktury i wielkości badania”.⁸⁶

Jeśli gospodarstwo domowe (lub osoba w gospodarstwie domowym) jest niedostępne w terminie badania, ale badanie zostało przeprowadzone w poprzednim cyklu, odpowiedzi z poprzedniego cyklu są przepisywane. Określa się to jako "przypisywanie". Przypisania dokonuje się, aby zminimalizować brak odpowiedzi, przy jednoczesnym zwiększeniu dokładności poprzez zwiększenie wielkości próby. Uzasadnieniem jest to, że większość zmiennych LFS nie ulega zmianie z kwartału na kwartał dla większości osób. Odpowiedzi są przepisywane tylko w jednym cyklu. Dane nie zostaną przepisane po drugim z kolei braku odpowiedzi.⁸⁷

Odsetek odpowiedzi wynosi w przybliżeniu 47% z wyłączeniem gospodarstw domowych z przepisnymi odpowiedziami i 55% włączając gospodarstwa domowe z przepisnymi odpowiedziami. Najczęstszą przyczyną braku odpowiedzi w LFS jest „zwyczajna odmowa”, która stanowi około połowę braków odpowiedzi. Odpowiedzi różnią się w zależności od regionu, z najwyższym odsetkiem odpowiedzi (60,9%) w Tyne & Wear i najniższym odsetkiem odpowiedzi (49%) w Merseyside. Z wyjątkiem małej ilości daleko położonych gospodarstw w większości regionów odsetek odpowiedzi to około 55% wliczając przepisane odpowiedzi.

⁸³ Office of National Statistics, July to September 2014, 'Performance and Quality Monitoring Review: Labour Force Survey'

⁸⁴ Office of National Statistics, August 2011, 'Labour Force Survey User Guide: Volume 1 – LFS Background and Methodology'

⁸⁵ Office of National Statistics, 13 January 2015, 'Quality and Methodology Information', Labour Force Survey

⁸⁶ Office of National Statistics, July to September 2014, 'Performance and Quality Monitoring Review: Labour Force Survey'

⁸⁷ Office of National Statistics, July to September 2014, 'Performance and Quality Monitoring Review: Labour Force Survey'

Ponadto, ponieważ LFS jest przeprowadzane na bazie gospodarstw domowych istnieje duże prawdopodobieństwo, że uzyska się odpowiedzi od pełnomocnika (osoby odpowiadającej w imieniu innej osoby). Odpowiedzi udzielane przez pełnomocnika są charakterystyczne dla osób w wieku 16-19 lat, gdzie 83,3% odpowiedzi to odpowiedzi udzielane przez pełnomocnika.⁸⁸ To zwiększa prawdopodobieństwo przekazania nieprawdziwych informacji na temat tych osób, co może mieć wpływ na dokładność danych dotyczących osób przedwcześnie kończących naukę.

3.4 Analiza porównawcza

Każde krajowe badanie Labour Force Survey dostarcza danych do Eurostatu w celu włączenia do badania LFS w UE. Badanie LFS w UE jest wykorzystywane do celów porównawczych pomiędzy krajami.

Ta część raportu bada porównywalność krajowych systemów monitorowania w celu stwierdzenia, czy generują one zharmonizowane dane, które mogą być dokładnie porównane.

„Raport dotyczący jakości LFS 2013” przedstawia dokładną analizę różnic statystycznych dla każdego kraju UE.

3.4.1 Brak spójności w stosowaniu definicji

Zastosowanie porównywalnych miar między krajami jest głównym wyzwaniem w porównawczych badaniach ankietowych.⁸⁹ Pomimo podejmowanych przez Eurostat prób standaryzacji definicji osób wcześniej kończących edukację, nadal istnieją znaczne różnice między tymi stosowanymi we Włoszech, Polsce i Wielkiej Brytanii.

Zdefiniowanie osób wcześniej kończących edukację jako „osób w wieku 18-24 lat, które posiadają tylko wykształcenie gimnazjalne lub wykształcenia ponadgimnazjalne niepełne poniżej dwóch lat”⁹⁰ wydaje się w istocie logiczne, ale nie bierze pod uwagę kilku zawiłości związanych z krajowymi systemami edukacji oraz sposobem zdefiniowania tych różnic względem standardowej definicji UE.

Jak wspomniano w rozdziale 2.2, każdy kraj w UE ma swoje niuanse historyczne i kulturowe; te w istotny sposób wpływają na stosowanie definicji UE dotyczącej

⁸⁸ Office of National Statistics, July to September 2014, ‘Performance and Quality Monitoring Review: Labour Force Survey’

⁸⁹ Schneider S & Kogan I, 2008, ‘International Standard Classification of Education 1997: challenges in the application to national data and the implementation in cross-national surveys’, Mannheim, MZES

⁹⁰ Official Journal of the European Union, 7 June 2003, ‘Council Conclusions on 5 May 2003 on reference levels of European average performance in education and training (Benchmarks)’

osób przedwcześnie kończących naukę i tym samym wpływają na porównywalność wyników każdego państwa w stosunku do innego państwa. Dodatkowo, złożoność systemów edukacji, większy wybór między różnymi rodzajami świadectw i próba zapewnienia większej równości w edukacji wprowadzają dodatkowe trudności dla porównań pomiędzy krajami.⁹¹

Kluczowym problemem jest zastosowanie klasyfikacji ISCED do różnych systemów edukacji. Podczas gdy klasyfikacja ISCED zapewnia dobre ramy klasyfikacji różnych etapów kształcenia, należy pamiętać, że jest to klasyfikacja globalna, którą często trudno zastosować dokładnie do poszczególnych krajowych systemów edukacji. Klasyfikacja ISCED-97 została opracowana głównie w celu zgłaszania uczniów zapisanych do szkół i dyskusji może podlegać fakt, czy można zastosować ją do pomiaru poziomu wykształcenia dla dużych populacji. W rzeczywistości, bardzo rzadko próbowano skoordynować miary dotyczące wykształcenia.⁹²

Pierwszy problem dotyczy porównania wykształcenia. Zarówno w Polsce jak i we Włoszech, wykształcenie na poziomie ISCED 3c pełne odnosi się do wykształcenia, które zostało zakończone w wieku 18 lat. W Wielkiej Brytanii nierozwiązaną kwestią jest kiedy kończy się edukacja gimnazjalna. UK definiuje ISCED 3c pełne jako otrzymanie 5 lub więcej ocen A * -C w egzaminach GCSE, które zdaje się w wieku 16 lat; punktem spornym jest czy GCSE to pierwszy punkt przejścia w edukacji w Wielkiej Brytanii, a zatem czy może być zakwalifikowany jako ISCED 2a.⁹³ Wielka Brytania stosuje definicję do GCSE, ponieważ jest to zgodne z innymi międzynarodowymi badaniami, takimi jak badania OECD. Istnieje jednak mocny argument, że na podstawie tej definicji, ukończenie lub przynajmniej uczęszczanie na poziom A-Level jest wymagane do spełnienia kryteriów ISCED 3.

Ze względu na trudności w stosowaniu ISCED w znormalizowany sposób, możliwe jest, że w Wielkiej Brytanii definiuje się jako ISCED 3c pełne niższy poziom wykształcenia niż ten we Włoszech i w Polsce, co czyni porównanie niedokładnym.

Drugi problem dotyczy różnych metod oceniania, które umożliwiają uczniowi osiągnięcie poziomu ISCED 3c pełne. System edukacyjny w Polsce ma trzy różne możliwości na poziomie średnim; dwie z nich (licea ogólnokształcące i technika) prowadzą do kwalifikacji na poziomie ISCED 3a , kolejna możliwość (Zasadnicza Szkoła Zawodowa) nie jest rozpatrywana, i jedynie frekwencja kwalifikuje ucznia

⁹¹ Schneider S & Kogan I, 2008, 'International Standard Classification of Education 1997: challenges in the application to national data and the implementation in cross-national surveys', Mannheim, MZES

⁹² Schneider S & Kogan I, 2008, 'International Standard Classification of Education 1997: challenges in the application to national data and the implementation in cross-national surveys', Mannheim, MZES

⁹³ Schneider S, 2008, 'The Application of the ISCED-97 to the UK's Educational Qualifications', Mannheim, MZES

do osiągnięcia wykształcenia na poziomie ISCED 3c.⁹⁴ Jeżeli któryś z uczniów nie osiągnie poziomu ISCED 3a jest automatycznie przypisywany do poziomu wykształcenia ISCED 3c. Podczas gdy zdane egzaminy określają poziom osiągnięć dla Włoch i Wielkiej Brytanii, niespójnym jest to, że Polska stosuje kryterium obecności dla porównywalnych danych.

Wyraźne niespójności w stosowaniu definicji ISCED czynią porównanie liczby osób wcześniej kończących edukację niedokładnymi i, w rzeczywistości nieporównywalnymi. Dodatkowo, łatwość z jaką można zdefiniować poziomy ISCED w krajowych systemach edukacji stwarza możliwość błędnej interpretacji lub manipulowania statystykami dotyczącymi wczesnego porzucania nauki, które z pozoru sprawiają wrażenie, że dokonują się większe zmiany w porównaniu do innych krajów UE, a w rzeczywistości nastąpiła niewielka lub żadna poprawa w standardach edukacyjnych.

3.4.2 Różnice w wielkości próby

Każdy kraj w UE przeprowadza krajowe badanie Labour Force Survey na próbie różnych rozmiarów. Istnieją wyraźne przyczyny, dla których badanie przeprowadza się wykorzystując próby, a nie przeprowadzając ankietę regularnie dla całej populacji (głównie z powodu kosztów), jednak próba stanowi tylko charakterystykę cech populacji, a nie dokładną miarę.

Pobranie próby danych jest dopuszczalną metodą statystyczną i pomimo, że badanie LFS w UE obejmuje tylko 0,3% ludności UE⁹⁵, nadal jest największym ogólnoeuropejskim badaniem gospodarstw domowych. Oznacza to, że choć nie jest ono dokładną miarą liczby osób wcześniej kończących edukację, powinno zapewnić jednak najdokładniejsze oszacowanie dla populacji.

Wynika z tego raczej charakterystyka populacji, a nie dokładny pomiar, pod warunkiem że cechy są badane konsekwentnie.

Poważną wadą w odniesieniu do porównania danych w różnych próbach jest fakt, że dokładność charakterystyki populacji będzie się różnić w zależności od sposobów pobierania próby i wielkości próby, która została poddana badaniu.

Istnieje wiele różnych baz danych ludności w całej UE. Dwa główne źródła pobierania prób to ostatni spis ludności lub lista adresów wykorzystanych w spisie. Inne źródła to listy otrzymane od władz, urzędów pocztowych lub bazy danych użytkowych. Włochy korzystają z ewidencji ludności, podczas gdy w Wielkiej Brytanii wykorzystuje się krajowy rejestr pocztowy, a Polska używa krajowego rejestru gospodarstw domowych. Różne formy baz danych dla próby mogą nadmiernie reprezentować różne grupy ludności lub wykluczyć inne w danym kraju.

⁹⁴ Schneider S & Kogan I, 2008, 'International Standard Classification of Education 1997: challenges in the application to national data and the implementation in cross-national surveys', Mannheim, MZES

⁹⁵ Eurostat, 2014, 'Quality Report of the European Union Labour Force Survey'

Ponadto, istnieją różnice w etapach pobierania próby, które mogą mieć wpływ na dokładność danych dla celów porównawczych. Wielka Brytania wykorzystuje jednostopniowy sposób pobierania próby, podczas gdy Włochy i Polska wykorzystują wielostopniowe metody pobierania próby, pierwszy etap przeprowadza się w regionach.

Kolejna niekonsekwencja w określaniu próby odnosi się do faktu jak ostatecznie wybierane są próby. Próba może być określana poprzez badanie gospodarstw domowych, mieszkań lub osób.

Wszystkie te różnice w odniesieniu do próby będą mieć wpływ na dokładność i porównywalność danych dotyczących przedwczesnego kończenia nauki w różnych krajach.

3.4.3 Różne metody zbierania danych

Istnieją cztery różne metody zbierania danych dla Labour Force Surveys, które są wykorzystywane w państwach członkowskich UE: osobiste wizyty, rozmowy telefoniczne, ankiety internetowe i osobiście wypełniane kwestionariusze. W niektórych krajach, wykorzystywana jest więcej niż jedna forma gromadzenia danych w zależności od różnych czynników charakterystycznych dla danego kraju.

Różne formy zbierania danych będą prowadzić do różnych interpretacji kwestionariuszy (na przykład ankiety internetowe i osobiście wypełniane kwestionariusze nie pozwalają na tak dokładne wyjaśnienia jak osobiste wizyty lub rozmowy telefoniczne) oraz do różnych wskaźników odpowiedzi.

Włochy wykorzystują ankietę internetową do badań LFS, podczas gdy w Wielkiej Brytanii wykorzystuje się zarówno wizyty osobiste jak i rozmowy telefoniczne. Polska wykorzystuje metodę bezpośredniego wywiadu z wykorzystaniem komputera.

Wszystkie powyższe warunki będą mieć wpływ na dokładność, a zatem i na porównywalności danych tworzonych w różnych państwach członkowskich UE.

3.4.4 Schematy rotacji

Schematy rotacji dotyczą częstotliwości z jaką próba jest zmieniana w celu uwzględnienia nowych respondentów. Wszystkie kraje, z wyjątkiem Belgii i Luksemburga, wykorzystują schematy rotacji. Liczba cykli/fal (tj. kolejnych okresów), w których pobiera się próbę od jednego odbiorcy wynosi od 2 do 8.

Najczęściej stosowanym schematem rotacji jest taki, w którym respondent wypełnia kwestionariusz przez dwa kolejne kwartały, a następnie jest usuwany na dwa okresy, zanim ponownie włącza się go na dwa okresy. Inne kraje, w tym Wielka Brytania, stosuje pięć lub sześć cykli/fal, zanim na stałe usuwa próbę.

W zależności od wyboru metody w danym kraju, uzyskamy różne rezultaty

nakładania się w dwóch kolejnych kwartałach lub tych samych kwartałów w dwóch kolejnych latach. W dwóch krajach, Belgii i Luksemburgu, nie występuje pokrywanie się prób, w sześciu krajach wynosi 20% na kwartał, w Niemczech pokrywanie z rokiem poprzednim, dochodzi do 75%, podczas gdy w większość krajów pokrywanie mieści się w zakresie od 33% do 50% na kwartał.⁹⁶

Zmiany w schematach rotacji mogą mieć wpływ na wielkość populacji, która jest poddawana badaniu w danym roku, a także na tempo, w jakim zmiany są gromadzone, porównywane i zgłaszane.

3.4.5 Wskaźniki odpowiedzi

Wskaźnik odpowiedzi stanowi o sukcesie badania dotyczącego gromadzenia danych na temat wszystkich zmiennych badania od wszystkich respondentów wybranej próby. Różnica między statystykami obliczonymi z zebranych danych i tymi, które byłyby obliczone, gdyby nie było brakujących wartości stanowi wskaźnik braku odpowiedzi.

I znów występują trudności w porównywaniu wskaźników braku odpowiedzi między państwami członkowskimi UE. Większość krajów, w tym Włochy, Polska i Wielka Brytania, obliczają wskaźnik braku odpowiedzi w oparciu o gospodarstwa domowe, podczas gdy niektóre kraje obliczają wskaźnik braku odpowiedzi w oparciu o osobę. Ponadto niektóre państwa uwzględniają wcześniejszy brak odpowiedzi przy obliczaniu braku odpowiedzi w późniejszych cyklach/falach, podczas gdy inne kraje nie biorą tego pod uwagę. Ma to wpływ na porównywalność wskaźników braku odpowiedzi.

Uczestnictwo w krajowym badaniu LFS nie jest obowiązkowe w Polsce i Wielkiej Brytanii, a więc w tych krajach są znacznie wyższe wskaźniki braku odpowiedzi niż we Włoszech. We Włoszech LFS jest obowiązkowy i dlatego osiąga wskaźnik braku odpowiedzi na poziomie zaledwie 11,7% w porównaniu do 28,1% w Polsce i 39,4% w Wielkiej Brytanii; UK ma drugi najgorszy wskaźnik braku odpowiedzi w UE po Luksemburgu.⁹⁷

Wyższe wskaźniki braku odpowiedzi będą miały wpływ na wiarygodność danych, które z kolei wpływają na porównywalność w stosunku do innych krajów UE.

3.4.6 Terminowość i punktualność

Terminowość odnosi się do długości czasu między zdarzeniem i dostępnością danych, podczas gdy punktualność dotyczy odstępu czasu pomiędzy momentem udostępnienia danych, a datą docelową dla udostępnienia danych. Im bardziej

⁹⁶ Eurostat, 2014, 'Quality Report of the European Union Labour Force Survey'

⁹⁷ Eurostat, 2014, 'Quality Report of the European Union Labour Force Survey'

okresy terminowości i punktualności wydłużają się, tym mniej wiarygodne dane będą reprezentować obecną sytuację w populacji jako całości.

Dyrektywa Rady 577/98 stanowi, że dane powinny być dostarczane przez krajowe urzędy statystyczne do Eurostatu w ciągu 12 tygodni (90 dni) od końca odnośnego okresu.

Zdecydowana większość państw członkowskich przekazuje swoje dane do Eurostatu w tym terminie (27 z 28 krajów UE), a średnia liczba dni kalendarzowych do momentu przekazania to 65 dni. Jednakże i tu istnieją różnice, gdyż dane z jednego kraju przekazywane są w ciągu 31 dni, z 6 w ciągu 31-60 dni, a 20 krajów przekazuje je w ciągu 61-90 dni.

Istnieje dalsze opóźnienie między otrzymaniem danych przez Eurostat i upublicznieniem tych danych na stronie internetowej. Eurostat upublicznia dane krajowe dla pięciu krajów w ciągu 31-60 dni od zakończenia okresu sprawozdawczego, badania z 21 krajów w ciągu 61-90 dni, a z dwóch krajów w ciągu więcej niż 91 dni.⁹⁸

To sprawia, że trudno jest mieć pewność, że porównania danych pomiędzy krajami są zgodne w tym samym okresie. Jednak biorąc pod uwagę, że statystyki dotyczące przedwczesnego kończenia nauki nie są dynamiczne z powodu opóźnień czasowych w usprawnianiu systemów edukacji, problemy związane z terminowością i punktualnością są uważane za minimalne.

3.4.7 Błędy statystyczne i niezwiązane z próbą

Dyrektywa Rady 577/98 stwierdza, że współczynniki wagi powinny uwzględniać „w szczególności możliwość selekcji, a dane zewnętrzne odnoszące się do rozkładu populacji bada się pod względem płci, wieku i regionu, w których takie dane zewnętrzne uważane są przez zainteresowane państwa członkowskie za wystarczająco wiarygodne”.⁹⁹ Te metody ważenia różnią się znacząco w poszczególnych krajach.

Badanie LFS w UE używa próby prawdopodobieństwa, aby oszacować błędy statystyczne i określa 95% przedział ufności. Próbuje się ograniczyć błędy statystyczne, które będą oczywiste zważywszy, że krajowe badania ESL w UE są przeprowadzane z wykorzystaniem przykładowych ankiet i nie wszyscy członkowie populacji będą badani odpowiednio szczegółowo.

Istnieje wiele różnych rodzajów błędów spoza próby związanych z badaniem ESL w UE. Są to „błędy pokrycia” (rozbieżności w populacji docelowej i próbie ludności), błędy pomiaru (związane z rodzajem zbieranych danych, dostarczaniem błędnych informacji przez respondenta i zdolnościami ankierów na wpływanie na odpowiedzi udzielane przez respondentów) i błędy

⁹⁸ Eurostat, 2014, ‘Quality Report of the European Union Labour Force Survey’

⁹⁹ Eurostat, 2014, ‘Quality Report of the European Union Labour Force Survey’

przetwarzania (błędy, które występują w kodowaniu, wprowadzaniu danych, weryfikacji danych i na etapie przypisywania).

Oszacowania wielu błędów statystycznych i błędów spoza próby nie są dostępne, ale szacuje się, że dane włoskie wykazują 2,3% błędów pokrycia ze względu na błędy w informacjach takich jak adresy (na przykład ze względu na niedawną zmianę adresu), niewłaściwe włączenie do badania (niedawna emigracja) i brak włączenia (niedawna imigracja), Polska ma 12,8% błędu pokrycia z powodu gospodarstw, w których mieszkańcy są nieobecni przez dłuższy czas, które są niezamieszkane lub zamieszkane sezonowo, zamienione na przestrzeń użytkową (na przykład sklep), w likwidacji lub nie zostały znalezione (nieprawidłowy adres), a w Wielkiej Brytanii ma zasięg ok. 1,5% ze względu na pominięcie zbiorowych domów/ instytucji z próby.¹⁰⁰

Wszystkie te błędy statystyczne i nie związane z próbą będą miały wpływ na dokładność danych oraz ich porównywalność pomiędzy państwami członkowskimi UE.

3.4.8 Podsumowanie

Chociaż należy podziękować Eurostatowi za próby standaryzacji międzynarodowych terminów i definicji w odniesieniu do statystyk dotyczących przedwczesnego kończenia nauki, występują jednak wyraźne rozbieżności i nieścisłości w obrębie LFS przeprowadzanego w UE co sprawia, że porównania między państwami, w najlepszym razie, są trudne, a w najgorszym przypadku, nic nieznaczące.

Powyższe rozważania wskazują, że na europejskie badanie LFS ma wpływ szereg niedociągnięć, które wpływają na ważność statystyk, które są publikowane.

Po pierwsze, należy zauważyć, że Eurostat wraz z krajowymi urzędami statystycznymi, dołożyli wszelkich starań, aby spróbować ujednolicić dane całej UE poprzez wymóg legislacyjny, aby zbierać ten sam zestaw danych w każdym kraju, stworzyć ścisły związek między europejską listą pytań i krajowymi kwestionariuszami, opracować standardowe definicje, wykorzystać wspólne klasyfikacje, zsynchronizować badania na wiosnę i przetwarzać dane centralnie przez Eurostat.¹⁰¹ To znacznie zmniejsza ryzyko wystąpienia niespójności między danymi gromadzonymi i porównywanymi w różnych krajach UE.

Po drugie, należy uznać, że podczas gdy ryzyko niedokładności omówionych w poprzednich sekcjach jest wysokie, to ważne jest, aby pamiętać, że badanie LFS przeprowadzane w EU jest przeprowadzane, aby dostarczać informacji o charakterystyce populacji, a nie dokładne wyniki. Tak więc nie powinniśmy oczekiwać, że otrzymamy idealną liczbę osób wcześniej kończących edukację na poziomie krajowym lub UE; celem jest raczej przedstawienie ogólnego

¹⁰⁰ Eurostat, 2014, 'Quality Report of the European Union Labour Force Survey'

¹⁰¹ Office of National Statistics, 2010, 'LFS User Guide – Volume 9: Eurostat & Eurostat Derived Variables, Labour Force Survey – United Kingdom'

komentarza na temat zjawiska wczesnego porzucania nauki w poszczególnych krajach i w UE jako całości.

Ponadto, podczas gdy próba populacji stanowi zaledwie 0,3% ogółu ludności UE, jest to najszerzy przegląd informacji na temat ogólnoeuropejskiej siły roboczej i ma znacznie większy zasięg niż jakikolwiek inny zbiór istniejących danych statystycznych dotyczących tego zjawiska dla państw członkowskich.

Jednak ze względu na brak spójności z ważnymi aspektami gromadzenia danych, takimi jak stosowanie definicji wczesnego porzucania nauki, rozmiaru próby, metody zbierania danych, schematów rotacji, terminowości, punktualności, wskaźników odpowiedzi oraz błędów statystycznych i nie związanych z próbą, istnieją poważne obawy co do możliwości dokładnego wykorzystania badania LFS w UE do porównań pomiędzy krajami.

Rzeczywiście, taki wniosek jest zasadny, ponieważ w ostatnich latach Eurostat zlecił opracowanie kilku raportów mających na celu sprawdzenie, w jakim stopniu „kraje uczestniczące stosują się do wspólnego zbioru definicji”. Najnowsze badanie tego rodzaju było oparte na kwestionariuszu z 2008 roku i stwierdziło, że „kwestionariusze krajowe nadal w dużym stopniu różnią się nawet w gromadzeniu kluczowych zmiennych”.¹⁰²

Jest zastanawiającym fakt, że pomimo dużego znaczenia statystyk dotyczących porzucania nauki jako jednego z pięciu głównych celów strategii Europa 2020, co ma pozwolić „Europie wyjść wzmocnioną z kryzysu gospodarczego i finansowego”¹⁰³, nie ma prawnego wymogu, aby zapewnić spójność wielkości prób, metod zbierania danych, wymogów dotyczących obowiązkowego udziału respondentów i jasnych przepisów dotyczących błędów statystycznych i nie związanych z próbą w sposób zharmonizowany dla krajowych badań LFS.

Największym problemem przedstawionym w tej części raportu jest niespójne stosowanie standardowej definicji wczesnego porzucania nauki. Chociaż istnieje spójna definicja, niepokojącym jest fakt, że oficjalne statystyki Eurostatu dotyczące wczesnego porzucania nauki są oparte na niekonsekwentnie stosowanej definicji.

Chociaż Eurostat dokłada znacznych wysiłków w celu poprawy spójności i harmonizacji, oczywistym jest, że różnice historyczne i kulturowe w krajowych systemach edukacji i trudności w konsekwentnym stosowaniu poziomów ISCED do różnych krajowych systemów edukacji sprawiają, że spójność danych pomiędzy krajami jest niemożliwa do osiągnięcia i potencjalnie stwarza możliwości błędnej interpretacji lub manipulacji.

Ma to daleko idące konsekwencje dla Wspólnoty i państw członkowskich. Niezależnie od prób harmonizacji zbierania i porównywania danych, europejski

¹⁰² Eurostat, 2014, ‘Quality Report of the European Union Labour Force Survey’

¹⁰³ European Commission, 3 March 2010, ‘Europe 2020: A strategy for smart, sustainable and inclusive growth’

Labour Force Survey nie może w obecnej formie być wiarygodnym źródłem i zapewnić dokładnych porównań informacji dotyczących wczesnego porzucanie nauki w państwach członkowskich UE, a to komplikuje decyzje dotyczące polityki.

Te niespójności oznaczają, że trudno jest stwierdzić, czy Włochy, Polska i Wielka Brytania osiągnęły mniejszy czy większy sukces niż inne państwa członkowskie UE w ograniczeniu liczby osób wcześniej kończących edukację, niezależnie od sukcesów lub niepowodzeń widocznych w informacjach opublikowanych w europejskim *Monitorze Edukacji i Szkoleń*

4. SYSTEMY MONITOROWANIA W POSZCZEGÓLNYCH KRAJACH

Włochy, Polska i Wielka Brytania akceptują i doceniają znaczenie monitorowania i zmniejszenia braku umiejętności u młodych ludzi w swoich krajach. Każdy kraj prowadzi własną politykę w celu ograniczenia tego zjawiska; jednak każdy kraj ma również własne priorytety i działania w odniesieniu do tego zjawiska.

Włochy, Polska i Wielka Brytania opracowały własne systemy i mechanizmy przeciwdziałania temu zjawisku. Zostały one opracowane niezależnie od siebie i wiążą się z problemami występującymi w danym kraju.

W tej części przeanalizujemy jak to zjawisko jest monitorowane za pomocą różnych systemów w poszczególnych krajach, we Włoszech, w Polsce i Wielkiej Brytanii.

4.1 Włochy

Włochy posiadają krajowy system monitorowania dotyczący osób wcześniej kończących edukację. System kontroli został opracowany w celu rozwiązania problemu wczesnego porzucania nauki we Włoszech.

4.1.1. Włoski system monitorowania

Do 2011 roku zjawisko przedwczesnego kończenia nauki było analizowane i określone ilościowo za pomocą badań statystycznych szkół, w szczególności poprzez badanie ostatecznych wyników egzaminów. Odsetek uczniów porzucających szkołę stanowiła różnica między początkową liczbą uczniów oraz liczbą uczniów badanych pod koniec każdego roku szkolnego.

Badania te były badaniami syntetycznym, dane zbierano na poziomie szkoły, a zatem informacje na temat różnych rodzajów nieobecności nie były na tyle szczegółowe, aby zrozumieć przyczyny.

Aby spełnić założenia procesu lizbońskiego, Włochy podjęły niezbędne działania legislacyjne. Istotnym krokiem było przyjęcie Prawa Delegowanego nr 53/2003¹⁰⁴, którego celem jest stworzenie systemu, który może zająć się problemem porzucających naukę poprzez monitorowanie absencji uczniów w obu systemach - krajowym i regionalnym.

W wyniku tej ustawy, w 2005 roku¹⁰⁵, postanowiono założyć Rejestr Regionalny i Krajowy Rejestr Uczniów, do zbierania danych na temat kształcenia, szkoleń

¹⁰⁴ Official Gazette, 2 April 2003, 'Law of 28 March 2003, n. 53, Delegation to the Government to define general standards of education and levels of performances in education and training'

¹⁰⁵ Legislative Decree 15 April 2005 n. 76, art. 3: National System of Registers of students, Ustęp 1: (...) Krajowy Rejestr uczniów w Ministerstwie Edukacji, Szkolnictwa Wyższego i Badań przetwarza dane dotyczące nauki, szkoleń i praktyk każdego słuchacza od pierwszej klasy szkoły podstawowej. Ustęp 2: Regionalne Rejestry obowiązkowych szkoleń, które istniały już zgodnie z art 68 ustawy 17 maja

i umów o praktyczną naukę zawodu każdego ucznia od pierwszej klasy szkoły podstawowej.

Ale uruchomienie Krajowego Rejestru musiało poczekać na wydanie dekretu Ministerstwa Edukacji nr. 74 z dnia 5 sierpnia 2010 roku, który określił treści i główne procesy operacyjne.

W ostatnich dwóch latach Krajowy Rejestr ponownie podjął działalność, aby zapewnić przepływ danych wszystkich uczniów, choć nie jest jeszcze kompletny ponieważ brakuje informacji na temat firm zatrudniających młodych ludzi podlegających obowiązkowej edukacji na umowy o praktyczną naukę zawodu.

4.1.1.1 Krajowy Rejestr Uczniów

Artykuł 3 z dekretu nr 76 z 15 kwietnia 2005 wyodrębnia Krajowy Rejestr Uczniów w celu zbierania danych dotyczących realizacji prawa i obowiązku kształcenia oraz szkoleń zawodowych.

Ministerstwu powierzono „przetwarzanie danych w zakresie edukacji, szkoleń zawodowych i umów o praktyczną naukę zawodu w odniesieniu do uczniów od pierwszej klasy szkoły podstawowej”.

Krajowy system jest zintegrowany z „regionalnymi rejestrami uczniów i rejestrami gminnymi” oraz władzami Prowincji poprzez ich biura orientacji, informacji i szkoleń.

Wyżej wymieniony dekret określa warunki potrzebne do integracji:

- definiuje standardy techniczne niezbędne do płynnej wymiany informacji;
- zapewnia współdziałanie rejestrów;
- określa informacje konieczne do śledzenia ścieżek edukacyjnych i szkoleniowych poszczególnych uczniów.

Strony zaangażowane w działalność Krajowego Rejestru uczniów:

- gmina, w której zamieszkuje młodzież podlegająca obowiązkowi szkolnemu;
- dyrektor szkoły lub kierownik instytucji edukacyjnej, do której uczęszczają uczniowie w wieku obowiązku szkolnego lub do której ubiegają się o przyjęcie;
- urzędy pracy w prowincji, w związku z ich działalnością na poziomie lokalnym.

W tej chwili nie są włączone firmy zatrudniające młodych ludzi podlegających obowiązkowej edukacji na umowy o praktyczną naukę zawodu.

1999 nr 144 wraz z późniejszymi zmianami, zostają przekształcone w Regionalne Rejestry zawierające dane uczniów na temat nauki, szkoleń i praktyk każdego ucznia od pierwszej klasy szkoły podstawowej.

Szkoły stale aktualizują Rejestr Uczniów. Obowiązek rejestracji w rejestrze danych każdego ucznia wymaga od szkoły sprawowania większej kontroli i stałej aktualizacji informacji. W ramach autonomii szkół przewidzianej przez prawo włoskie, poszczególne szkoły muszą wdrożyć inicjatywy i działania w celu zapobiegania, zwalczania i, tam gdzie to możliwe, odzyskiwania młodzieży w wieku szkolnym, która jest narażona na ryzyko przedwczesnego kończenia nauki.

W rejestrze gromadzone są dane demograficzne populacji szkolnej (imię i nazwisko, numer ubezpieczenia społecznego, data urodzenia, miejsce urodzenia – w kraju lub za granicą, płeć, obywatelstwo, miejsce zamieszkania, wiek rozpoczęcia nauki (w przypadku uczniów z zagranicy), a każdy uczeń otrzymuje identyfikator, który jest mu przypisany przez cały okres edukacji.

Rejestr zbiera również dane dotyczące frekwencji szkolnej (mobilność, typ szkoły, zdobyte kwalifikacje), dane na temat ostatecznych wyników egzaminów państwowych (wyniki wszystkich testów pisemnych i ustnych, decyzja w sprawie kontynuacji edukacji lub kształcenia zawodowego, nagrody, nieobecności).

Krajowy Rejestr Uczniów to nie tylko lista uczniów uczęszczających do szkoły. Dla każdej szkoły wprowadzana jest lista uczniów w poszczególnych klasach z nazwiskami; godziny zajęć szkolnych (normalny czas i pełen wymiar godzin dla szkoły podstawowej, normalny czas i godziny dodatkowe dla gimnazjum). Dla szkół średnich wskazuje się także kierunek i tygodniową liczbę godzin nauczania poszczególnych przedmiotów.

Jeśli chodzi o przekazywanie informacji w sprawie przerwania nauki, szkoła musi również wskazać przyczyny (wyjazd zagranicę, przeniesienie do innej szkoły, przejście do kształcenia i szkolenia zawodowego, edukacja rodzicielska).

Chociaż zawsze można zapisać zmiany w ciągu roku szkolnego (zapisy, przeniesienia, opuszczenie szkoły, śmierć), główna aktualizacja Rejestru Uczniów odbywa się w określonym czasie.

- październik – dane dotyczące uczniów uczęszczających do szkoły w obecnym roku szkolnym;
- od lutego do marca szkoły przekazują dane uczniów zapisanych na kolejny rok szkolny;
- badania uzupełniające: październik – listopad
- badania dotyczące ocen i ewaluacji: śródroczne: styczeń – luty, końcoworoczne: maj – czerwiec, ostateczne (określające odroczone oceny): wrzesień
- badania dotyczące egzaminów państwowych: gimnazjum – czerwiec; ponadgimnazjalne: czerwiec – lipiec
- nieobecności – miesięcznie

- inne badania dotyczące specyficznych zagadnień (na żądanie): np. badania dotyczące C.L.I.L. (nauczanie przedmiotów nie lingwistycznych w języku obcym)¹⁰⁶.

Krajowy Rejestr Uczniów jest skutecznym narzędziem do zwalczania przedwczesnego kończenia nauki, aż do wieku 14 lat, wieku, w którym młodzi ludzie mogą wybrać drogę regionalnego kształcenia zawodowego lub mogą kontynuować naukę w ramach krajowego systemu edukacji.

4.1.1.2 Regionalny Rejestr Uczniów

Stanowi on podstawę Krajowego Systemu Rejestrów Uczniów zgodnie z dekretem 76/2005.

Regionalny Rejestr jest narzędziem do:

- regulacji procesów związanych z kształceniem i szkoleniem zawodowym
- monitorowania dynamiki frekwencji w szkołach i na szkoleniach zawodowych
- wspierania polityki dotyczącej uczniów zagrożonych wczesnym kończeniem nauki
- monitorowania młodych ludzi, którzy są w wieku obowiązkowej edukacji
- usprawniania przepływu informacji do i ze szkoły
- zapewnienia wsparcia osobom tworzącym politykę oświatową w instytucjach i organizacjach, które mają do tego uprawnienia.

Zadanie monitorowania spełniania obowiązku szkolnego należy do:

- a) **gminy**, w której mieszka młodzież w wieku obowiązku szkolnego. Burmistrz corocznie, przed ponownym otwarciem szkół, ma obowiązek przekazania dyrektorom listy dzieci, które podlegają obowiązkowej edukacji, wskazując nazwisko rodzica lub opiekuna prawnego.

Na początku roku szkolnego lista dzieci w wieku szkolnym jest porównywana z liczbą dzieci uczęszczających do szkoły, aby sprawdzić czy ktoś nie wywiązuje się z obowiązku.

Po upływie jednego miesiąca od wysłania zawiadomienia do rodziców lub opiekunów prawnych dzieci nie uczęszczających do szkoły, burmistrz wysyła ostrzeżenie osobie odpowiedzialnej o konieczności postępowania zgodnie z prawem. Jeśli dziecko nie pojawi się w szkole w ciągu tygodnia od ostrzeżenia, burmistrz składa skargę na podstawie art. 331 kodeksu postępowania karnego.

- b) dyrektora szkoły lub ośrodka szkoleniowego, gdzie uczniowie są zapisani.

¹⁰⁶ Zintegrowana nauka języków obcych i przedmiotów szkolnych: nauczanie przedmiotów pozajęzykowych w języku obcym

Dyrektor ma bezpośredni obowiązek nadzorowania realizacji kształcenia obowiązkowego i zapewnienia, że uczniowie uczestniczą w zajęciach regularnie i skutecznie. Gdy pojawiają się uczniowie zagrożeni porzuceniem nauki, dyrektor szkoły ma obowiązek skontaktować się z rodziną i podkreślić obowiązki rodziców dotyczące realizacji kształcenia obowiązkowego oraz określić po uzgodnieniu z nauczycielami, kierunki interwencji, aby takim uczniom pomóc.

c) Prowincji

Urzędy pracy w prowincji powinny świadczyć usługi w zakresie doradztwa i informacji

d) Firm, które zatrudniają uczniów w wieku obowiązku szkolnego.

4.1.2 Statystyki dotyczące edukacji i kształcenia zawodowego we Włoszech

Włochy publikują statystyki dotyczące zarówno wczesnego kończenia nauki jak i NEET. Według statystyk krajowych odsetek młodych ludzi porzucających wcześniej szkołę obecnie maleje i wynosi 13,5%, podczas gdy w 2010 roku było 14,1%, a w 2000 roku 17,6%. Cel w wysokości 10% jest jeszcze daleki do osiągnięcia i istnieje wiele rozbieżności w zależności od regionu. Wśród młodzieży w wieku 15-19 lat zjawisko NEET zbiega się ze zjawiskiem przedwczesnego kończenia nauki, które, niestety, szybko rośnie.

Według danych dostarczanych przez ISTAT (włoski Krajowy Urząd Statystyczny) było około 2 milionów NEET w wieku 15-29 lat (21,2% w 2009 roku) podczas gdy w 2011 roku było 22,1% biorąc pod uwagę osoby w tym samym wieku, gdzie osoby NEET stanowiły 28,8% ogółu ludności, co zostało potwierdzone przez CNEL (Włoską Krajową Radę Gospodarki i Pracy).

W 2013 roku, ISTAT opublikował raport o nazwie Noi Italia (My Włochy), informując, że we Włoszech było 2 i pół mln NEET, czyli 26% osób poniżej lat 30, czyli więcej niż 1 z 4; tylko Grecja spośród krajów Unii Europejskiej miała gorszy rezultat (28,9%).

Uważa się, że Włochy są podzielone na trzy obszary na kontynencie i jedną dodatkową strefę obejmującą dwie główne wyspy - Sycylię i Sycylię.

Na północy kraju dominuje przemysł ciężki, płace są wysokie i pojawia się wiele problemów społecznych charakterystycznych dla dużych miast. Obszar ten obejmuje tereny od północnych granic z Francją, Szwajcarią, Austrią i Chorwacją do terenów położonych w okolicach Bolonii. W prawie 60% rodzin z dziećmi oboje rodzice zarabiają, a rodzin z obojgiem rodziców bezrobotnych jest mało. Np. odsetek NEET w Veneto (młodzi ludzie w wieku 15-29, którzy nie kształcą się i nie pracują), jest znacznie niższy od średniej krajowej (odpowiednio 17% i 24%). Odsetek osób wcześniej kończących naukę w Veneto był o 4 % niższy od odsetka krajowego w 2012 roku (17,6%); Dane te odnoszą się do młodzieży

w wieku 18-24 lata bez dyplomu szkoły ponadgimnazjalnej, która porzuciła kształcenie lub szkolenie zawodowe w ciągu pierwszych dwóch lat.

Południe Włoch jest czasami określane jako Mezzogiorno i można je zdefiniować jako obszary na południe od Rzymu. Tu bezrobocie jest wysokie (20,7% w 2014 roku, podczas gdy odsetek krajowy wynosił 12,7%), bezpieczeństwo pracy jest niskie i dostęp do pracy uzależniony jest od kontaktów osobistych i uzyskuje się ją po długim oczekiwaniu.

Między zamożną północą i zubożałym Mezzogiorno leżą środkowe regiony, w tym Toskania, Umbria, Marche, Abruzja i inne. Ta okolica jest mniej zamożna niż północ, ale odnotowuje mniejszą przestępczość niż obszary północy i południa. Istnieje tu przemysł ciężki, ale zatrudnienie można znaleźć głównie w małych przedsiębiorstwach handlowych lub przemysłowych. Turystyka odgrywa znaczącą rolę w gospodarce wielu obszarów.

Te wielkie różnice między północą, centrum i południem Włoch odzwierciedlają się również w zjawisku wczesnego kończenia nauki, zwłaszcza, że każdy region musi wprowadzać własny system monitorowania i wdrażać polityki i środki w celu zmniejszenia liczby uczniów kończących naukę przed uzyskaniem dyplomu szkoły średniej lub kwalifikacji zawodowych.

4.1.3. Wnioski

Włoski system monitorowania wcześniej kończących edukację rzeczywiście istnieje, choć kraj jest bardziej skupiony na monitorowaniu statystyk NEET i to wydaje się być głównym celem monitorowania działań dotyczących wczesnego porzucania nauki w kraju.

Włochy mają znaczny problem z młodymi ludźmi, którzy są NEET i rzeczywiście znajdują się na wysokim miejscu w tabeli NEET. Dlatego nie jest chyba zaskoczeniem, że Włochy skupiają większą uwagę na statystykach NEET.

We Włoszech działa zdecentralizowany model monitorowania wcześniej kończących edukację w sensie, że zbierane są dane na poziomie regionalnym (gminy), a następnie łączy się je w celu opracowania statystyk na poziomie krajowym. Każdy region we Włoszech musi więc monitorować osoby wcześniej kończące edukację i wdrażać rozwiązania na szczeblu lokalnym w celu zmniejszenia liczby uczniów opuszczających szkołę bez dyplomu szkoły średniej II stopnia lub kwalifikacji zawodowych.

Istnieje obecnie luka w przekazywanych informacjach ponieważ brak jest danych na temat młodych ludzi, którzy kontynuują naukę w oparciu o umowę o praktyczną naukę zawodu w firmach.

4.2 Polska

W Polsce istnieje system monitorowania ESL. Zostały wprowadzone pewne uregulowania, zaprojektowane tak, aby systematycznie dostarczać informacji na

temat wypadania dzieci i młodzieży z systemu edukacji przed ukończeniem szkoły ponadgimnazjalnej.

4.2.1 System monitorowania w Polsce

System monitorowania przedwczesnego kończenia nauki jest tworzony na podstawie przepisów trzech ustaw:

- ustawy o statystyce publicznej¹⁰⁷,
- ustawy o systemie oświaty¹⁰⁸,
- ustawy o systemie informacji oświatowej¹⁰⁹

Dyrektorzy publicznych szkół podstawowych i gimnazjów kontrolują spełnianie obowiązku szkolnego przez dzieci zamieszkałe w obwodach tych szkół, a gmina kontroluje spełnianie obowiązku nauki przez młodzież zamieszkałą na terenie tej gminy. Prowadzą ewidencję spełniania obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki. Wójt gminy (burmistrz, prezydent miasta) jest obowiązany przekazywać dyrektorom publicznych szkół podstawowych i gimnazjów na obszarze gminy informacje o aktualnym stanie i zmianach w ewidencji dzieci i młodzieży w wieku 3–18 lat¹¹⁰. Niespełnianie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki podlega egzekucji administracyjnej.

SIO to elektroniczny system informacji oświatowej wprowadzony na początku 2005 r., który integruje wszystkie obowiązki związane z wykonywaniem oficjalnych statystyk, badań i prowadzeniem administracji baz danych. Gromadzone są tzw. dane dziedzinowe w związku z nauką ucznia, np. uzyskanie albo nieuzyskanie promocji, ukończenie albo nieukończenie szkoły. System informacji oświatowej systematycznie gromadzi oraz oferuje zbiory różnych danych, które są udostępniane i mogą być wykorzystywane do kształtowania polityki edukacyjnej i społecznej na wszystkich poziomach. Dane o uczniach są zatem gromadzone na każdym poziomie szkolnym i na wszystkich szczeblach zarządzania oświatą.

Zgodnie z ustawą o systemie informacji oświatowej, SIO gromadzi różne rodzaje danych. Dane dotyczące uczniów są przekazywane przez dyrektora szkoły/placówki za pośrednictwem aplikacji w lokalnej bazie SIO, a następnie przesyłane do systemu centralnego. Dane mogą być analizowane na poziomie szkoły, gminy, województwa, kraju. Główny Urząd Statystyczny gromadzi je w celu dalszej analizy.

¹⁰⁷ Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej – j.t. Dz. U. z 2012r., poz. 591 z późn. zm.

¹⁰⁸ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – t.j. Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.

¹⁰⁹ Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej – t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 45

¹¹⁰ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm., art. 19.

Jedną z metod jest wyliczanie współczynnika skolaryzacji (miara powszechności nauczania). Współczynnik skolaryzacji brutto jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 grudnia) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania. Współczynnik skolaryzacji brutto np. dla poziomu gimnazjum wyliczamy dzieląc liczbę wszystkich uczniów szkół gimnazjalnych bez względu na wiek na początku danego roku szkolnego przez liczbę ludności w wieku 13-15 lat (wiek przypisany do tego poziomu) według stanu w dniu 31 grudnia tego samego roku; wynik podajemy w ujęciu procentowym.¹¹¹

Współczynnik skolaryzacji netto jest to relacja liczby osób (w danej grupie wieku) uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia do liczby ludności (stan w dniu 31 grudnia) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania. Współczynnik skolaryzacji netto np. dla poziomu gimnazjum wyliczamy dzieląc liczbę uczniów szkół gimnazjalnych w wieku 13-15 lat (wiek przypisany do tego poziomu) na początku danego roku szkolnego przez liczbę ludności w wieku 13-15 lat według stanu w dniu 31 grudnia tego samego roku; wynik podajemy w ujęciu procentowym.¹¹²

Poprzez **system informacji oświatowej** zapewnia się powszechny dostęp do informacji z zakresu oświaty.

Dane dotyczące zagadnienia przedwczesnego kończenia nauki są gromadzone, przetwarzane i analizowane przez:

- Ministerstwo Edukacji Narodowej,
- organy prowadzące szkoły (jednostki samorządu terytorialnego), którym powierzono zadania związane z edukacją publiczną,
- dyrektorów szkół i placówek,
- placówki naukowo – badawcze, m. in. Instytut Badań Edukacyjnych
- instytucje kontrolujące, np. Najwyższą Izbę Kontroli.

W ten sposób tworzy się zbiór danych ilościowych, w odniesieniu do których przeprowadzana jest analiza porównawcza.

Główny Urząd Statystyczny corocznie sporządza publikację „Oświata i wychowanie w roku szkolnym”. Zawiera ona dane dotyczące absolwentów szkół wszystkich typów. Dane za rok szkolny 2012/2013 i za poprzednie pięć lat opracowano na podstawie informacji zbieranych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w ramach systemu informacji oświatowej. Z kolei dane za rok 2006/2007 i za lata wcześniejsze pochodzą z badań realizowanych przez Główny Urząd Statystyczny w formie rocznej sprawozdawczości instytucji oświaty i wychowania (szkół i innych placówek oświatowych).

¹¹¹ Instytut Badań Edukacyjnych, 2012, „Raport o stanie edukacji 2012”, s. 23-24.

¹¹² Instytut Badań Edukacyjnych, 2012, „Raport o stanie edukacji 2012”, s. 23-24.

Możliwość sporządzania tzw. raportów z systemu informacji oświatowej powoduje, że różne podmioty mogą wykorzystać zgromadzone dane do interesujących je opracowań.

Przykładem takich opracowań są „Raporty o stanie edukacji” przygotowywane corocznie, w różnych aspektach, przez Instytut Badań Edukacyjnych.

Dwa razy w roku system informacji edukacyjnej monitoruje obowiązkowe kształcenie na poszczególnych etapach edukacyjnych poprzez dostarczanie danych do tego systemu.

Dane są wykorzystywane do kontroli obowiązku nauki przez gminę. Analizy danych dotyczących spełniania obowiązku nauki przez młodzież zamieszkałą na terenie gminy są wykorzystywane w informacji o stanie realizacji zadań oświatowych, którą organ wykonawczy musi corocznie przedstawić organowi stanowiącemu do 31 października¹¹³.

Organ wykonawczy posiada autonomię, co do zakresu wykorzystywanych danych oraz sposobu ich analizy. Dane te wykorzystuje także Mazowiecki Kurator Oświaty w sprawowanym nadzorze pedagogicznym: prowadzonych w szkołach kontrolach i ewaluacjach.

Co do zasady dane w bazach danych oświatowych są aktualizowane i przekazywane według stanu na dzień 30 września 2012 r. oraz na dzień 31 marca i 30 września (w latach 2013–2016.)

Dyrektor szkoły oraz gmina systematycznie kontroluje spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Dyrektor szkoły podstawowej i gimnazjum musi na bieżąco aktualizować wiedzę o miejscu spełniania obowiązku szkolnego (najczęściej w pierwszym miesiącu nauki nowego roku szkolnego), a gmina o miejscu spełniania obowiązku nauki. Gminy zazwyczaj poprzez: stronę internetową, dyrektorów gimnazjów, wysyłając pismo, zwracają się z prośbą do rodziców o przekazanie do 30 września informacji o miejscu spełniania obowiązku nauki przez ich dziecko.

Gromadzone dane mają charakter statystycznych i uwzględniają oprócz ogólnej liczby dzieci i młodzieży w systemie edukacji, na poszczególnych etapach edukacyjnych, także inne informacje. Wskazują wiek, płeć, liczbę uczniów niepełnosprawnych czy objętych pomocą psychologiczną – pedagogiczną. Dane mają charakter ilościowych.

Dane dziedzinowe w związku z nauką ucznia w szkole obejmują także, np.:

- uzyskanie albo nieuzyskanie promocji;
- korzystanie z przedłużonego okresu nauki na etapie edukacyjnym;
- ukończenie albo nieukończenie szkoły;

¹¹³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ..., op. cit., art. 5a

- datę rozpoczęcia i datę zakończenia nauki w szkole¹¹⁴.

W szczególności pomocne są dane związane z nauką dzieci i młodzieży. Służą do kreowania polityki edukacyjnej, społecznej, ekonomicznej państwa na każdym poziomie (lokalne, regionalne i krajowe strategie) oraz umożliwiają modyfikacje działań systemowych, w celu przeciwdziałania wczesnemu porzucaniu nauki. Umożliwiają pozyskanie zbiorczych informacji, służących ocenie spełniania obowiązku szkolnego i nauki. Ponadto, służą do określenia wysokości finansowania edukacji z budżetu państwa w oparciu o funkcjonujący algorytm finansowy. Wiele z tych danych jest dla tych celów pomocnych, np. wiek ucznia czy niepełnosprawność. Umożliwiają natychmiastową reakcję na nieuzasadnioną absencję ucznia.

Bieżący monitoring spełniania obowiązku szkolnego jest kluczowym elementem systemu monitorowania przedwczesnego kończenia nauki. Podobne znaczenie ma gromadzenie i analiza danych przez gminy dotyczących spełniania obowiązku nauki przez młodzież zamieszkałą na jej terenie.

Poza tym, na podstawie danych zgromadzonych w bazie danych SIO mogą być sporządzane i udostępniane raporty. Raporty udostępnia się w postaci elektronicznej.

Raport obejmuje zanonimizowane dane powstające w procesie automatycznego przetwarzania danych identyfikacyjnych i danych dziedzinowych szkół, placówek oświatowych, innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty oraz uczniów i nauczycieli, zgromadzonych w bazie danych SIO, a w razie potrzeby wynikającej z zakresu przedmiotowego danego raportu – także danych osobowych uczniów i nauczycieli ze zbioru PESEL.¹¹⁵

Niewielki odsetek uczniów w Polsce przedwcześnie kończących naukę może wskazywać, że istniejący system monitorowania jest skuteczny. Chociaż system ten jest lepszy w porównaniu z papierowymi sprawozdaniami statystycznymi, które były używane wcześniej, to jednak jego wadą jest to, że stanowi tylko zbiorcze informacje o uczniach.

4.2.2 Statystyki dotyczące edukacji, kształcenia zawodowego i zatrudnienia w Polsce

Polska należy do krajów, w których problem wcześniejszego porzucania nauki istnieje marginalnie. Polska jest liderem w UE w zakresie ograniczenia liczby osób wcześnie kończących naukę, mając jedynie 5,5% takich osób w populacji osób w wieku 18-24 lat.

¹¹⁴ Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej,..., op. cit., art. 14.

¹¹⁵ Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej,..., op. cit., art. 65.

Znakomity wynik Polski w zmniejszaniu wskaźnika przedwczesnego opuszczania szkoły jest połączony z równie dobrymi rezultatami w zakresie zwiększenia udziału młodych w kształceniu na poziomie co najmniej średnim II stopnia. Dzieje się tak pomimo jednego z największych zagrożeń ubóstwem wśród dzieci i młodzieży w UE oraz słabo rozwiniętego systemu edukacji przedszkolnej. W Polsce w 2009 r. był największy udział w edukacji osób w wieku 15-24 lat w UE, tj. 71,7%, na poziomie ISCED 1-6.

Podstawą tak dobrych rezultatów jest kolejny wskaźnik UE zawarty w zbiorze 5 kluczowych wskaźników do monitorowania rozwoju edukacji w Europie w pierwszej dekadzie XXI w – liczba osób dorosłych w wieku 20-24 lata, która ukończyła przynajmniej szkołę ponadgimnazjalną (ogólnokształcącą lub zawodową)

Ostatnie dostępne dane porównawcze z roku 2008 wskazują, że w Polsce jest 91,3% takich osób w grupie osób w wieku 20-24 lat i że jest to trzeci z najlepszych wyników w UE (po Słowacji – 92,3% i Rep. Czeskiej – 91,6% oraz przed Litwą – 89,1%). Te same kraje przodują we wskaźniku ESL: Polska – 5%, Rep. Czeska – 5,6%, Słowacja – 6%, Litwa – 7,4%. Biorąc pod uwagę to, iż dane pochodzą z badań na statystycznych próbkach, to można tu mówić o grupie krajów z podobnymi wynikami (bez ustawiania ich w rankingu).

Korzystnie na wskaźnik ESL w Polsce wpływa przede wszystkim wysoka liczba młodych osób (do 24 roku życia) kończących naukę na poziomie co najmniej *upper secondary* (średnim lub zasadniczym). Dla stosunkowo małej na tle UE, grupy osób, która tego warunku w Polsce nie spełnia, istotny jest system drugiej szansy na uzupełnienie wykształcenia oraz szkoleń zawodowych.¹¹⁶

Niekorzystnie na wskaźnik ESL w Polsce mogą wpłynąć czynniki kształtujące jego strukturę. W najmniejszej na tle UE grupie osób wcześniej porzucających naukę (5,5%) mamy zarazem największą grupę, która nie ukończyła kształcenia podstawowego (41% - wobec 18% w UE). Może to wskazywać na związek tego zjawiska z rozwarstwieniem społecznym. Wobec tego, decydujące znaczenie mogą mieć czynniki spoza systemu edukacji. Oprócz różnic społecznych ważne mogą być też takie czynniki spoza edukacji jak: trwałe zmiany na rynku pracy, rezygnacja z obowiązkowego poboru do wojska, skala migracji do Polski osób z krajów na niższym poziomie rozwoju gospodarczego. Należy jednak podkreślić, że na ograniczenie wcześniej porzucających naukę w Polsce pozytywnie wpływa przez niewielki udział cudzoziemców w szkołach. Ponadto, niektórzy młodzi ludzie opóźniają moment własnej transformacji i zostają dłużej w systemie edukacji.

Z tego powodu warto skupić uwagę na zmianach na rynku pracy – jeśli rynek pracy będzie w przyszłości bardziej atrakcyjny, to część młodzieży, która

¹¹⁶ Informacja Ministerstwa Edukacji Narodowej dla Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, 26 października 2010 r., „Przygotowania i prace nad budowaniem strategii Europa 2020 w obszarze polskiej edukacji”

„ucieka” obecnie w edukację¹¹⁷, może wcześniej podejmować pracę osłabiając wysiłek edukacyjny. Zarówno to zatrzymanie spadku, jak i bardzo niska wartość wskaźnika na tle UE, może oznaczać, iż zbliżyliśmy się do realnej granicy poprawy.

4.2.3 Wnioski

Oczywistym jest, że w Polsce istnieje system zbierania danych związanych z kształceniem na poziomie lokalnym, regionalnym i centralnym. Umożliwia to generowanie raportów na podstawie danych, które są zbierane.

Raporty pozwalają polskim władzom na analizowanie i wyciąganie wniosków na podstawie danych uczniów zbieranych przez różne podmioty (publiczne i organizacje pozarządowe), w celu kształtowania strategii i polityk edukacyjnych, społecznych i ekonomicznych.

Co więcej, pozwala to na kontrolowanie obowiązku szkolnego i nauki w stosunku do każdego, indywidualnego ucznia.

Istnieje ryzyko, że do systemu zostaną wprowadzane nierzetelne dane na temat uczniów z powodu niedoskonałego systemu kontroli wprowadzania danych, niewykorzystania potencjału różnych zestawów danych dotyczących procesu uczenia się, niedoskonałego systemu zbierania danych elektronicznych w SIO (proces ciągłego doskonalenia systemu na szczeblu centralnym jest prowadzony przez Ministerstwo Edukacji Narodowej) i braku rozwiązań systemowych w celu wykorzystania danych zawartych w SIO.

Ponadto, czasami pojawiają się trudności w uzyskaniu danych dotyczących miejsca spełniania obowiązku szkolnego lub nauki niektórych uczniów i trudności w egzekwowaniu obowiązku szkolnego.

Poprawa może nastąpić poprzez profesjonalne wykorzystanie baz danych do analitycznych działań mających na celu zapobieganie ESL. Można to osiągnąć przez poprawę systemu kontroli obowiązku szkolnego i obowiązku nauki w kontekście migracji ludności.

W ramach planowania polityki kształcenia ustawicznego oczekuje się lepszej koordynacji międzyresortowej w odniesieniu do przechowywania i analizy danych. Wynika to z faktu, że edukacja i szkolenia odbywają się nie tylko w szkole, a dane dotyczące pozaformalnego i nieformalnego kształcenia i szkoleń na wszystkich etapach życia, powinny być zbierane w celu uwzględnienia w polityce uczenia się przez całe życie.

Wysoki wskaźnik uczniów uczących się może być niemal najwyższy z możliwych do osiągnięcia i do roku 2020 mogą nie nastąpić żadne istotne zmiany. Jednak

¹¹⁷ Informacja Ministerstwa Edukacji Narodowej dla Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, 26 października 2010 r., „Przygotowania i prace nad budowaniem strategii Europa 2020 w obszarze polskiej edukacji”

jest to duże osiągnięcie dla Polski, która w ostatnich latach bardzo się zmieniła, nie tylko w zakresie edukacji, ale także ekonomicznie i społecznie.

4.3 Wielka Brytania

Mimo, że badania w Wielkiej Brytanii stwierdziły, że osoby opuszczające szkołę bez kwalifikacji na poziomie 2 są dwukrotnie bardziej narażone na bezrobocie i są bardziej narażone na pozostawanie bez pracy przez dłuższy okres czasu,¹¹⁸ UK nie koncentruje się na statystykach osób kończących edukację przedwcześnie na użytek krajowy¹¹⁹; zamiast tego skupia wewnętrzne systemy monitorowania wyłącznie na następujących międzynarodowo uznanych pomiarach:

- "osoby nie uczące się, nie kształcące zawodowo i niezatrudnione " (NEET),
- "osoby nie uczące się, nie kształcące zawodowo " (NET) oraz
- "udział 16-18-latków w Anglii w kształceniu, szkoleniu zawodowym i zatrudnieniu ".

Definicja NEET w Wielkiej Brytanii to osoba w wieku od 16 do 24 lat, która nie bierze udziału w jakiegokolwiek formie kształcenia lub szkolenia zawodowego i nie pracuje. Definicja "nie pracuje" jest zgodna z definicją stosowaną w oficjalnych statystykach dotyczących rynku pracy, opartą na zaleceniach Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP)¹²⁰. NET skupia się tylko na tych osobach, które nie uczestniczą w kształceniu lub szkoleniu zawodowym, choć mogą być zatrudnione.

Podczas gdy klasyfikacje związane z wczesnym kończeniem nauki, NEET i NET zajmują się podobnym tematem i wiekiem badanych, istnieją znaczne różnice pomiędzy charakterystyką każdej grupy. Po pierwsze, statystyki wczesnego kończenia nauki są ograniczone poziomem wykształcenia, a NEET nie jest. Po drugie, dane statystyczne NEET są ograniczone przez statusu zatrudnienia ludności, podczas gdy statystyki wczesnego kończenia nauki nie są.¹²¹

Mimo powszechnej świadomości, że młodzi ludzie, którzy wcześniej kończą edukację również mogą być główną częścią grupy NEET, okazuje się, że istnieje jedynie niewielkie powiązanie.

Wykres na rysunku 12, przedstawia zależność między wczesnym kończeniem nauki i NEET w każdym kraju w UE. Chociaż istnieje taka zależność, to jest to dość słaby związek w wysokości 0,32 dla osób w wieku 18-24 lat

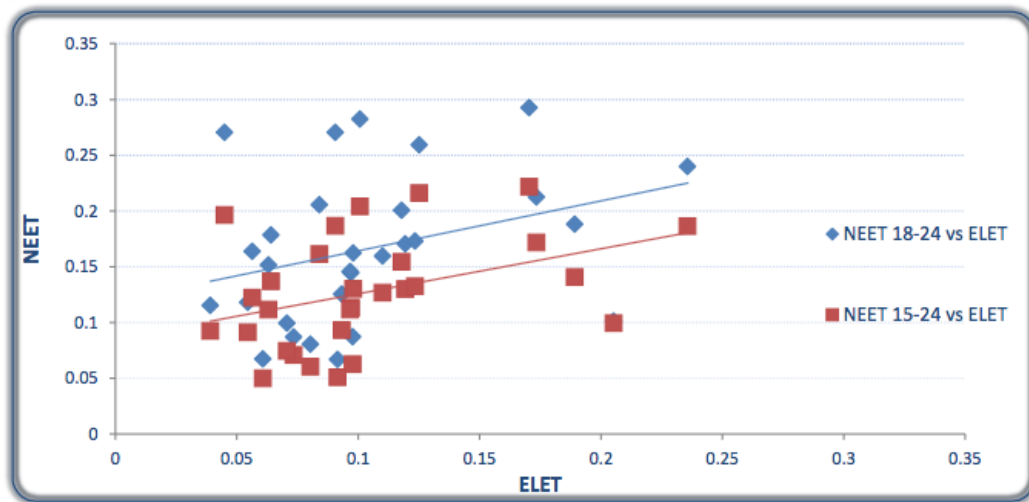
¹¹⁸ Draft Jobseeker's Allowance Regulations 2014, November 2014 and Leitch Review of Skills: Prosperity for all in the global economy – world class skills, December 2006

¹¹⁹ HM Government, December 2014, 'Review of the Balance of Competences between the United Kingdom and the European Union: Education, Vocational Training and Youth'

¹²⁰ Office of National Statistics, May 2013, 'UK Estimate of Young People Not in Education, Employment or Training'

¹²¹ Joint Research Centre, 2014, 'Monitoring the Evolution of Education and Training Systems: A Guide to the Joint Assessment Framework', European Commission

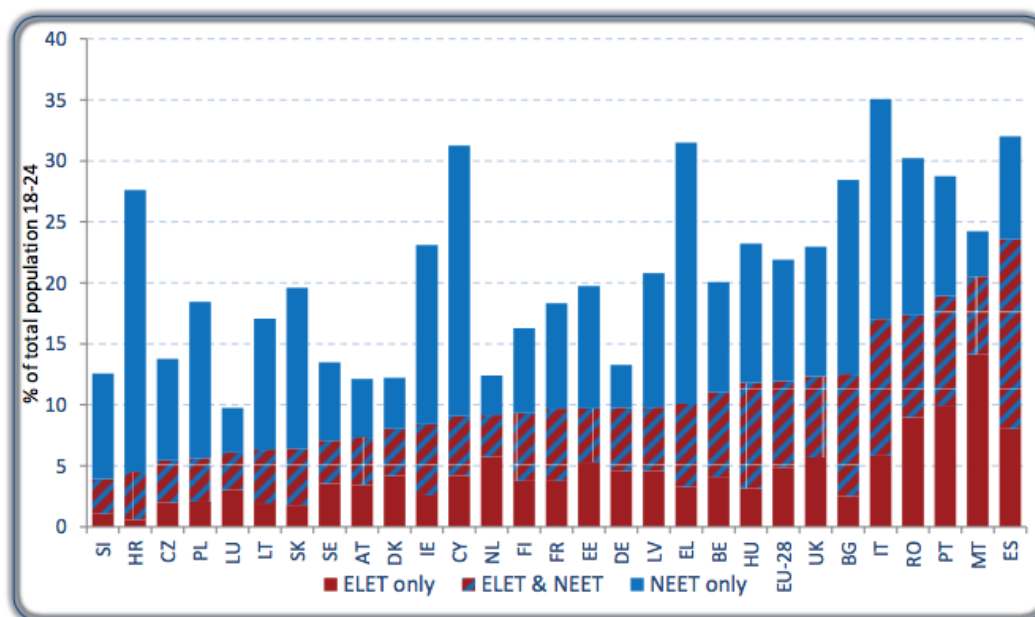
Rysunek 12

Źródło: Flisi S, Goglio V, Meroni EC & Vera-Toscano ME, 2015, 'School-to-work transition of young individuals: what can the ELET and NEET indicators tell us?'

Jeśli również zbadamy odsetek tych dwóch grup, a także ich wzajemne oddziaływanie (tj. tych młodych ludzi, którzy są zarówno osobami wcześniej kończącymi naukę jak i NEET), widzimy wiele różnych wyników (Rysunek 13).

Rysunek 13

Źródło: Flisi S, Goglio V, Meroni EC & Vera-Toscano ME, 2015, 'School-to-work transition of young individuals: what can the ELET and NEET indicators tell us?'

Kraje z wyższym poziomem wczesnego kończenia nauki również mają zwykle wyższy odsetek młodych ludzi, którzy są zarówno osobami przedwcześnie kończącymi naukę jak i NEET.

W krajach takich jak Słowenia (SI) i Chorwacja (HR), które mają bardzo niski odsetek osób przedwcześnie kończących naukę, proporcja osób przedwcześnie kończących naukę, którzy są również NEET jest bardzo wysoka; młodzi ludzie, którzy rezygnują ze szkoły nie są w większości w stanie znaleźć pracy.

W krajach o wyższym poziomie wczesnego kończenia nauki, na przykład we Włoszech i Wielkiej Brytanii, podczas gdy jest niższy odsetek młodych ludzi, którzy są zarówno osobami przedwcześnie kończącymi naukę jak i NEET w stosunku do ogółu osób wczesnie kończących naukę, odsetek młodych ludzi, którzy są zarówno osobami przedwcześnie kończącymi naukę jak i NEET jest większy niż w krajach o niższym odsetku osób wczesnie kończących naukę. Na przykład w Wielkiej Brytanii, 12% młodych ludzi jest uznawanych za osoby wczesni kończące naukę, w tym około 7% z tych osób jest NEET. Dla porównania, Polska ma 5,4% osób wczesnie kończących naukę, około 3% z nich to NEET.

Jednak porównując NEET w każdym kraju istnieją ogromne rozbieżności. Chorwacja, Polska, Słowacja, Irlandia i Cypr, na przykład, mają bardzo wysoki wskaźnik NEET w porównaniu do innych krajów UE, które mają znacznie wyższy poziom wczesnego kończenia nauki (np. Wielka Brytania). Włochy mają bardzo

wysoki poziom wczesnego kończenia nauki, NEET i młodych ludzi, którzy są zarówno osobami przedwcześnie kończącymi naukę jak i NEET.

Te statystyki pokazują, że ESL i NEET to inne zjawiska. Chociaż istnieją pewne zbieżności, są to jednak bardzo różne kwestie i ich monitorowanie będzie prowadzić do różnych wniosków.

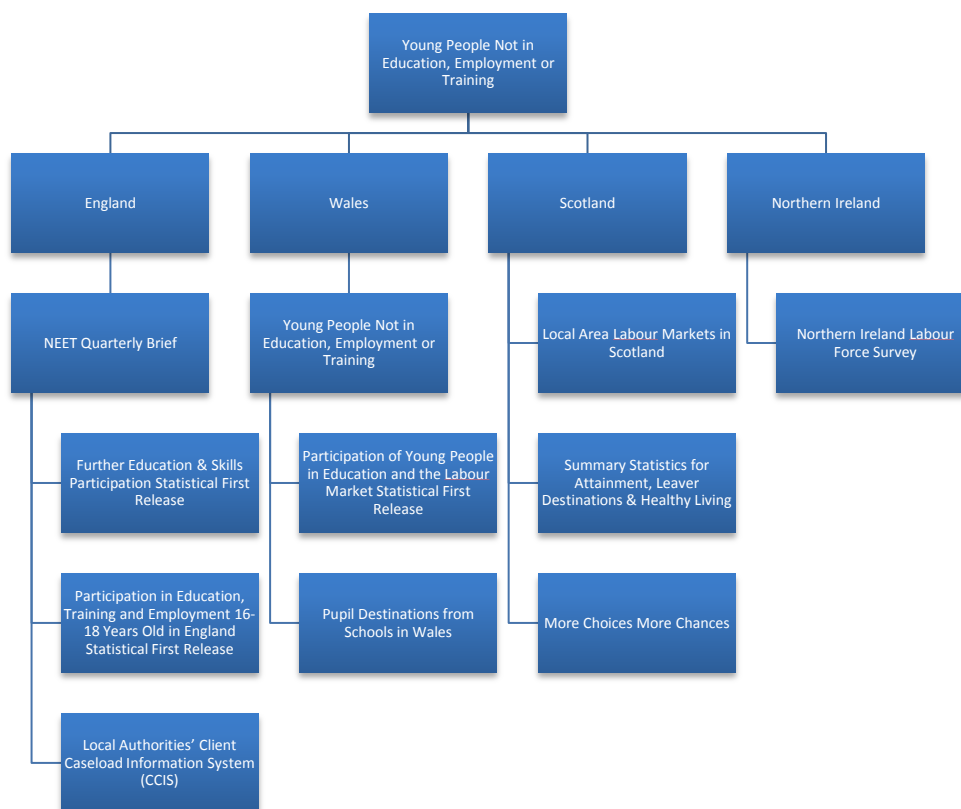
Podczas gdy wczesne kończenia nauki i NEET dotyczą podobnego tematu i wieku, nie ma pomiędzy nimi silnego związku, a zatem nie mogą być stosowane jako wskaźniki monitorowania tego samego zjawiska.¹²²

4.3.1 System monitorowania w UK

Wielka Brytania korzysta z wielu różnych systemów monitorowania do pomiaru NEET, NET i uczestnictwa w kształceniu, szkoleniu zawodowym i zatrudnieniu. System polityczny w Wielkiej Brytanii przenosi pewne działania, w tym zarządzanie i monitorowanie kształcenia, szkolenia zawodowego i zatrudnienia na rząd Walii, Szkocji i Irlandii Północnej. Chociaż nie ma rządu angielskiego, statystyki dotyczące edukacji, szkoleń zawodowych i zatrudnienia dla Anglii są tworzone oddzielnie przez organy, które mają uprawnienia wyłącznie na terenie Anglii (np. Departament Edukacji, Departament Biznesu, Innowacji i Umiejętności oraz Agencja Finansowania Umiejętności). W tym sprawozdaniu skupimy się tylko na regulowanych i publikowanych oficjalnych statystykach, z których wszystkie zostały zatwierdzone jako „statystyki krajowe”.

¹²² Flisi S, Goglio V, Meroni EC & Vera-Toscano, ME, 2015, ‘School-to-work transition of young individuals: what can the ELET and NEET indicators tell us?’

Rysunek 14

Ze względu na zdecentralizowany system rządów w Wielkiej Brytanii, dostarczanie informacji jest bardzo złożonym procesem, z wieloma różnymi podmiotami tworzącymi statystyki dotyczące kształcenia, szkolenia zawodowego i zatrudnienia, często obejmujące różne okresy czasu.

Ustawa o Statystykach i Usługach Rejestracyjnych z 2007r. definiuje „statystyki krajowe” jako „te wszystkie wyniki badań statystycznych, tworzone przez biura wykonawcze brytyjskiego Urzędu Statystycznego (Krajowy Urząd Statystyczny), przez centralne departamenty i agencje rządowe, przez zdecentralizowaną administrację w Irlandii Północnej, Szkocji i Walii i przez inne organy królestwa”; definicja obejmuje ponad 200 organów.¹²³ Statystyki krajowe „są podzbiorem oficjalnych statystyk, które zostały zatwierdzone przez Urząd Statystyczny w Wielkiej Brytanii jako zgodne z kodeksem postępowania dla statystyk publicznych.¹²⁴ Takie rozwiązanie ma na celu zmniejszenie rozbieżności w definicji lub interpretacji.

¹²³ <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2007/18/contents>

¹²⁴ <http://www.statisticsauthority.gov.uk/national-statistician/types-of-official-statistics>

4.3.1.1. Monitorowanie w Anglii

Istnieje kilka publikacji, które odnoszą się do statystyk z zakresu kształcenia, szkolenia zawodowego i zatrudnienia w Anglii. Są to: *NEET Quarterly Brief*, *Further Education & Skills Statistical First Release*, *Participation in Education, Training and Employment by 16-18 Year Olds in England* i *Local Authorities' Client Caseload Information System*

a. *NEET Quarterly Brief*

Celem niniejszego raportu jest zapewnienie terminowych i regularnych szacunków dotyczących odsetka młodych ludzi, którzy są klasyfikowani jako NEET w Anglii.¹²⁵

Statystyki są tworzone przez Departament Edukacji w ujęciu kwartalnym. Łączą one w sobie statystyki, które są opracowywane dla raportów *Participation Statistical First Release* ('Further Education & Skills Participation Statistical First Release' and 'Participation in Education, Training and Employment by 16-18 Year Olds in England Statistical First Release'), *Quarterly Labour Force Survey* i the *Local Authorities' Client Caseload Information System*.¹²⁶

Statystyki LFS dotyczące NEET i NET w Anglii są publikowane jedynie w raporcie „NEET Quarterly Brief”. Statystyki te wykorzystują LFS, które jest przeprowadzane co kwartał i określa poziom NEET i NET na podstawie odpowiedzi na badanie. Badanie LFS jest wykorzystywane również w innych raportach do określenia oszacowań populacji krajowej.

b. *Further Education & Skills Participation Statistical First Release*

Raport zawiera dane statystyczne dotyczące najwyższego poziomu kwalifikacji, udziału i osiągnięć w edukacji osób dorosłych (19+) i osób w każdym wieku (16+) kształcących się na podstawie umów o praktyczną naukę zawodu w Anglii.

Statystyki są tworzone przez Departament Biznesu, Innowacji i Umiejętności oraz Skills Funding Agency.

Statystyki te są tworzone na podstawie dwóch różnych źródeł:

i) *Individualised Learner Record (ILR)* [Zindywidualizowany Rejestr Uczniów] dane są zbierane przez college, dostawców szkoleń i pracodawców *Employer Ownership* dla Skills Funding Agency w okresach miesięcznych.

¹²⁵ Office of National Statistics, May 2013, 'UK Estimate of Young People Not in Education, Employment or Training'

¹²⁶ Department for Education, February 2015, 'NEET Quarterly Brief – October to December 2014, Statistical First Release'

ii) .Labour Force Survey¹²⁷

c. Participation in Education, Training and Employment by 16-18 Year Olds in England Statistical First Release

Raport *Participation in Education, Training and Employment by 16-18 Year Olds in England Statistical First Release* jest ostateczną miarą udziału w edukacji osób w wieku 16-18 lat w Anglii.

Statystyki te tworzone są corocznie przez Wydział Edukacji i odnoszą się wyłącznie do Anglii. Są one wykorzystywane do monitorowania postępów w odniesieniu do celów dotyczących zwiększenia uczestnictwa w edukacji i zmniejszenia liczby NEET wśród młodych ludzi, wytyczonych przez Departament Edukacji. Statystyki zapewniają „migawkę” aktywności na koniec poprzedniego roku kalendarzowego.¹²⁸

Statystyki te są tworzone na podstawie wielu różnych źródeł:

- i) School Census collections
- ii) Individualised Learner Record (ILR)) dane są zbierane przez college, dostawców szkoleń i pracodawców Employer Ownership i przekazywane Skills Funding Agency w okresach miesięcznych.
- iii) Agencja Statystyki Szkolnictwa Wyższego
- iv) Labour Force Survey
- v) Krajowy Urząd Statystyczny¹²⁹

d. Local Authorities' Client Caseload Information System (CCIS)

Jest to lokalna baza danych, która zapewnia władzom lokalnym informacje, które są niezbędne, aby zachęcać młodych ludzi w wieku 16-19 lat do udziału w kształceniu i szkoleniu zawodowym oraz w celu identyfikacji młodych ludzi, którzy nie uczestniczą w edukacji tak, aby szkolenia były dostosowane do ich potrzeb.

Wszystkie władze lokalne mają ustawowy obowiązek, zgodnie z § 68 ustawy Edukacja i Umiejętności z 2008 roku, przeprowadzania strategicznych działań na danym obszarze w celu wspierania udziału młodych ludzi w edukacji, szkoleniach i zatrudnieniu. Każda władza lokalna musi zbierać informacje na temat każdego ucznia mieszkającego na danym obszarze w celu zidentyfikowania tych młodych ludzi, którzy nie uczestniczą w edukacji lub są zagrożeni wypadnięciem, a następnie zastosować właściwe środki. Władze lokalne muszą mieć systemy

¹²⁷ Department for Business, Innovation & Skills and Skills Funding Agency, 25th March 2015, 'Further Education and Skills: Learner Participation, Outcomes and Level of Highest Qualification Held'

¹²⁸ Department for Education, 25 June 2014, 'Participation in Education, Training and Employment by 16-18 year olds in England, end 2013'

¹²⁹ Department for Education, 25 June 2014, 'Participation in Education, Training and Employment by 16-18 year olds in England, end 2013'

monitorowania w celu określenia bieżącej aktywności młodych ludzi w regularnych odstępach czasu.¹³⁰

Informacje dla CCIS są tworzone z wykorzystaniem wielu źródeł danych:

- September Guarantee
- Intended Destination
- JobCentre Plus,
- the Activity Survey
- instytucje edukacyjne
- the Education Funding Agency,
- inne instytucje takie jak Primary Care Trusts i nadzór kuratorski¹³¹

Dane September Guarantee i Intended Destination zbierane są przez szkoły, gdy uczeń osiągnie ustawowy wiek ukończenia szkoły; Dane identyfikują tych młodych ludzi, którzy nie potwierdzili pozytywnego celu (edukacja, szkolenia lub zatrudnienie). Szereg innych źródeł jest następnie wykorzystywanych do śledzenia rzeczywistej aktywności młodych ludzi.

Władze lokalne wprowadzają informacje do swoich CCIS które następnie gromadzone są w celu utworzenia National Client Caseload Information System (NCCIS)¹³². Pozwala to na dokonywanie porównań pomiędzy władzami lokalnymi w odniesieniu zarówno do liczby młodych ludzi, którzy są NEET i liczby młodych ludzi, którzy mają „nieznany” cel. Oczekuje się, że władze lokalne na obszarach gdzie poziom NEET lub „nieznany” cel jest wysoki będą poddane większym naciskom w celu wykazania poprawy.¹³³

Władze lokalne mają „swobodę i elastyczność”, aby decydować, w jaki sposób powinny spełniać swój ustawowy obowiązek zbierania i zarządzania lokalnymi danymi CCIS. Departament Edukacji monitoruje działanie władz lokalnych wykorzystując dane, które są gromadzone i przekazywane do NCCIS.¹³⁴

¹³⁰ Department for Education, December 2013, ‘NCCIS Management Information Requirement 2014-15’

¹³¹ Department for Education, December 2013, ‘NCCIS Management Information Requirement 2014-15’ and Department for Education, September 2014, ‘Participation of Young People in Education, Employment or Training: Statutory guidance for local authorities’ and Local Government Association, October 2013, ‘Tracking Young People: A ‘how to’ guide for councils’

¹³² Department for Education, December 2013, ‘NCCIS Management Information Requirement 2014-15’

¹³³ Local Government Association, October 2013, ‘Tracking Young People: A ‘how to’ guide for councils’

¹³⁴ Department for Education, September 2014, ‘Participation of Young People in Education, Employment or Training: Statutory guidance for local authorities’

4.3.1.2 Monitorowanie w Walii

Istnieje wiele różnych publikacji, które odnoszą się do statystyk z zakresu kształcenia, szkolenia i zatrudnienia dla Walii. Są to raporty *Young People Not in Education, Employment or Training (NEET)*, *Participation of Young People in Education and the Labour Market Statistical First Release* i *Pupils Destinations from Schools in Wales*.

a. *Young People Not in Education, Employment or Training (NEET)*
Raport ten dostarcza danych na podstawie publikacji *Participation of Young People in Education and the Labour Market Statistical First Release*, *Annual Population Survey* and the *Pupil Destinations from Schools in Wales*¹³⁵.

Statystyki są tworzone przez Rząd Walijski raz na kwartał.

b. *Participation of Young People in Education and the Labour Market Statistical First Release*

Niniejszy raport zapewnia ostateczne źródło szacunków dotyczących odsetka młodych ludzi w wieku 16-24 lata, którzy są NEET w Walii.

Statystyki są tworzone corocznie przez Rząd Walijski i odnoszą się wyłącznie do Walii. Są one wykorzystywane do monitorowania strategicznego podejścia rządu walijskiego do zmniejszenia odsetka młodych ludzi, którzy są NEET. Statystyki dostarczają ostatecznych danych opartych na zapisach do szkoły na dzień 1 grudnia dwa lata wcześniej, oprócz danych tymczasowych dla tego samego dnia poprzedniego roku.¹³⁶

Statystyki te są tworzone na podstawie wielu różnych źródeł:

- i) Pupil Level Annual School Census [Coroczny Spis Szkolny]
- ii) Higher Education Statistics Agency [Agencja Statystyk Szkolnictwa Wyższego]
- iii) The Lifelong Learning Wales Record {Rejestr Kształcenia Ustawicznego}
- iv) Annual Population Survey [Coroczne Badanie Populacji]
- v) Office of National Statistics [Krajowy Urząd Statystyczny]¹³⁷

¹³⁵ <http://gov.wales/statistics-and-research/young-people-not-education-employment-training/?lang=en>

¹³⁶ Welsh Government, 24th July 2014, 'Participation of young people in Education and the Labour Market Statistical First Release (year end 2012 and 2013 (provisional))'

¹³⁷ Welsh Government, 24th July 2014, 'Participation of young people in Education and the Labour Market Statistical First Release (year end 2012 and 2013 (provisional))'

c. Pupil Destinations from Schools in Wales

Statystyki te informują o celach uczniów ze szkół średnich w całej Walii. Zawierają dane statystyczne dotyczące uczniów, którzy osiągnęli ustawowy wiek zakończenia obowiązku szkolnego, a także uczniów opuszczających szkołę w wieku 12 i 13 lat.

Statystyki są tworzone corocznie przez Careers Wales i przedstawiają dane na temat celów absolwentów szkół według płci, grupy wiekowej i regionu.¹³⁸

4.3.1.3. Monitorowanie w Szkocji

Istnieje wiele różnych publikacji, które odnoszą się do statystyk z zakresu kształcenia, szkolenia i zatrudnienia dla Szkocji. Są to publikacje *Annual Local Area Labour Markets*, *Summary Statistics for Attainment*, *Leaver Destinations & Healthy Living* i *More Choices More Chances*.

a. Local Area Labour Markets in Scotland: Statistics from the Annual Population Survey

Ten raport ma na celu dostarczenie wiarygodnych i aktualnych informacji dla lokalnych rynków pracy i obejmuje następujące zagadnienia: zatrudnienie, niedostateczne zatrudnienie, brak aktywności i uczestnictwo młodzieży w rynku pracy w Szkocji i jej władzach lokalnych.

Statystyki są tworzone co roku przez Szkocki Rząd i odnoszą się wyłącznie do Szkocji. Statystyki dostarczają informacji na temat poprzedniego roku kalendarzowego¹³⁹. Raport służy do ustalania celów i polityki rządu, w szczególności odnoszących się do celów uczestnictwa w edukacji i spójności oraz poprawy „wskaźnika krajowego” profilu umiejętności populacji w ramach National Performance Framework Szkockiego Rządu.¹⁴⁰

b. Summary Statistics for Attainment, Leaver Destinations & Healthy Living

Niniejsza publikacja prezentuje informacje dotyczące osiągnięć, wstępnych i ostatecznych celów osób opuszczających system edukacji i zdrowego trybu życia.

¹³⁸ <http://gov.wales/statistics-and-research/pupil-destinations-schools-wales/?lang=en>

¹³⁹ Scottish Government, 7th May 2014, 'Local Area Labour Markets in Scotland: Statistics from the Annual Population Survey'

¹⁴⁰ <http://www.gov.scot/About/Performance/scotPerforms>

Statystyki te są tworzone co roku przez Szkocki Rząd aby przedstawić w skrócie, jak osiągnięcia w szkole wpływają na to, co dzieje się w ciągu pierwszego roku od opuszczenia szkoły.

Statystyki te są tworzone na podstawie wielu różnych źródeł:

- i) Scottish Qualifications Authority
- ii) School leaver statistics from Skills Development Scotland które dostarczają informacji o celach młodych ludzi 3 miesiące po opuszczeniu szkoły i 9 miesięcy po opuszczeniu szkoły
- iii) Healthy Living Survey¹⁴¹

c. More Choices More Chances

Ten raport jest oficjalnym pomiarem ilości młodych ludzi w wieku 16-19 lat, którzy nie są w zatrudnieniu, kształceniu lub szkoleniu w Szkocji.

Statystyki te są tworzone przez Szkocki Rząd na podstawie Corocznego Badania Populacji.¹⁴² Badanie to łączy wyniki LFS oraz Labour Force Survey boost w Szkocji.¹⁴³ Może dostarczyć statystyk krajowych, ale nie jest wystarczająco solidne, aby zapewnić szacunki na poziomie władz lokalnych.¹⁴⁴

4.3.1.4 Monitorowanie w Irlandii Północnej

Statystyki dotyczące edukacji, szkolenia i zatrudnienia w Irlandii Północnej są zbierane przez LFS Irlandii Północnej .

a. Labour Force Survey w Irlandii Północnej

Ten raport prezentuje ostateczne statystyki dotyczące młodych ludzi w wieku 16-24 lata, którzy nie są w zatrudnieniu, kształceniu lub szkoleniu w Irlandii Północnej.

LFS w Irlandii Północnej jest publikowane co kwartał. Jest zlecane przez Departament Wykonawczy Przedsiębiorczości, Handlu i Inwestycji Irlandii Północnej oraz przeprowadzane przez Agencję Statystyki i Badań Irlandii Północnej.

¹⁴¹ <http://www.gov.scot/Publications/2014/06/9242>

¹⁴² <http://www.gov.scot/Topics/Statistics/Browse/Labour-Market/MCMCLMSTATS>

¹⁴³ Scottish Government, March 2015, 'Annual Population Survey, results of year to 31 December 2014'

¹⁴⁴ <http://www.gov.scot/Topics/Statistics/Browse/Labour-Market/MCMCLMSTATS>

4.3.1.5 Monitorowanie w Wielkiej Brytanii

Podczas gdy każdy z krajów Wielkiej Brytanii tworzy własne statystyki NEET, istnieje jeden raport, który koncentruje się na statystykach całej Wielkiej Brytanii. Jest to *Young People Not in Education, Employment or Training*

a. *Young People Not in Education, Employment or Training*

Raport ten jest publikowany przez Krajowy Urząd Statystyczny raz na kwartał i skupia się na młodych ludziach w wieku 16-17 i 18-24 lata. Celem raportu nie jest zastąpienie istniejących szacunków NEET dla różnych krajów Wielkiej Brytanii, ale publikowanie danych dla Wielkiej Brytanii.

Dane do tego raportu dostarczane są przez LFS. Raport ten stara się zapewnić spójność statystyk NEET w całej Anglii, Walii i Szkocji; Irlandia Północna nie jest wliczana.¹⁴⁵

4.3.2 Statystyki dotyczące edukacji, szkolenia i zatrudnienia w Wielkiej Brytanii

Niniejsza część przeanalizuje różne statystyki dotyczące edukacji, szkoleń i zatrudnienia publikowane przez oficjalnie uznane organy w Wielkiej Brytanii. Choć nie są to statystyki ESL, są to najbardziej zbliżone dane publikowane w Wielkiej Brytanii.

4.3.2.1 Statystyki w Anglii

Raporty *Department for Education's Statistical First Release (SFR), Participation in Education, Training and Employment by 16-18 Year Olds in England*, ostatnio opublikowane w czerwcu 2014 roku informowały, że nastąpił spadek o 1,6% w liczbie NEET w wieku 16-18 lat; z 9,2% w roku 2012 do 7,6% w 2013 roku¹⁴⁶ (rysunek 15)

¹⁴⁵ Office of National Statistics, May 2013, 'UK Estimate of Young People Not in Education, Employment or Training'

¹⁴⁶ Department for Education, 25 June 2014, 'Participation in Education, Training and Employment by 16-18 year olds in England, end 2013'

Rysunek 15

	% of age 16		% of age 17		% of age 18		% of age 16-18	
	end 2012	end 2013 (prov)	end 2012	end 2013 (prov)	end 2012	end 2013 (prov)	end 2012	end 2013 (prov)
Full-time education	83.5	85.9	74.6	73.8	48.4	50.4	68.6	70.0
Part-time education	4.5	4.9	5.4	5.9	5.9	6.2	5.3	5.7
Work-based learning	3.2	3.2	6.0	6.2	7.7	8.4	5.7	5.9
Education and WBL ¹	91.0	93.8	85.6	85.4	61.6	64.5	79.2	81.2
Education and training	93.1	95.6	88.9	89.4	69.3	72.1	83.6	85.6
NEET	5.8	4.0	7.1	6.1	14.5	12.5	9.2	7.6

¹ Education and WBL takes into account overlaps between WBL and full and part-time education

Źródło: Department for Education, 25 June 2014, 'Participation in Education, Training and Employment by 16-18 year olds in England, end 2013'

Według tych statystyk, 81,2% osób w wieku 16-18 lat uczestniczyło w edukacji i kształceniu w miejscu pracy na koniec 2013 roku. Ta poprawa była wynikiem wzrostu o 2% osób uczestniczących w edukacji i szkoleniach, stąd 2 % zmniejszenie odsetka NET. Oczywiście jest, że liczba osób uczestniczących w kształceniu i szkoleniu w wieku 16 lat jest stosunkowo wysoka (95,6% na koniec 2013 roku), podczas gdy zmniejsza się w grupach 17 i 18-latków, szczególnie w grupie starej kategorii 18-latków. Można to porównać z statystykami NEET które są obliczane przez LFS.

LFS informuje o sezonowych wzorcach odsetka NEET, które odzwierciedlają rok akademicki. Najniższe wskaźniki są jesienią i wzrastają na wiosnę i latem. Według ostatnio opublikowanych badań LFS w lutym 2015 w oparciu o statystyki NEET od października do grudnia 2014 roku nastąpiło zmniejszenie NEET o 0,6% (do 7%) w porównaniu do tego samego okresu w roku 2013. Spadek ten został spowodowany spadkiem o 1% odsetka NET i 0,4% stopy zatrudnienia grupy osób NET¹⁴⁷. Dodatkowo, odsetek NEET w grupie wiekowej 19-24 lata spadł do 15,9% w okresie październik-grudzień 2014 w porównaniu do 17,1% w okresie październik-grudzień 2013 i 18,1% w tym samym okresie w roku 2012. Ogólnie rzecz biorąc, w grupie wiekowej 16- 24 lata odnotowano zmniejszenie NEET do 13,1% w okresie październik-grudzień 2014, co stanowi 1% spadek w ubiegłym roku i 1,8% spadek od października do grudnia 2012 roku¹⁴⁸.

¹⁴⁷ Department for Education, 25 June 2014, 'Participation in Education, Training and Employment by 16-18 year olds in England, end 2013'

¹⁴⁸ Department for Education, February 2015, 'NEET Quarterly Brief – October to December 2014, Statistical First Release'

Rysunek 16

Table: NEET rates for different age cohorts: England 2012 – 2014

	October to December 2012	October to December 2013	October to December 2014	% point change from October to December 2013 to October to December 2014
Age 16	3.6%	3.2%	2.5%	-0.8ppts
Age 17	5.3%	4.9%	5.2%	+0.3ppts
Age 18	14.5%	14.3%	13.0%	-1.3ppts
Age 16-18	8.0%	7.6%	7.0%	-0.6ppts
Age 19-24	18.1%	17.1%	15.9%	-1.2ppts
Age 16-24	14.9%	14.1%	13.1%	-1.0ppts

Source: Labour Force Survey, October to December

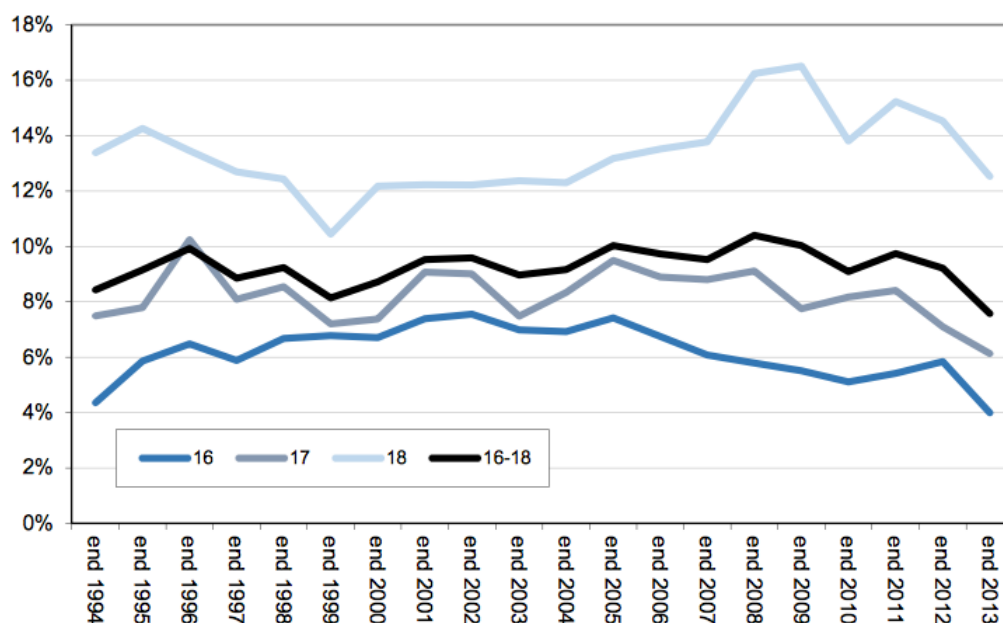
Note: No changes are statistically significant

Źródło: Department for Education, February 2015, 'NEET Quarterly Brief – October to December 2014, Statistical First Release'

Analizując trendy statystyk NEET, oparte na raporcie *Participation in Education, Training and Employment by 16-18 Year Olds in England*, oczywistym jest, że nastąpiło niewielkie zmniejszenie NEET od roku 1994. Niemniej jednak w odniesieniu do 16, 17 oraz 18-latków, nastąpił wzrost NEET przed gwałtownym spadkiem od końca 2012 roku¹⁴⁹ (rysunek 17)

¹⁴⁹ Department for Education, 25 June 2014, 'Participation in Education, Training and Employment by 16-18 year olds in England, end 2013'

Rysunek 17

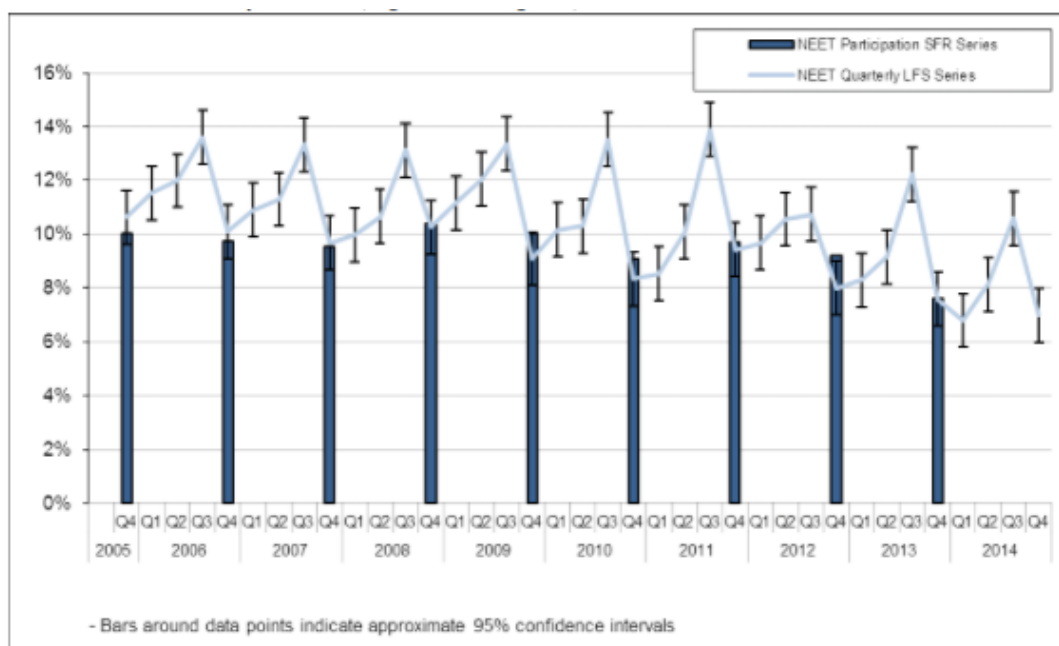

Źródło: Department for Education, 25 June 2014, 'Participation in Education, Training and Employment by 16-18 year olds in England, end 2013'

Porównanie statystyk NEET tworzonych na podstawie sprawozdania *Participation in Education, Training and Employment by 16-18 Year Olds in England* (czerwiec 2014 roku) i badań LFS w Wielkiej Brytanii wykazuje uderzające podobieństwo¹⁵⁰. (rysunek 18)

¹⁵⁰ Department for Education, February 2015, 'NEET Quarterly Brief – October to December 2014, Statistical First Release'

Rysunek 18

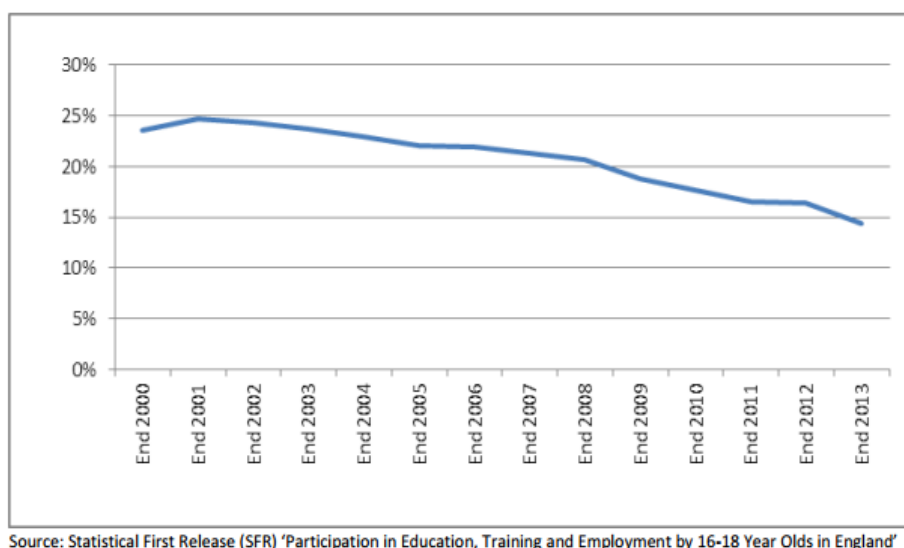
Źródło: Department for Education, February 2015, 'NEET Quarterly Brief – October to December 2014, Statistical First Release'

Tabela pokazuje dość porównywalne statystyki NEET na koniec roku kalendarzowego; to zbiega się z historycznie najniższą liczbą NEET na początku roku szkolnego. Za każdym razem dane NEET drastycznie rosną w innych okresach roku z maksymalną liczbą NEET w Kwartale 3; może to być wzrost od 2% do 6% od najniższej wartości NEET która jest publikowana w sprawozdaniu *Participation in Education, Training and Employment by 16-18 Year Olds in England* i z wykorzystaniem danych z LFS w *NEET Quarterly Brief*

Analiza odsetka osób młodych, w wieku 16-18 lat, które nie kształcą się i nie szkolą (NET) wykazuje spadek o 2% do wysokości 14,4% w okresie od końca 2012 do końca 2013 roku. Spadek ten nastąpił z 25% na koniec 2001 r.¹⁵¹ (rysunek 19)

¹⁵¹ Department for Education, February 2015, 'NEET Quarterly Brief – October to December 2014, Statistical First Release'

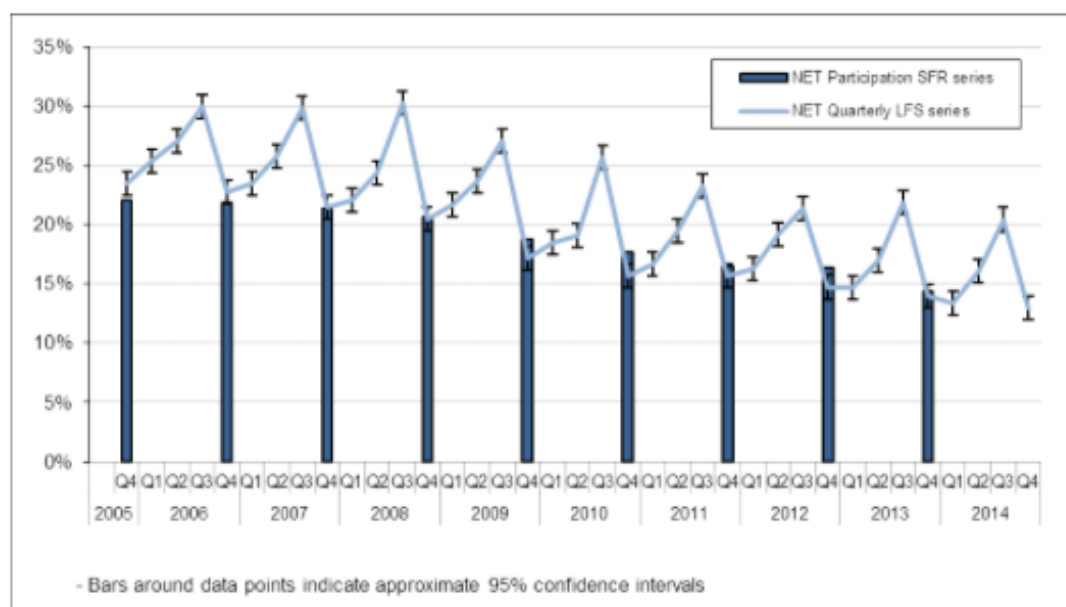
Rysunek 19

Źródło: Department for Education, February 2015, 'NEET Quarterly Brief – October to December 2014, Statistical First Release'

Być może nie jest to zaskakujące, biorąc pod uwagę wyniki porównawcze dla NEET, że porównanie statystyk NET przedstawionych w raporcie *Participation in Education, Training and Employment by 16-18 Year Olds in England* i badań LFS w Wielkiej Brytanii pokazuje niezwykle podobną tendencję¹⁵². (rysunek 20)

Rysunek 20

Źródło: Department for Education, February 2015, 'NEET Quarterly Brief – October to December 2014, Statistical First Release'

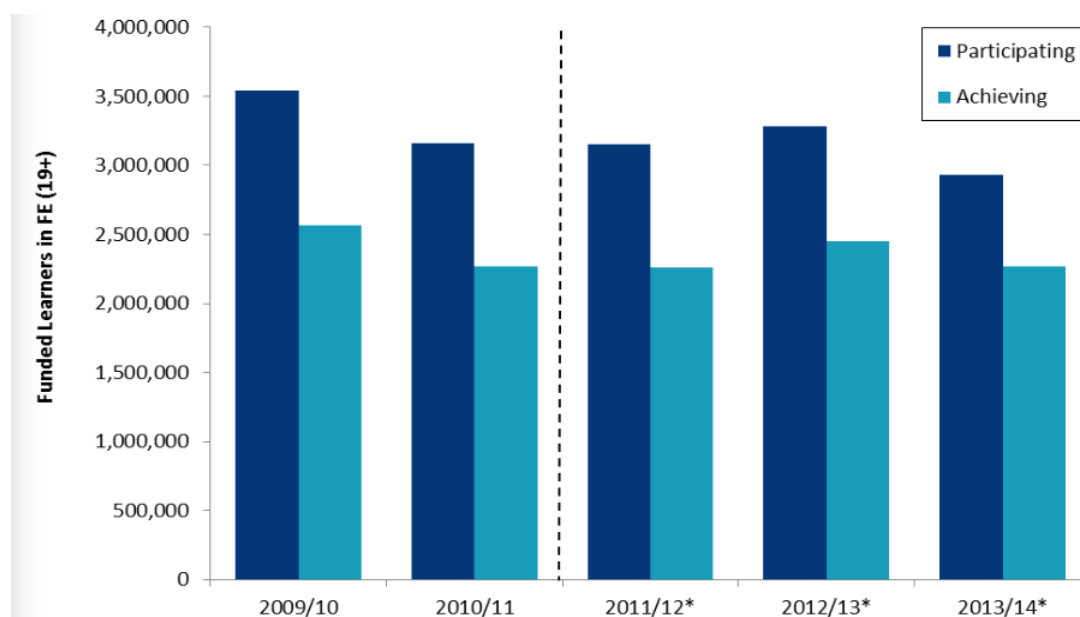
¹⁵² Department for Education, February 2015, 'NEET Quarterly Brief – October to December 2014, Statistical First Release'

Najniższe poziomy NET są konsekwentnie w Kwartale 4 i znów wzrastają bardzo w Kwartale 3. Co ciekawe, podczas gdy trend NEET w ujęciu rok po roku jest nieprzewidywalny, istnieje wyraźna tendencja spadkowa liczby NET od 2005 do 2014 r. Podczas gdy raport za 2014 *Participation in Education, Training and Employment by 16-18 Year Olds in England* nie został jeszcze opublikowany, dane z badań kwartalnych LFS sugerują dalszy spadek NET w Kwartale 4 2014 do około 13%.

Ogólnie rzecz biorąc, można stwierdzić, że chociaż istnieją różne podmioty zbierające dane dotyczące NEET, NET oraz uczestnictwa w edukacji dla Anglii, wyniki są bardzo podobne.

Trudno jest określić szacunkową liczbę NEET lub NET w grupie osób 19-24-letnich ponieważ statystyki odnoszą się tylko do osób w wieku 19+. Statystyki pokazują, że nastąpił spadek w udziale w edukacji osób 19+ od roku 2009/10 (około 3,5 mln) do roku 2013/14 (2,65 mln)¹⁵³.(rysunek 21)

Rysunek 21

Źródło: Department for Business, Innovation & Skills and Skills Funding Agency, 25th March 2015, 'Further Education and Skills: Learner Participation, Outcomes and Level of Highest Qualification Held'

Należy jednak zauważyć, że nie można porównać okresu 2009/10 i 2010/11 z okresem 2011/12 do 2013/14 ponieważ metody zbierania danych różnią się

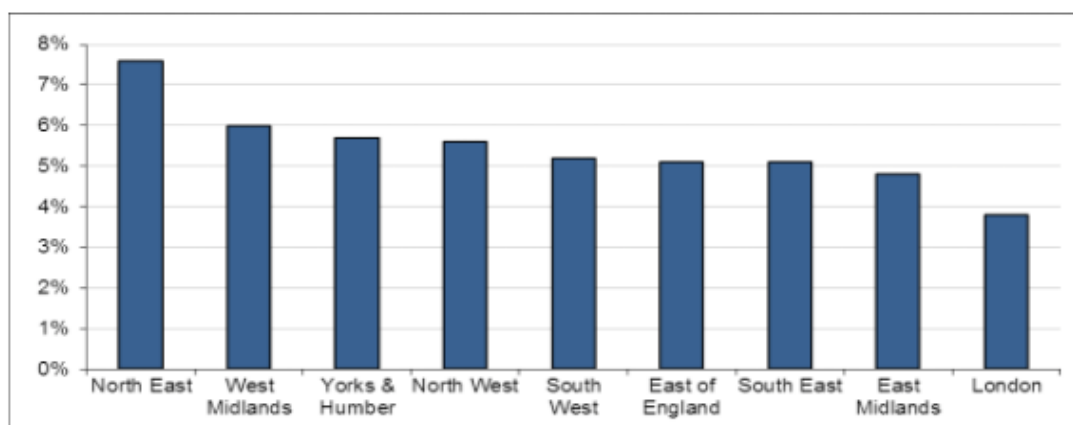
¹⁵³ Department for Business, Innovation & Skills and Skills Funding Agency, 25th March 2015, 'Further Education and Skills: Learner Participation, Outcomes and Level of Highest Qualification Held'

znacząco w tych okresach. Lepszym porównaniem danych z roku 2013/14 byłoby porównanie ich do roku poprzedniego. Pomiędzy rokiem 2012/13 i 2013/14 nastąpił spadek o 7,7% ilości osób w wieku 19+ uczestniczących w refundowanych szkoleniach zawodowych¹⁵⁴.

Podczas gdy krajowe statystyki NEET i NET są wykazywane w raportach *Participation in Education, Training and Employment by 16-18 Year Olds in England* i *NEET Quarterly Brief* regionalne statystyki NEET są oparte na *Client Caseload Information System*.

Statystyki regionalne NEET wskazują, że północne regiony mają wyższy odsetek NEET niż regiony leżące bardziej na południe¹⁵⁵. (rysunek 22)

Rysunek 22

Źródło: Department for Education, February 2015, 'NEET Quarterly Brief – October to December 2014, Statistical First Release'

Według regionalnych statystyk NEET dla okresów od listopada 2013 r do stycznia 2014, region Północno-Wschodni ma najwyższy odsetek NEET w Anglii - około 7,5%, następnie jest region West Midlands (6%), Yorkshire i Humber (5,75%) i region Północno-Zachodni (5.5 %). Inne regiony Wielkiej Brytanii mają odsetek NEET na poziomie około 5%, z wyjątkiem Londynu, który ma mniej niż 4% NEET.

W wieku 16 lat, większość młodych ludzi (71,5%) uczestniczy w edukacji i szkoleniach zawodowych w ramach finansowanych przez państwo szkół i college'ów. Odsetek ten spada do 61,8% dla 17-latków i do 25,2% dla 18-latków. Dla 18-latków, z wyjątkiem szkół wyższych, żadna inna forma edukacji

¹⁵⁴ Department for Business, Innovation & Skills and Skills Funding Agency, 25th March 2015, 'Further Education and Skills: Learner Participation, Outcomes and Level of Highest Qualification Held'

¹⁵⁵ Department for Education, February 2015, 'NEET Quarterly Brief – October to December 2014, Statistical First Release'

nie zwiększa ich poziomu uczestnictwa(27,4%) . To pokazuje, że zmniejszenie udziału w kształceniu w państwowych szkołach i college'ach powoduje wypadanie z systemu edukacji

4.3.2.2 Statystyki w Walii

Według statystyk *Participation of Young People in Education and the Labour Market* (na koniec roku 2012 i 2013) 10,9% 16-18-latków w Walii było NEET (obliczone poprzez dodanie „ILO bezrobotnych” i „ekonomicznie nieaktywny””, którzy nie „kształcą się i nie szkolą”) w grudniu 2012 roku, podczas gdy 22,9% 19-24-latków w Walii zostało sklasyfikowanych jako NEET.

Rysunek 23

	Per cent				
	Full time employment	Part time employment	ILO Unemployed	Economically Inactive	Total
Persons					
16 to 18 year olds					
Full time education	0.3	14.8	5.9	46.2	67.1
Part time education	0.9	0.6	1.6	1.8	4.9
Training (b)	2.8	0.5	3.7	0.8	7.7
Not in education or training	4.8	4.7	5.6	5.3	20.3
Total	8.7	20.6	16.7	54.0	100.0
19 to 24 year olds					
Full time education	0.8	4.8	1.6	19.4	26.7
Part time education	2.8	1.6	0.7	0.8	5.9
Training (b)	4.6	0.9	0.2	0.1	5.7
Not in education or training	29.1	9.6	11.8	11.1	61.7
Total	37.3	17.0	14.4	31.3	100.0

Źródło: Department for Education, 25 June 2014, 'Participation in Education, Training and Employment by 16-18 year olds in England, end 2013'

Wykorzystując dane z *Corocznego Badania Populacji* ¹⁵⁶ dane są dość podobne, choć nie identyczne dla statystyk NEET w Walii. W porównywanym roku dane NEET z „Corocznego Badania Populacji” wynosiły 11,9% dla 16-18-latków (różnica 1%) i 23% dla 19-24-latków (różnica 0,1%). (rysunek 24)

¹⁵⁶ Table 2, <http://gov.wales/statistics-and-research/young-people-not-education-employment-training/quality-report>

Rysunek 24

Year End	16-18 year olds			19-24 year olds		
	Approx 95% Confidence			Approx 95% Confidence		
	Per cent	Interval	Number	Per cent	Interval	Number
2007 Q1	10.3	± 1.5	12,200	18.6	± 1.6	41,700
2007 Q2	11.5	± 1.6	13,500	18.4	± 1.6	42,100
2007 Q3	12.2	± 1.6	14,500	18.0	± 1.6	41,400
2007 Q4	12.4	± 1.7	14,800	17.8	± 1.6	41,200
2008 Q1	11.9	± 1.6	14,300	17.6	± 1.6	41,200
2008 Q2	11.6	± 1.7	13,900	17.1	± 1.6	40,200
2008 Q3	12.2	± 1.7	14,400	17.1	± 1.6	40,600
2008 Q4	12.8	± 1.8	15,100	17.6	± 1.7	41,800
2009 Q1	12.2	± 1.8	14,300	18.8	± 1.7	44,600
2009 Q2	12.9	± 1.9	14,900	19.2	± 1.7	45,700
2009 Q3	12.0	± 1.8	14,000	19.6	± 1.7	46,500
2009 Q4	12.1	± 1.8	14,100	21.0	± 1.8	50,400
2010 Q1	12.7	± 1.9	14,700	22.3	± 1.8	53,700
2010 Q2	11.6	± 1.8	13,400	22.1	± 1.8	53,300
2010 Q3	12.3	± 1.8	14,400	22.8	± 1.8	55,300
2010 Q4	11.4	± 1.8	13,700	23.1	± 1.9	55,500
2011 Q1	12.2	± 1.8	14,600	22.9	± 1.9	55,400
2011 Q2	12.5	± 1.9	15,000	23.3	± 1.9	56,800
2011 Q3	12.6	± 1.9	14,900	23.2	± 1.9	56,300
2011 Q4	13.3	± 2.0	15,400	22.1	± 1.8	54,400
2012 Q1	13.6	± 2.0	15,600	22.9	± 1.8	56,700
2012 Q2	13.1	± 1.9	15,000	23.8	± 1.9	59,700
2012 Q3	12.8	± 1.9	14,700	23.0	± 1.8	58,100
2012 Q4	11.9	± 1.8	13,700	23.0	± 1.8	58,400
2013 Q1	11.0	± 1.8	12,400	21.4	± 1.8	54,400
2013 Q2	12.2	± 1.9	13,800	20.6	± 1.8	51,800
2013 Q3	11.9	± 1.9	13,200	21.4	± 1.9	53,200
2013 Q4	11.9	± 1.8	13,500	20.4	± 1.8	51,500
2014 Q1	10.7	± 1.7	12,300	19.8	± 1.8	50,100
2014 Q2	9.7	± 1.7	10,900	20.3	± 1.8	51,700
2014 Q3	8.4	± 1.6	9,300	19.8	± 1.8	50,800
2014 Q4	8.1	± 1.6	8,800	19.7	± 1.8	50,900

Source: Annual Population Survey 2006-2014

Źródło: Table 2, <http://gov.wales/statistics-and-research/young-people-not-education-employment-training/quality-report>

W przeciwieństwie do statystyk w Anglii, wydaje się, że nie ma wzorca w kwartałach, w których są wyższe lub niższe odsetki NEET zależne od konkretnego kwartału w roku. W Anglii najwyższy poziom NEET jest konsekwentnie w Kwartale 4, natomiast w Walii jest to o wiele mniej prawdopodobne.

Porównując SFR i APS dla 19-24- latków, warto zwrócić uwagę, że dane NEET w Walii są dość spójne w prawie wszystkich latach od 2001 do 2013. Jednak różnica w tych danych w grupie 16-18 latków jest stosunkowo spora, co wskazuje na niespójności w dokładności systemów monitoringu wykorzystywanych do badań każdej grupy wiekowej. Jednak analiza tendencji w dłuższym okresie czasu ilustruje stale rosnący poziom NEET od połowy roku 2000 aż do poprzednich 2 lat.

Rysunek 25

Table 1: Young people not in education, employment or training in Wales, Calendar Year

	16-18 year olds				19-24 year olds			
	SFR NEET		APS NEET r)		SFR NEET		APS NEET r)	
	Per cent	Number	Per cent	Number	Per cent	Number	Per cent	Number
End 1996	12.1	12,800	..	..	19.7	40,900	..	..
End 1997	10.6	11,700	..	..	18.5	36,800	..	..
End 1998	11.9	13,200	..	..	19.3	37,600	..	..
End 1999	11.6	12,800	..	..	18.6	37,100	..	..
End 2000	10.7	11,700	..	..	17.9	36,500	..	..
End 2001	11.9	13,400	12.0	13,300	19.2	40,400	19.8	39,400
End 2002	11.9	13,600	11.1	12,500	18.4	39,800	18.9	38,900
End 2003	12.9	15,000	12.1	13,900	17.1	38,300	17.3	36,100
End 2004	11.2	13,100	11.5	13,200	16.2	36,900	16.7	36,500
End 2005	9.9	11,700	12.0	13,600	17.5	40,600	18.2	41,000
End 2006	9.7	11,500	10.3	11,900	17.9	42,500	18.7	41,600
End 2007	11.7	14,000	12.4	14,800	17.4	42,300	17.8	41,200
End 2008	12.4	14,900	12.8	15,100	17.4	42,800	17.6	41,800
End 2009	12.4	14,700	12.1	14,100	21.8	54,300	21.0	50,400
End 2010	11.5	13,500	11.4	13,700	23.0	58,400	23.1	55,500
End 2011	12.2	14,000	13.3	15,400	22.2	57,400	22.1	54,400
End 2012	10.8	12,300	11.9	13,700	22.9	59,600	23.0	58,400
End 2013 p)	10.5	11,800	11.9	13,500	21.2	55,300	20.4	51,500
End 2014	..	..	8.1	8,800	..	..	19.7	50,900

Source: WG Statistical First Release (SDR 113/2014) Participation of Young People in Education and the Labour Market;

Annual Local Labour Force Survey for Wales 2001-2003; Annual Population Survey 2004-2014

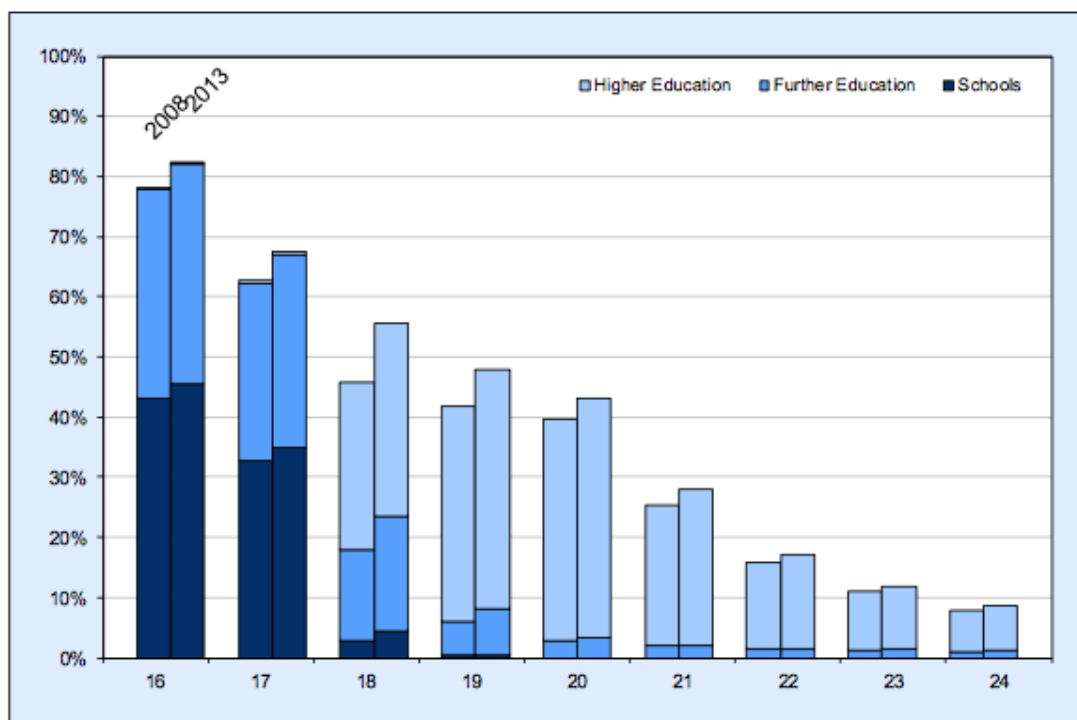
Źródło: Welsh Government, 24th July 2014, 'Participation of young people in Education and the Labour Market Statistical First Release (year end 2012 and 2013 (provisional))'

Podczas gdy raport dotyczący 2014r. *Participation in Education, Training and Employment by 16-18 Year Olds in England* nie został publikowany, Coroczne Badanie Populacji sugeruje, że odsetek NEET zarówno dla 16-18 jak i 19-24 latków dość znacznie spadł, do 8,1% i 19,7% odpowiednio.

Odnotowano wzrost odsetka osób w wieku 16-18 lat kształcących się lub szkolących w latach 2004 i 2013 z wysokości 70% do 80% . Nastąpił wzrost udziału we wszystkich formach edukacji (szkolnictwo wyższe, dalsza edukacja i szkoły), osób w prawie każdym wieku, od roku 2008 do roku 2013. Zjawisko to jest bardziej powszechne w młodszym wieku, od 16 do 21 lat.¹⁵⁷ (rysunek 26)

¹⁵⁷ Welsh Government, 24th July 2014, 'Participation of young people in Education and the Labour Market Statistical First Release (year end 2012 and 2013 (provisional))'

Rysunek 26

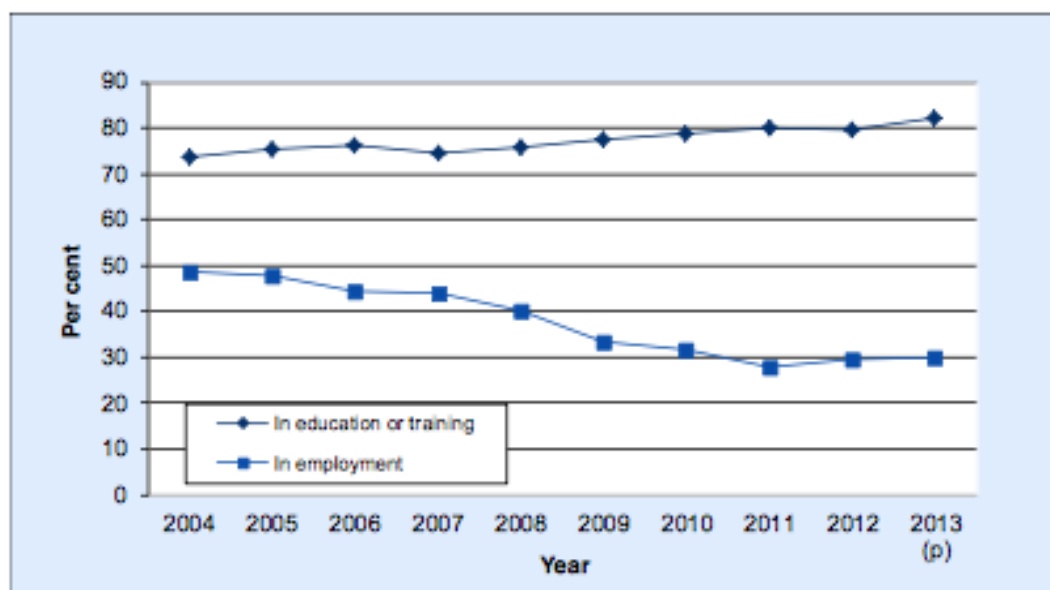
Źródło: Welsh Government, 24th July 2014, 'Participation of young people in Education and the Labour Market Statistical First Release (year end 2012 and 2013 (provisional))'

W przeciwieństwie, nastąpił wyraźny spadek odsetka osób w wieku 16-18 lat rozpoczynających pracę, najbardziej znacząco w trakcie i po kryzysie finansowym z 2008 - 2010.¹⁵⁸

Wzrost liczby osób kontynuujących kształcenie i szkolenia nie rekompensuje spadku zatrudnienia w tej grupie wiekowej w tym okresie. Prowadzi to do wzrostu liczby NEET w Walii w latach 2008 i 2010, co zostało podkreślone wcześniej w tym rozdziale. Poziom zatrudnienia osób w wieku 16-18 lat ustabilizował się w ostatnich latach, co spowodowało zmniejszenie odsetka NEET w tej grupie.(rysunek 27)

¹⁵⁸ Welsh Government, 24th July 2014, 'Participation of young people in Education and the Labour Market Statistical First Release (year end 2012 and 2013 (provisional))'

Rysunek 27

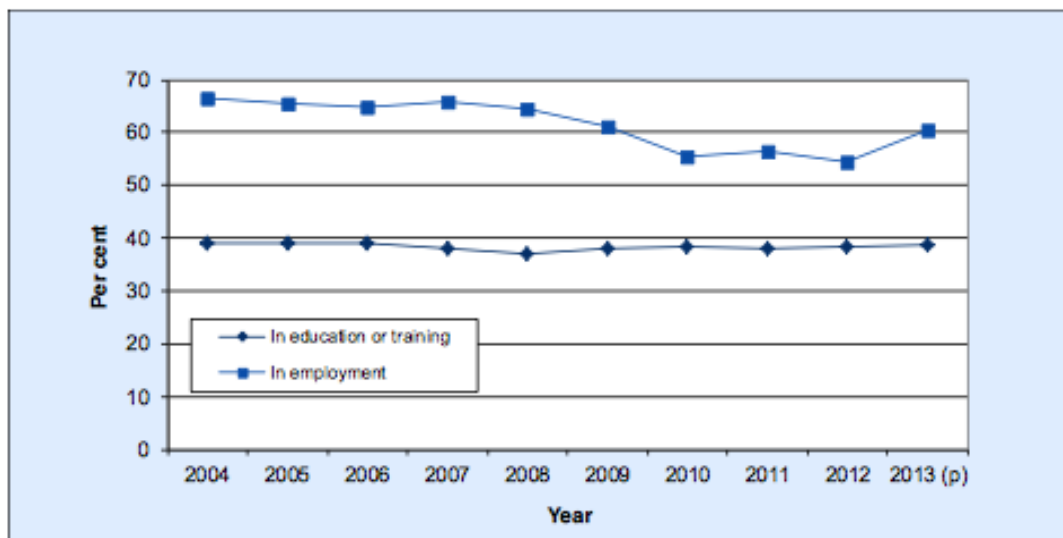

Źródło: Welsh Government, 24th July 2014, 'Participation of young people in Education and the Labour Market Statistical First Release (year end 2012 and 2013 (provisional))'

Jest to nieco inna sytuacja w stosunku do obrazu młodych ludzi w wieku 19-24 lata, w której to grupie nastąpił spadek odsetka osób pozostających w kształceniu lub szkoleniu od 2008 do 2012, choć wydaje się że uległ zwiększeniu w 2013 roku. Podobnie, istniała różnica w trendzie dotyczącym 19-24 latków w zatrudnieniu; podczas gdy grupa 16-18-latków doświadczyła znacznego spadku w tym obszarze, grupa 19-24-latków doświadczyła niewielkich zmian, a nawet nieznacznego wzrostu we wstępnych danych z 2013.¹⁵⁹ Brak wzrostu stopy zatrudnienia, który mógłby zrównoważyć zmniejszoną liczbę 19-24-latków w edukacji i szkoleniach doprowadził do wzrostu odsetka NEET między 2008 i 2010, co przedstawiono wcześniej. (rysunek 28)

¹⁵⁹ Welsh Government, 24th July 2014, 'Participation of young people in Education and the Labour Market Statistical First Release (year end 2012 and 2013 (provisional))'

Rysunek 28

Statystyki dotyczące NEET na szczeblu regionalnym w Walii pochodzą z raportu *Pupil Destinations from Schools in Wales*, który jest opracowywany przez Careers Wales. Nie ma istotnej różnicy w statystykach NEET w regionach z 4,7%, 4,3% i 3,9% w tradycyjnych obszarach górniczych w Newport, Cardiff i Rhondda Cynon Taf, podczas gdy w rejonie Flintshire odsetek ten wynosi 1,3%, a na wyspie Anglesey Gwynedd i Monmouthshire to tylko 1.7% ¹⁶⁰ (rysunek 29)

¹⁶⁰ Table 5, <http://gov.wales/statistics-and-research/young-people-not-education-employment-training/quality-report>

Rysunek 29

Table 5: Year 11 Leavers from Schools in Wales known to be not in education, employment or training by local authority

	2010	2011	2012	2013	2014
Wales	5.4	4.4	4.2	3.7	3.1
Isle of Anglesey	5.3	2.7	2.4	3.7	1.7
Gwynedd	3.6	3.6	3.0	2.4	1.7
Conwy	3.7	4.0	3.4	3.6	1.8
Denbighshire	4.4	3.6	2.9	4.1	2.1
Flintshire	2.8	2.7	2.3	3.6	1.3
Wrexham	4.2	3.4	3.2	3.2	1.8
Powys	2.9	3.0	2.2	2.7	2.3
Ceredigion	2.3	3.3	2.3	1.3	1.8
Pembrokeshire	4.8	3.8	3.1	3.4	3.2
Carmarthenshire	2.9	2.8	4.3	3.0	3.4
Swansea	4.2	3.1	3.2	3.9	3.5
Neath Port Talbot	6.6	4.6	3.1	4.4	3.8
Bridgend	7.1	4.4	6.4	3.7	3.6
The Vale of Glamorgan	4.6	4.3	3.9	3.8	2.8
Cardiff	8.8	7.7	6.7	4.9	4.3
Rhondda Cynon Taf	5.7	3.9	4.5	4.1	3.9
Merthyr Tydfil	7.6	5.6	6.2	1.9	2.6
Caerphilly	6.0	4.5	5.9	4.4	3.5
Blaenau Gwent	8.7	6.6	4.2	4.6	3.4
Torfaen	7.0	6.7	5.5	2.5	2.2
Monmouthshire	3.9	3.8	3.8	2.8	1.7
Newport	7.5	6.7	4.9	4.9	4.7

Źródło: Table 5, <http://gov.wales/statistics-and-research/young-people-not-education-employment-training/quality-report>

Chociaż istnieją pewne różnice między statystykami NEET zawartymi w raporcie *Participation of Young People in Education and the Labour Market* (na koniec roku 2012 i 2013)" oraz sprawozdaniem *Coroczne Badanie Populacji* (szczególnie dla 16-18-latków), różnice nie są duże i wydają się pokazywać spójność ogólnego trendu.

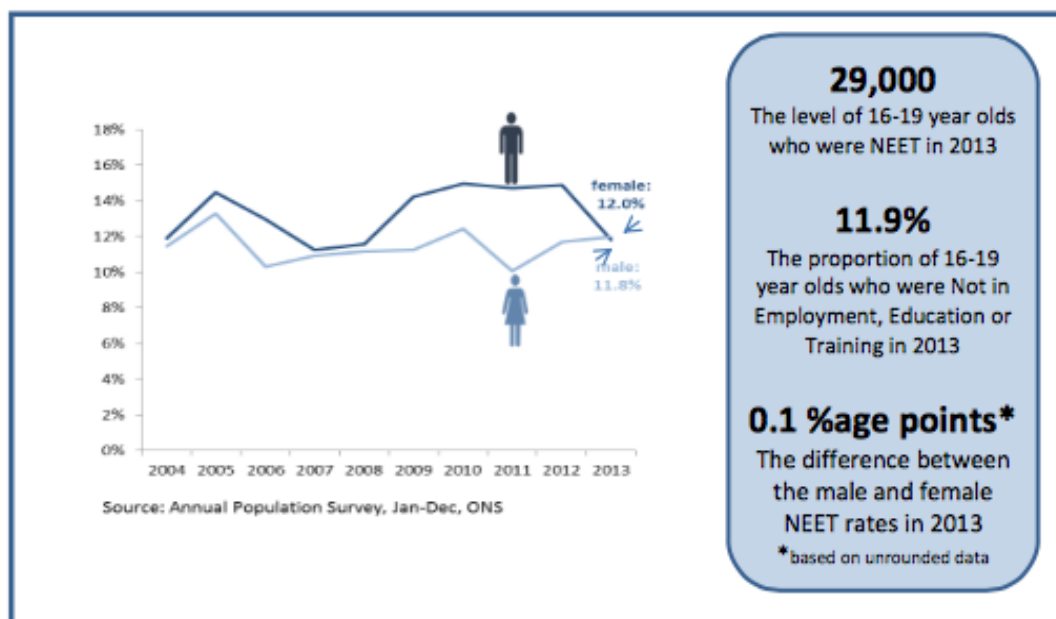
4.3.2.3 Statystyki w Szkocji

Przytaczając statystyki z Corocznego Badania Populacji z 2013 zawarte w raporcie *Local Area Labour Markets in Scotland* 11,9% wśród 16-19-latków w Szkocji było NEET. Ten odsetek zmniejszył się o 1,4% w porównaniu do roku poprzedniego.

Spadek liczby młodzieży w wieku 16-19 lat, która jest NEET wynika ze znacznego zmniejszenia liczby mężczyzn będących NEET; jest to spadek o 3,1% od 2012.¹⁶¹ (rysunek 30)

¹⁶¹ Scottish Government, 7th May 2014, 'Local Area Labour Markets in Scotland: Statistics from the Annual Population Survey'

Rysunek 30

Źródło: Scottish Government, 7th May 2014, 'Local Area Labour Markets in Scotland: Statistics from the Annual Population Survey'

Statystyki te są dość spójne z tymi, które zostały opublikowane w raporcie *Summary Statistics for Attainment, Leaver Destinations & Healthy Living*. Raport ten przedstawia interesującą analizę różnic pomiędzy początkowym celem młodej osoby w trzy miesiące po ukończeniu szkoły i w kolejnych dziewięciu miesiącach. Podobnie jak w innych częściach Wielkiej Brytanii, istnieje tendencja zmniejszania się odsetka NEET w tej grupie, ze spadkiem NEET w początkowej fazie o 2,5% od 2010/11 roku i spadkiem o 2,8% w następnej fazie.

Rysunek 31

	2010/11			2011/12			2012/13		
	Initial	Follow Up ²	% point change	Initial	Follow Up ²	% point change	Initial	Follow Up ²	% point change
Destination Category									
Higher Education	35.8	34.0	-1.8	37.3	35.6	-1.7	36.5	36.3	-0.2
Further Education	27.1	24.7	-2.4	26.7	25.0	-1.7	27.8	24.5	-3.3
Training	5.6	3.5	-2.1	4.6	3.8	-0.8	5.0	3.2	-1.8
Employment	19.3	24.0	4.7	19.8	23.9	4.1	20.4	24.6	4.2
Voluntary Work	0.5	0.5	0.0	0.4	0.5	0.1	0.5	0.5	0.0
Activity Agreement ¹	0.5	0.6	0.1	0.9	0.7	-0.2	1.3	0.9	-0.4
Unemployed seeking	9.6	10.5	0.9	8.4	8.2	-0.2	7.1	7.9	0.8
Unemployed Not Seeking	1.2	1.7	0.5	1.3	1.8	0.5	1.2	1.7	0.5
Unknown	0.3	0.6	0.3	0.4	0.6	0.2	0.3	0.3	0.0
Positive Destinations	88.9	87.2	-1.7	89.9	89.5	-0.4	91.4	90.0	-1.4
Number of Leavers	54,073	53,850		50,885	50,668		52,792	52,611	

Źródło: Scottish Government, June 2014, 'Summary Statistics for Attainment, Leaver Destinations & Healthy Living'

Podczas gdy raport *Local Area Labour Markets in Scotland* określa odsetek NEET w grupie 16-19-latków na poziomie 11,9%, raport *Summary Statistics for Attainment, Leaver Destinations & Healthy Living* stwierdza, że wynosi on 8,6% po upływie trzech miesięcy od opuszczenia szkoły i 10% po kolejnych dziewięciu miesiącach.¹⁶² Mimo, że te statystyki nie są identyczne, należy pamiętać, że raport *Local Area Labour Markets in Scotland* dotyczy młodzieży w wieku 16-19 lat w Szkocji, podczas gdy raport *Summary Statistics for Attainment, Leaver Destinations & Healthy Living* skupia się tylko na młodych ludziach w ciągu roku od ukończenia szkoły. Biorąc pod uwagę, że nastąpił wzrost o 1,4% odsetka NEET wśród młodych ludzi pomiędzy okresem 3 miesięcy od ukończenia szkoły do 12 miesięcy od ukończenia szkoły, jest prawdopodobne, że dane te wskażą wzrost im dłużej młoda osoba jest po ukończeniu szkoły, a zatem są dość spójne.

4.3.2.4 Statystyki w Irlandii Północnej

LFS w Irlandii Północnej informuje, że odsetek młodych ludzi w wieku 16-24 lata, którzy byli NEET od października do grudnia 2014 wynosił 17,1%. W przeciwieństwie do innych części Wielkiej Brytanii, nastąpił wzrost o 0,3% w liczbie NEET od lipca do września 2014 roku i znaczący (3,9%) wzrost w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku.¹⁶³ (rysunek 32)

¹⁶² Scottish Government, June 2014, 'Summary Statistics for Attainment, Leaver Destinations & Healthy Living'

¹⁶³ Northern Ireland Statistics & Research Agency, February 2015, 'Northern Ireland Labour Force Survey: October-December 2014'

Rysunek 32

	Male		Female		All persons	
	Total (000's)	Rate (%)	Total (000's)	Rate (%)	Total (000's)	Rate (%)
Jan-Mar 2013	18,000	16.6	15,000	13.6	33,000	15.1
Apr-Jun 2013	17,000	15.4	17,000	15.5	34,000	15.4
Jul-Sep 2013	15,000	13.2	20,000	19.0	35,000	16.1
Oct-Dec 2013	16,000	14.5	13,000	11.8	29,000	13.2
Jan-Mar 2014	19,000	17.0	13,000	12.3	32,000	14.7
Apr-Jun 2014	19,000	17.7	12,000	11.8	32,000	14.8
Jul-Sep 2014	22,000	20.3	14,000	13.2	36,000	16.8
Oct-Dec 2014	19,000	17.7	17,000	16.6	37,000	17.1

Źródło: Northern Ireland Statistics & Research Agency, February 2015, 'Northern Ireland Labour Force Survey: October-December 2014'

4.3.2.5 Statystyki w Wielkiej Brytanii

Krajowy Urząd Statystyczny opracowuje kwartalne statystyki dotyczące młodych ludzi w wieku 16-24 lata, którzy są NEET w Wielkiej Brytanii od maja 2013. Różne departamenty publikują statystyki NEET dla różnych grup wiekowych i różnych obszarów Wielkiej Brytanii, i w związku z tym nie było możliwe obliczenie liczby i odsetka młodych ludzi, którzy są NEET dla całej Wielkiej Brytanii.¹⁶⁴

Raport Young People Not In Education, Employment or Training stwierdza, że 13,2% młodych ludzi w wieku 16-24 lata w Wielkiej Brytanii było NEET. Jest to znacząca poprawa w stosunku do roku poprzedniego (14,2%), natomiast lekka regresja w porównaniu z kwartałem lipiec -wrzesień (13,1%).¹⁶⁵ (rysunek 33)

¹⁶⁴ Office of National Statistics, May 2013, 'UK Estimate of Young People Not in Education, Employment or Training'

¹⁶⁵ Office of National Statistics, February 2015, 'Young People Not in Education, Employment or Training (NEET)'

Rysunek 33

Źródło: Office of National Statistics, February 2015, 'Young People Not in Education, Employment or Training (NEET)'

Nastąpiła wyraźna tendencja spadkowa w kategorii NEET osób w wieku od 16 do 24 lat od 2011 roku. Nastąpił spadek z 16% w 2011 roku.

Według najnowszego raportu Krajowego Urzędu Statystycznego z lutego 2015, opartego na danych z okresu od października do grudnia 2014 roku, było ponad 963 tysięcy młodych ludzi, w wieku od 16 do 24 lat, którzy zostali sklasyfikowani jako NEET; jest to spadek o 78.000 w porównaniu do podobnego okresu w poprzednim roku. W okresie od października do grudnia 2014 roku 13,2% wszystkich osób w wieku od 16 do 24 lat w Wielkiej Brytanii było NEET, czyli aż o 0,2% więcej niż w poprzednim kwartale, ale o 1% mniej niż w tym samym okresie w 2013 roku.

Rysunek 34

United Kingdom (thousands) seasonally adjusted					
Levels	Young people who were NEET			Total people in relevant population group	People who were NEET as a percentage of people in relevant population group
	Total	Unemployed	Economically inactive		
	1	2	3	4	5
People					
16-24					
Oct-Dec 2012	1,085	570	515	7,352	14.8
Oct-Dec 2013	1,041	569	471	7,332	14.2
Jan-Mar 2014	987	511	477	7,323	13.5
Apr-Jun 2014	966	463	503	7,315	13.2
Jul-Sep 2014	954	450	504	7,303	13.1
Oct-Dec 2014	963	450	513	7,288	13.2
<i>Change on qtr</i>	9	1	9	-15	0.2
<i>Change %</i>	1.0	0.1	1.7	-0.2	
<i>Change on year</i>	-78	-119	42	-44	-1.0
<i>Change %</i>	-7.5	-20.9	8.8	-0.6	

Źródło: Office of National Statistics, February 2015, 'Young People Not in Education, Employment or Training (NEET)'

W Wielkiej Brytanii jest znacznie mniej młodych ludzi w wieku 16-17 lat, którzy są NEET w porównaniu do 18-24 latków. Tylko 3,9% młodych ludzi w wieku 16-17 lat było NEET w okresie październik-grudzień 2014 w porównaniu do 15,6% młodych ludzi w wieku 18-24 lata. W obu grupach wiekowych nastąpił spadek w porównaniu do poprzedniego roku, ale nieznaczny wzrost w odniesieniu do poprzedniego kwartału.¹⁶⁶ Rysunek 35)

¹⁶⁶ Office of National Statistics, February 2015, 'Young People Not in Education, Employment or Training (NEET)'

Rysunek 35

16-17

Oct-Dec 2012	69	35	33	1,512	4.5
Oct-Dec 2013	66	38	28	1,509	4.4
Jan-Mar 2014	56	27	29	1,505	3.7
Apr-Jun 2014	60	25	35	1,501	4.0
Jul-Sep 2014	55	24	31	1,495	3.7
Oct-Dec 2014	59	31	27	1,488	3.9
<i>Change on qtr</i>	3	7	-3	-7	0.2
<i>Change %</i>	6.1	27.7	-11.0	-0.5	
<i>Change on year</i>	-8	-7	-1	-20	-0.5
<i>Change %</i>	-11.8	-17.8	-3.7	-1.4	

18-24

Oct-Dec 2012	1,016	535	482	5,840	17.4
Oct-Dec 2013	974	532	443	5,823	16.7
Jan-Mar 2014	931	483	448	5,818	16.0
Apr-Jun 2014	906	437	469	5,814	15.6
Jul-Sep 2014	899	425	473	5,807	15.5
Oct-Dec 2014	905	419	485	5,799	15.6
<i>Change on qtr</i>	6	-6	12	-8	0.1
<i>Change %</i>	0.7	-1.5	2.6	-0.1	
<i>Change on year</i>	-70	-112	43	-23	-1.1
<i>Change %</i>	-7.2	-21.1	9.6	-0.4	

Źródło: Office of National Statistics, February 2015, 'Young People Not in Education, Employment or Training (NEET)'

W okresie od października do grudnia 2014, było 59.000 osób w wieku od 16 do 17 lat, które były NEET i 905 tysięcy osób w wieku od 18 do 24 lat, które były NEET; oba odsetki były nieco wyższe niż w okresie od lipca do września 2014, ale znacznie niższe od statystyk z poprzedniego roku.

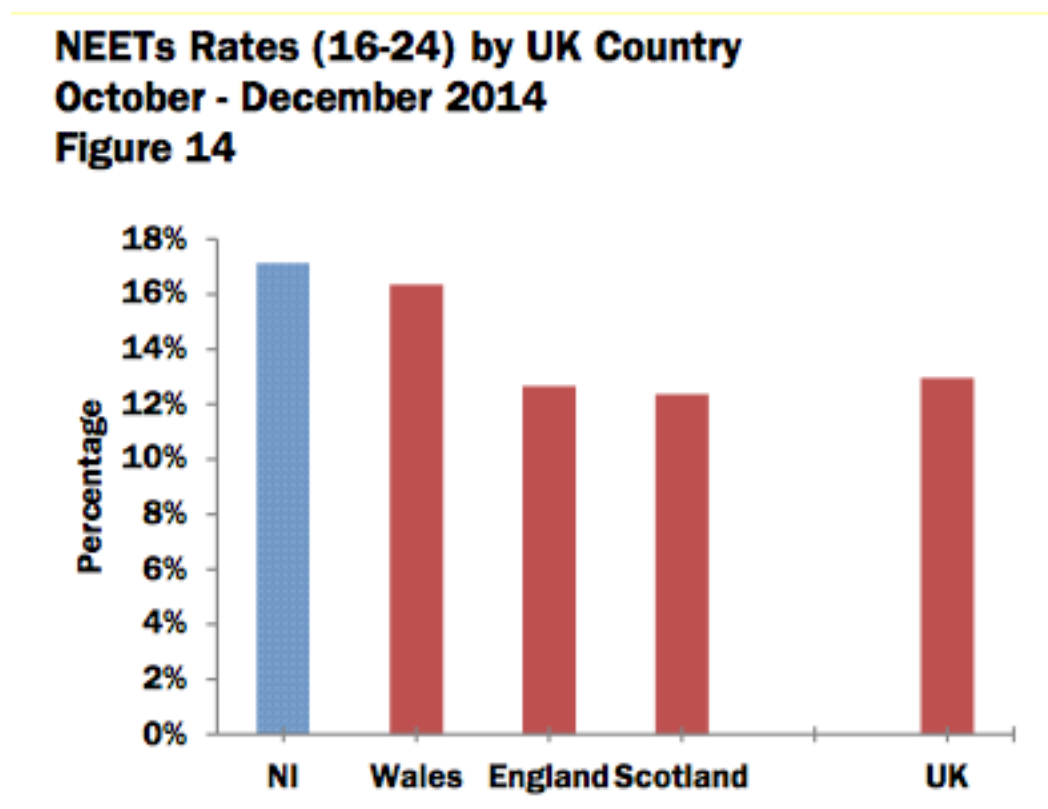
Raport Krajowego Urzędu Statystycznego stwierdza, że jest o 32% więcej kobiet w wieku 16-24 lat, które są NEET niż mężczyzn (548 tysięcy kobiet w porównaniu do 414.000 mężczyzn). Większość młodych ludzi, którzy byli NEET jest klasyfikowanych jako bierni zawodowo, ponieważ nie poszukiwali pracy w ciągu ostatnich czterech tygodni i/ub nie są w stanie rozpocząć pracy w ciągu najbliższych dwóch tygodni. Co ciekawe jednak, było o 153% więcej kobiet w wieku od 16 do 24 sklasyfikowanych jako bierne zawodowo w porównaniu do mężczyzn, ale było o 48% więcej mężczyzn bezrobotnych (aktywnie poszukujących pracy w ciągu ostatnich czterech tygodni, którzy mogliby rozpocząć pracę w ciągu najbliższych dwóch tygodni) niż kobiet.¹⁶⁷

Oczywiste jest, według LFS, że w Wielkiej Brytanii na stopy NEET dla 16-24-latków niekorzystnie wpływają zarówno Irlandia Północna jak i Walia. Anglia i

¹⁶⁷ Office of National Statistics, February 2015, 'Young People Not in Education, Employment or Training (NEET)'

Szkocja mają stosunkowo niski współczynnik NEET.¹⁶⁸ (rysunek 36) Spowodowane jest to głównie wyższymi statystykami NEET dla osób w wieku 19-24 lata w Północnej Irlandii i Walii w porównaniu do Anglii i Walii.

Rysunek 36

Źródło: Northern Ireland Statistics & Research Agency, February 2015, 'Northern Ireland Labour Force Survey: October-December 2014'

Chociaż trudno jest naprawdę porównać dane wykorzystywane do tworzenia statystyk w całej Wielkiej Brytanii i dla każdego kraju z osobna, dane te wydają się być dość spójne.

4.3.3 Wnioski

Ta część raportu analizuje skuteczność statystyk NEET, które są zbierane przez różne organy omówione wcześniej.

4.3.3.1 Spójne Stosowanie Definicji

Wiele różnych raportów przedstawia uderzająco podobne statystyki NEET podczas monitorowania identycznej lub podobnej populacji. Należy pamiętać, że wiele danych statystycznych publikowanych przez każdy z organów

¹⁶⁸ Northern Ireland Statistics & Research Agency, February 2015, 'Northern Ireland Labour Force Survey: October-December 2014'

zdecentralizowanych jest tak opracowanych, aby opisać cechy populacji, a nie dokładną liczbę młodych osób, które są NEET, więc nie powinno być zaskoczeniem, że będą istniały nieznaczące różnice.

Aby zostać sklasyfikowanymi jako oficjalne statystyki, uzasadnienie dla monitorowania i analizy musi zostać zatwierdzone jako "statystyki krajowe" przez Krajowy Urząd Statystyczny w Wielkiej Brytanii¹⁶⁹, co ma istotny wpływ na spójność statystyk publikowanych przez wiele różnych organów odpowiedzialnych za zbieranie statystyk. Opierając się na spójnym modelu edukacji, możliwość nieporozumień, błędnych interpretacji lub nadużycia danych jest znacznie ograniczona.

4.3.3.2 Błędy próby i nie związane z próbą.

Podczas gdy wielkość próby dla statystyk uczestnictwa w edukacji jest bliska 100%, próba do badań LFS jest znacznie niższa, a zatem nie do końca pewna.

Krajowy Urząd Statystyczny oblicza poziom niepewności poprzez badanie, w jaki sposób szacunkowe wartości uległyby zmianie na podstawie różnych prób w tym samym okresie czasu. Takie podejście pozwala Biuru Statystyk Narodowych zdefiniować zakres oszacowania.

Krajowy Urząd Statystyczny wyznacza 95% przedział ufności opierając się na przekonaniu, że w 95% są pewni, że prawdziwa wartość mieści się w tych zakresach.¹⁷⁰

LFS stosuje wagi aby uwzględnić niedokładność danych; na przykład w LFS w Wielkiej Brytanii 1,5% niedomiar danych wynika z pominięcia instytucji zbiorowych w próbie.¹⁷¹

Zdolność do porównania prognoz (uzyskanych z Labour Force Survey) rzeczywistymi danymi (uzyskanymi z danych dotyczących uczestnictwa) oraz fakt, że są one dość podobne, oznacza, że błędy próby i nie związane z próbą są raczej minimalne.

4.3.3.3 Sposób zbierania danych

Ponieważ wszystkie "statystyki krajowe" muszą spełniać surowe wymagania nałożone przez Urząd Statystyczny Wielkiej Brytanii, metody zbierania większości danych są znormalizowane i wykorzystują albo dane uczestnictwa w edukacji lub dane LFS. Dane te zbierane są w podobny sposób w każdym z krajów składowych UK.

¹⁶⁹ <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2007/18/contents>

¹⁷⁰ Office of National Statistics, February 2015, 'Young People Not in Education, Employment or Training (NEET)'

¹⁷¹ Eurostat, 2014, 'Quality Report of the European Union Labour Force Survey'

Statystyki brytyjskie publikowane przez Krajowy Urząd Statystyczny, wykorzystują dane Labour Force Survey, które są zbierane w ten sam sposób w większej części Wielkiej Brytanii (Jedynym wyjątkiem są obszary położone na północ od Kanału Kaledońskiego w północnej Szkocji)¹⁷².

4.3.3.4 Terminowość statystyk

Może być trudno porównać różne statystyki, które są gromadzone przez wiele zdecentralizowanych organów ze względu na ramy czasowe każdego badania. Każdy organ ma własną strategię i cel. Dlatego systemy monitoringu są tak skonstruowane aby mierzyć dane, które to odzwierciedlają.

Statystyki mogą być porównane dokładnie wówczas, gdy odnoszą się do tego samego okresu czasu. W Wielkiej Brytanii różne raporty obejmują różne ramy czasowe i dlatego ważne jest, aby porównywać jedynie te o porównywalnych ramach czasowych. Na przykład, dane statystyczne wykorzystywane w Anglii w raporcie *Participation in Education, Training and Employment by 16-18 Year Olds in England* wykorzystują dane z końca roku kalendarzowego, natomiast walijski raport *Participation of Young People in Education and the Labour Market (year end 2012 and 2013)* dane na dzień 1 grudnia. Statystyki brytyjskie tworzone przez Krajowy Urząd Statystyczny, korzystają z danych Labour Force Survey, które są zbierane w tym samym czasie, w każdej części Wielkiej Brytanii. Biorąc pod uwagę fakt, że wiele z tych statystyk jest tak skonstruowanych, aby pokazać charakterystykę raczej niż faktyczne dane, jest mało prawdopodobne, że różnice czasowe będą miały znaczący wpływ.

Kolejnym punktem do rozważenia w analizie statystyk jest to, że raport *Participation in Education, Training and Employment by 16-18 Year Olds in England* jest publikowany co roku i odzwierciedla dane, które są zbierane około sześciu miesięcy przed publikacją raportu. Raporty LFS są ogłaszane co kwartał i odzwierciedlają dane, które są zbierane kilka miesięcy wcześniej. Jako takie, statystyki LFS zapewniają bardziej aktualne odzwierciedlenie sytuacji.

4.3.3.5 Wskaźniki odpowiedzi

Odsetek odpowiedzi z ankiet jest ważny w sprawdzaniu poziomu prawidłowości ustaleń. Im wyższy odsetek odpowiedzi, tym większa pewność, że statystyki są odzwierciedleniem próby ludności.

Statystyki, które są tworzone na podstawie ankiet uczestnictwa mają bardzo wysokie odsetki odpowiedzi wynikające z obowiązku prawnego nałożonego na wszystkie publiczne instytucje edukacyjne w Wielkiej Brytanii, który wymaga przekazywania regularnie dokładnych danych.

Z drugiej strony, dane statystyczne, które są tworzone przez LFS mają znacznie niższy odsetek odpowiedzi. Odsetek odpowiedzi w UK jest drugim najniższym

¹⁷² Office of National Statistics, August 2011, 'Labour Force Survey User Guide: Volume 1 – LFS Background and Methodology'

w UE. Wskaźnik odpowiedzi w Wielkiej Brytanii wynosi około 47% z wyłączeniem „przepisanych” gospodarstw domowych i 55% włączając „przepisane” gospodarstwa domowe¹⁷³. Znacznie zmniejsza to pewność, że LFS odzwierciedla próbę ludności.

4.3.3.6 Client Caseload Information System

Krajowy System Client Caseload Information System (NCCIS) jest jedynym systemem monitorowania, który próbuje śledzić całą populację młodych osób, które są narażone na stanie się NEET. Jest to poważne przedsięwzięcie i zależy od wielu kwestii, które mają wpływ na dokładność i skuteczność tworzonych statystyk.

Być może największym zagrożeniem dla monitorowania młodych ludzi, którzy są NEET jest sytuacja, gdy bieżąca aktywność jednostki jest „nieznana”. Może się to zdarzyć, ponieważ lokalne władze nie były w stanie skontaktować się z młodym człowiekiem, został on przeniesiony do obszaru zarządzanego przez inne władze lokalne i informacje nie zostały przekazane do nowego organu lokalnego lub dane nie zostały zapisane skutecznie.¹⁷⁴ Jeśli aktywność młodych ludzi nie jest znana to jest bardzo prawdopodobne, że nie otrzymają oni wsparcia jakiego wymagają, aby nie stać się NEET.

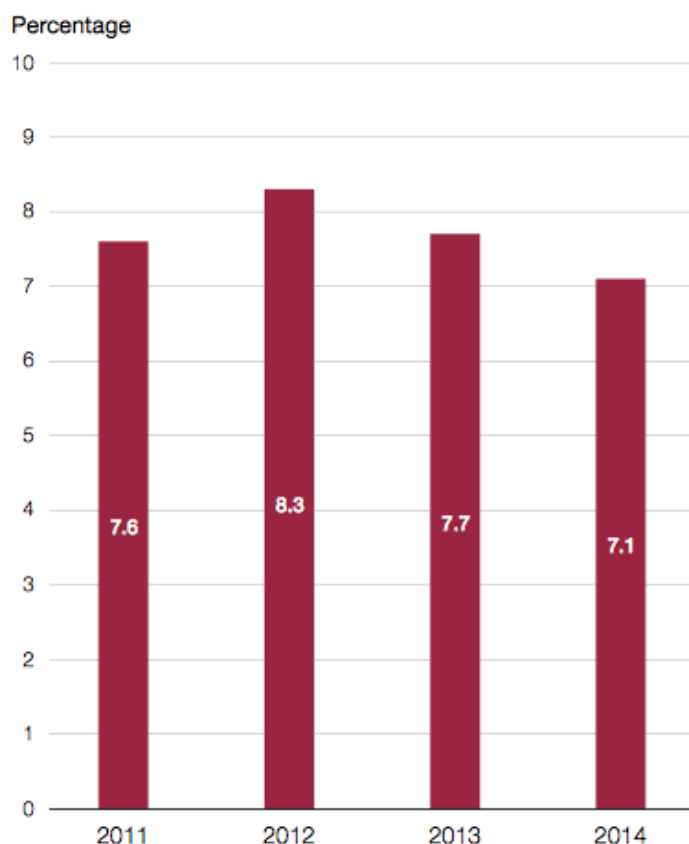
Departament Edukacji ściśle współpracuje z władzami lokalnymi i Związkiem Władz Lokalnych od 2011 aby zmniejszyć liczbę przypadków, w których aktywność młodego człowieka nie jest znana. To doprowadziło do zmniejszenia liczby wpisów "nieznana" w NCCIS od 2012 roku, choć nadal istnieje 7,1% młodych ludzi z „nieznaną” bieżącą aktywnością (spadek o 1,2%)¹⁷⁵. (rysunek 37)

¹⁷³ Office of National Statistics, July to September 2014, 'Performance and Quality Monitoring Review: Labour Force Survey'

¹⁷⁴ Department for Education, December 2013, 'NCCIS Management Information Requirement 2014-15'

¹⁷⁵ 16- to 18-Year Old Participation in Education and Training, National Audit National Audit Office, 3 September 2014, '16- to 18-Year Old Participation in Education and Training'

Rysunek 37

Źródło: 16- to 18-Year Old Participation in Education and Training, National Audit National Audit Office, 3 September 2014, '16- to 18-Year Old Participation in Education and Training'

Chociaż odnosi się to do danych krajowych, istnieją znaczne różnice pomiędzy władzami lokalnymi. W październiku 2013 roku Departament Edukacji napisał do 12 samorządów, aby przypomnieć im o ustawowym obowiązku zbierania takich informacji.¹⁷⁶

Istotne jest, aby *September Guarantee*, który jest kluczowym elementem źródła danych NCCIS, był zapisywany dokładnie. Oczekuje się, że władze lokalne będą współpracowały ze szkołami w celu zidentyfikowania tych uczniów, którzy potrzebują ukierunkowanego wsparcia lub są narażeni na ryzyko stania się NEET.¹⁷⁷ To znowu zależy od władz lokalnych. W Wielkiej Brytanii, 4,7% młodych ludzi nie ma wytyczonego celu, gdy kończą edukację obowiązkową. Podczas gdy niektóre władze lokalne mają bardzo niski poziom danych niezapisanych (mniej niż 1%), inne władze lokalne mają tak wysoki jak 25,3%

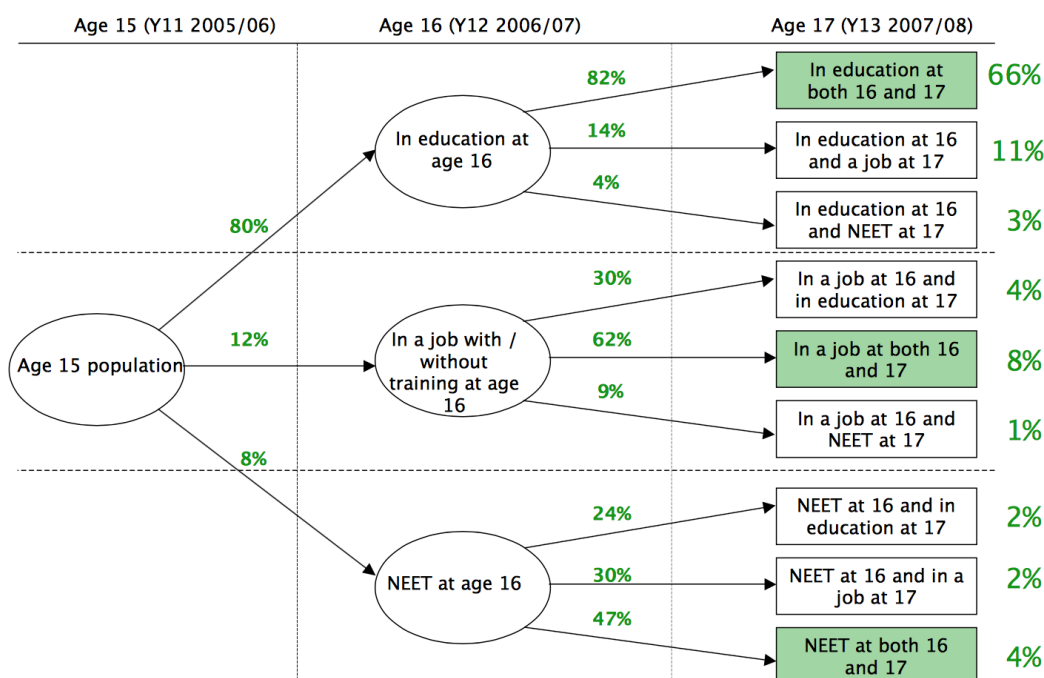
¹⁷⁶ National Audit Office, 3 September 2014, '16- to 18-Year Old Participation in Education and Training'

¹⁷⁷ Department for Education, September 2014, 'Participation of Young People in Education, Employment or Training: Statutory guidance for local authorities'

(zarówno Haringley i Liverpool), 24,4% (North Somerset), 21% (West Sussex) i 20,5 % (Bath & NE Somerset).¹⁷⁸

Kiedy młodzi ludzie opuszczają system edukacji istnieją rzeczywiste trudności w śledzeniu ich ze względu na liczbę opcji, które są dla nich dostępne. Młodzi ludzie często zmieniają swoje cele bezpośrednio po ukończeniu szkoły, zmieniają kurs, dostawcę usług edukacyjnych lub rezygnują z pierwotnych zamierzeń.¹⁷⁹ To obejmuje różne formy kształcenia i/lub szkolenia, zatrudnienie, bezrobocie, więzienie, opiekę zdrowotną; z których każda forma reprezentowana jest przez wiele organów, instytucji lub organizacji. Choć statystyki odnoszą się do lat 2005/06 - 2007/08, ciekawy obraz poziomu komplikacji został zawarty w sprawozdaniu Wolfa.¹⁸⁰ (rysunek 38)

Rysunek 38

Źródło: Wolf A, March 2011, 'Review of Vocational Education – The Wolf Report'

Zadanie śledzenia komplikuje się, jeśli młodzi ludzie wyjeżdżają z danego obszaru do obszaru podlegającego innemu organowi lokalnemu lub nawet do Walii lub Szkocji; i choć można by się spodziewać, że walijskie i szkockie

¹⁷⁸https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/410219/September_Guarantee_2014.xls

¹⁷⁹ Local Government Association, October 2013, 'Tracking Young People: A 'how to' guide for councils'

¹⁸⁰ Wolf A, March 2011, 'Review of Vocational Education – The Wolf Report'

władze lokalne będą utrzymywać kontakty z ich angielskimi odpowiednikami, nie jest to wymóg ustawy.¹⁸¹

Dodatkową komplikacją w śledzeniu młodych ludzi są opóźnienia w otrzymywaniu danych, które potwierdzają rzeczywistą aktywność osób młodych. Podczas gdy *September Guarantee* określa oczekiwany cel konkretnej młodej osoby po ukończeniu obowiązkowej edukacji, to statystyki opracowane przez inne organy potwierdzają rzeczywistą aktywność młodego człowieka. Dość często to brak terminowości w otrzymywaniu danych dotyczących rzeczywistego miejsca docelowego młodej osoby po ukończeniu obowiązkowej edukacji może negatywnie wpłynąć na zdolność władz lokalnych do kontaktu i wpływania na młodego człowieka, który może stać się NEET. Na przykład *Annual Activity Summary* publikowany przez Departament Edukacji, dotyczy rzeczywistej aktywności na dzień 1 listopada; jakieś 6 miesięcy po zakończeniu *September Guarantee*.¹⁸²

Chociaż jasne jest, że solidne śledzenie jest niezbędne do zapewnienia, że odpowiednia edukacja jest dostępna na danym obszarze¹⁸³, kluczowym problemem dla władz lokalnych w śledzeniu młodych ludzi jest to, że oczekuje się od nich pokrywania kosztów poniesionych w czasie realizacji obowiązków z ich budżetu centralnego¹⁸⁴ w czasach oszczędności i zmian.¹⁸⁵ Biorąc pod uwagę złożoność środowiska lokalnego w odniesieniu do potencjalnych miejsc docelowych ludzi młodych, dla władz lokalnych często może być trudne stworzenie i zarządzanie systemami monitoringu, które będą w pełni skuteczne ze względu na liczbę czynników, które wpływają na zbieranie i sortowanie wymaganych danych w sposób dokładny i terminowy w ramach budżetów, które są dostępne.

Podczas gdy władze lokalne mają ustawowy obowiązek egzekwowania uczestnictwa w edukacji i oczekuje się, że tam gdzie poziom NEET jest najwyższy lub jest najwięcej „nieznanych” miejsc docelowych władze będą miały częstsze kontrole¹⁸⁶, ale do tej pory rząd tego nie egzekwował.¹⁸⁷ Należy również zauważyć, że ponieważ władze lokalne mają „swobodę i elastyczność” w sprawach decydowania jak powinny spełniać swój ustawowy obowiązek

¹⁸¹ Department for Education, September 2014, 'Participation of Young People in Education, Employment or Training: Statutory guidance for local authorities'

¹⁸² Department for Education, December 2013, 'NCCIS Management Information Requirement 2014-15'

¹⁸³ Local Government Association, October 2013, 'Tracking Young People: A 'how to' guide for councils'

¹⁸⁴ Department for Education, September 2014, 'Participation of Young People in Education, Employment or Training: Statutory guidance for local authorities'

¹⁸⁵ Local Government Association, October 2013, 'Tracking Young People: A 'how to' guide for councils'

¹⁸⁶ Local Government Association, October 2013, 'Tracking Young People: A 'how to' guide for councils'

¹⁸⁷ House of Commons Committee of Public Accounts, 14th January 2015, '16- to 18-Year Old Participation in Education and Training', Thirty-first Report of the Session 2014-15

zbierania i zarządzania lokalnym CCIS¹⁸⁸, wystąpią różne poziomy dokładności w statystykach, które są tworzone. Może to oznaczać, że władze lokalne o bardzo niskiej liczbie NEET lub liczbie „nieznanych” celów nie gromadzą danych w sposób właściwy.

Kolejna trudność w śledzeniu młodych ludzi, którzy są NEET dotyczy osób w wieku 19 lat lub starszych. Choć główny nacisk rządu odnosi się do 16-19-letnich NEET, osoby NEET w wieku 19+ również są powodem do niepokoju. Śledzenie osób, w wieku 19+ jest szczególnie trudne, ponieważ zaczynają bardziej samodzielne życie i jest bardziej prawdopodobne, że rozpoczną studia lub dalsze kształcenie lub wyjadą w poszukiwaniu zatrudnienia.¹⁸⁹

Departament Edukacji stwierdził, że musi zidentyfikować i propagować wymianę dobrych praktyk dotyczących śledzenia młodych ludzi.¹⁹⁰

4.3.3.7 Podsumowanie

Zastosowanie różnych systemów monitorowania w Wielkiej Brytanii jest zarówno problematyczne jak i korzystne. Choć stosowanie różnych systemów monitorowania komplikuje gromadzenie i analizę danych statystycznych dotyczących NET, NEET i uczestnictwa w edukacji, możliwość porównywania danych, które mierzą to samo zjawisko przy wykorzystaniu różnych metodologii stanowi doskonałą okazję do oceny dokładności statystyk.

Statystyki, które powinny generować najbardziej dokładne informacje to te, które mierzą rzeczywistą aktywność całej populacji; to statystyki uczestnictwa w edukacji i te zbierane podczas monitorowania bieżącej aktywności jednostki (tj. *NCCIS, Summary Statistics for Attainment, Leaver Destinations & Healthy Living*). Raporty te koncentrują się na całej populacji, a zatem nie są podatne na błędy związane z próbą. Jednak systemy monitorujące, które mierzą rzeczywistą aktywność są zarazem opóźnione czasowo ze względu na wiele zawiłości związanych z porównywaniem danych z różnych źródeł w sposób kontrolujący ich jakość.

Statystyki LFS nie zapewniają takiego samego poziomu dokładności, ale ponieważ są zbierane kwartalnie, dostarczają bardziej aktualnych informacji.

Interesującym jest fakt, że kwartalne szacunki Labour Force Survey dla kwartału 4 wydają się być zgodne (przy 95% przedziale ufności) z roczną rzeczywistą aktywnością przedstawianą z pewnym opóźnieniem. Oznacza to, że uzasadnione jest użycie próby Labour Force Survey w celu terminowego oszacowania liczby

¹⁸⁸ Department for Education, September 2014, 'Participation of Young People in Education, Employment or Training: Statutory guidance for local authorities'

¹⁸⁹ Local Government Association, October 2013, 'Tracking Young People: A 'how to' guide for councils'

¹⁹⁰ House of Commons Committee of Public Accounts, 14th January 2015, '16- to 18-Year Old Participation in Education and Training', Thirty-first Report of the Session 2014-15

NEET i NET, a nie opieranie się na danych statystycznych, które są sześć miesięcy opóźnione w chwili publikacji i 18 miesięcy opóźnione zanim nowe statystyki są aktualizowane. Corocznie dostarczane dane oparte na całej populacji mogą być następnie wykorzystane jako wskaźnik dokładności.

Sukces statystyk porównawczych jest silnie związany ze zdolnością brytyjskiego Urzędu Statystycznego do poświadczania zgodności dla „statystyk krajowych”. Brytyjski Urząd Statystyczny jest uprawniony do poświadczania i egzekwowania „statystyk krajowych”, ponieważ rząd Wielkiej Brytanii ma nadrzędną władzę nad polityką państwa, niezależnie od innych strategii na zdecentralizowanym poziomie.

Co więcej, statystyki brytyjskie korzystają na bardzo podobnym systemie edukacji ze wspólnym ustawowym wiekiem kończenia nauki oraz powiązaną strukturą egzaminowania. To czyni spójne definicje i metodologie o wiele łatwiejszymi i dokładniejszymi.

Zdolność Wielkiej Brytanii do prawnego egzekwowania spójnego zbioru definicji i metodologii i mierzenia bardzo podobnego systemu edukacji w każdej części Anglii, Walii, Szkocji i Irlandii Północnej prowadzi do uzyskania znacznie dokładniejszych zestawów statystyk w porównaniu do tych produkowanych przez Eurostat, który musi współpracować z wieloma różnymi systemami historycznymi i kulturowymi.

Nawet w Wielkiej Brytanii, choć system monitoringu, który generuje najdokładniejsze i najbardziej aktualne statystyki NEET, NET i uczestnictwa w edukacji jest daleki od idealnego. *CCIS* oraz *Summary Statistics for Attainment, Leaver Destinations & Healthy Living* obecnie skupiają się na zbyt wielu źródłach danych bez możliwości prawnego wyegzekwowania ich zbiórki. Doprowadziło to, wspólnie z europejskim LFS, do powstania szerokiej luki w istnieniu i dokładności systemów monitorowania na poziomie lokalnym. To sprawia, że porównywalność jest trudna.

Należy również pamiętać, że statystyki publikowane w Wielkiej Brytanii na poziomie krajowym są związane z celami krajowymi i nie są oparte na celu UE dotyczącym wczesnego kończenia nauki. W związku z tym, te statystyki nie są w żaden znaczący sposób porównywalne ze statystykami wczesnego kończenia nauki w innych krajach UE.

4.4 Analiza porównawcza systemów monitorowania

W każdym z krajów partnerskich istnieją sposoby monitorowania przedwczesnego kończenia nauki.

Jak pokazują szczegółowe opisy zawarte w niniejszym raporcie każde państwo tworzy nieco odrębne rozwiązania, które są uwarunkowane, m. in.:

- priorytetami krajowymi w zakresie polityki edukacyjnej i społeczno-ekonomicznej,
- stopniem centralizacji zarządzania edukacją,
- rodzajem i częstotliwością gromadzonych danych.

4.4.1 Priorytety krajowe w zakresie polityki edukacyjnej i społeczno-ekonomicznej

Wielka Brytania jest jedynym spośród krajów uczestniczących w projekcie, która nie przyjęła docelowego, do roku 2020, wskaźnika ESL ustalonego w Unii Europejskiej.

Statystyki UK są związane z wyznaczonymi celami krajowymi i nie odnoszą się do określonego celu Unii Europejskiej w zakresie odsetka osób przedwcześnie kończących edukację (10%). Wewnętrzne systemy monitorowania skupiają się na pomiarach NEET, NET oraz uczestnictwie 16-18-latków w kształceniu, szkoleniu zawodowym i zatrudnieniu, i w tym zakresie są zgodne z pkt 85 Rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 1 grudnia 2011 r. w sprawie przeciwdziałania zjawisku przedwczesnego kończenia nauki.¹⁹¹

Włochy ustaliły do 2020 r. docelowy wskaźnik ESL (15%) oraz wdrożyły rozwiązania monitorujące przedwczesne kończenie nauki. Wydaje się, że we Włoszech głównym celem monitorowania przedwczesnego kończenia nauki jest ograniczenie odsetka NEET. Włochy, zgodnie z prowadzonymi w 2013 r. krajowymi analizami statystycznymi, zajmują czołowe miejsce wśród krajów Unii Europejskiej w zakresie odsetka osób poniżej 30 roku życia, którzy nie pozostają w edukacji, kształceniu zawodowym i zatrudnieniu.

Polska różni się, spośród krajów partnerskich, sytuacją, w której 10% wskaźnik ESL ustalony docelowo w UE już został osiągnięty, zatem mogła w sposób autonomiczny, zgodnie z własną polityką edukacyjną i potrzebami społeczno – ekonomicznymi, wyznaczyć standard do osiągnięcia na poziomie 4,5% w roku 2020.

W Polsce założono, iż osiągnięcie celów strategicznych krajowej polityki edukacyjnej wspierane będzie przez realizację dwóch priorytetów inwestycyjnych UE ujętych we Wspólnych Ramach Strategicznych 2014-2020, w tym ograniczenie zjawiska wczesnego kończenia nauki oraz promowanie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego.

W Polsce poziom bezrobocia młodych (poniżej 25 r. ż.) w 2011 r. wyniósł 25,8%¹⁹², zatem podobnie jak w krajach partnerskich istotne jest powiązanie danych dotyczących ESL z problematyką aktywności zawodowej młodych ludzi.

¹⁹¹ Official Journal of the European Union, Regulation (EC) No 452/2008 of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008 concerning the production and development of statistics on education and lifelong learning

¹⁹² www.eurostat.ec.europa.eu

4.4.2 Stopień centralizacji zarządzania polityką edukacyjną

Zarówno w Wielkiej Brytanii jak i we Włoszech istnieje zdecentralizowany system zarządzania polityką edukacyjną.

W UK skutkuje to przeniesieniem obowiązku monitorowania kształcenia i zatrudnienia na rządy Walii, Szkocji i Irlandii Północnej. Na terenie Anglii to zadanie realizuje specjalnie powołana instytucja. Gromadzenie i przekazywanie informacji dotyczących udziału w edukacji, szkoleniach zawodowych i zatrudnieniu od różnych podmiotów odpowiedzialnych za statystykę publiczną jest złożonym procesem. Wielka Brytania charakteryzuje się wielością źródeł pozyskiwania informacji o NEET i NET. Możliwość porównania danych z różnych systemów monitorowania pozwala na pozyskanie precyzyjnych danych.

Jednocześnie, mimo wielu strategii na zdecentralizowanym poziomie rząd Wielkiej Brytanii ma nadrzędną władzę nad polityką państwa i wykorzystuje krajowy urząd statystyczny do autoryzowania „statystyk krajowych”, które zbierane są z wykorzystaniem porównywalnych metod.

We Włoszech monitorowany jest udział w edukacji uczniów poprzez dwa rejestry: regionalny i krajowy. Utworzenie odrębnych rejestrów związane jest ze szczegółowymi zadaniami w zakresie edukacji, które są wyznaczone na poziomie zróżnicowanych ekonomicznie regionów i kraju.

Każdy region musi posiadać swój system monitorowania i wdrażać przedsięwzięcia w celu zmniejszenia liczby uczniów kończących naukę przed uzyskaniem dyplomu szkoły średniej lub kwalifikacji zawodowych. Ponadto Włoski Urząd Statystyczny publikuje ogólne dane dotyczące edukacji i szkoleń zawodowych.

W Polsce sposób monitorowania przedwczesnego kończenia nauki odbywa się w sposób jednolity w całym kraju za pomocą systemu informacji oświatowej (SIO), procedury kontroli obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki oraz danych gromadzonych w ramach badania BAEL prowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny (GUS).

Na centralnym poziomie nie został stworzony model monitorowania realizacji obowiązku nauki przez młodzież do ukończenia 18 roku życia. Wypracowanie własnych rozwiązań należy do samorządu terytorialnego (gminy).

4.4.3 Rodzaj i częstotliwość gromadzonych danych

Analiza poszczególnych systemów monitorowania przedwczesnego kończenia nauki w Wielkiej Brytanii, we Włoszech oraz w Polsce wskazują na gromadzenie nieco odmiennych informacji o ludności.

Wielką Brytanię wyróżnia sytuacja, w której „statystyka krajowa” gromadzi wiele kategorii danych łączących kwestie nauki i rynku pracy. Zarówno w Anglii jak i w Walii, Szkocji i Irlandii Północnej, raz na kwartał, sporządzane są szacunki dotyczące odsetka młodych ludzi, którzy są klasyfikowani jako NEET i NET.

Ponadto, corocznie gromadzone są dane, co stanowi narzędzie weryfikacji. W Anglii gromadzone są np. dane statystyczne dotyczące najwyższego poziomu kwalifikacji, udziału i osiągnięć w edukacji osób dorosłych (19+) i osób w każdym wieku (16+) kształcących się na podstawie umów o praktyczną naukę zawodu, a także udział w edukacji, szkoleniu zawodowym i zatrudnieniu przez 16-18-latków. Warty podkreślenia jest *National Client Caseload Information System (NCCIS)*, który powstaje na bazie *Local Authorities' Client Caseload Information System (CCIS)*. Jego zadaniem jest zbieranie informacji na temat każdego ucznia mieszkającego na danym obszarze w celu zidentyfikowania tych młodych ludzi, którzy nie uczestniczą w edukacji lub są zagrożeni wypadnięciem, a następnie zastosowanie właściwych środków. W tym zakresie, podobnie jak podczas kontroli obowiązku nauki w Polsce, władze lokalne mają autonomię w zakresie zbierania i zarządzania lokalnymi danymi. Włochy i Polska, podobnie jak Wielka Brytania, mają również rozwiązania, które służą pozyskiwaniu aktualnej wiedzy o uczestnictwie w edukacji poszczególnych osób.

Ponadto, w UK danych dotyczących lokalnych rynków pracy, czyli np. udziału młodych ludzi w edukacji i rynku pracy (odsetek młodych ludzi w wieku 16-24 lata, którzy są NEET - Walia) czy informacje o zatrudnieniu, niedostatecznym zatrudnieniu, braku aktywności i uczestnictwa młodzieży w rynku pracy (Szkocja) dostarczają statystyki tworzone corocznie przez poszczególne rządy. Rząd Szkocki prowadzi również badania przedstawiające, jak osiągnięcia w szkole wpływają na to, co dzieje się z uczniem w ciągu pierwszego roku od opuszczenia szkoły.

We Włoszech system stworzony w oparciu o Regionalne Rejestry Uczniów ma na celu bieżące monitorowanie spełniania obowiązku szkolnego (16 lat), a także monitorowanie, czy młodzież w wieku 16-18 lat spełniała obowiązek edukacji i szkoleń zawodowych. Funkcjonujący system pozwala na śledzenie indywidualnych losów edukacyjnych uczniów. Gromadzi szczegółowe dane o uczniach (łącznie z przypisaniem identyfikatora obowiązującego w całym okresie edukacji), takie jak np. data urodzenia, miejsce urodzenia – w kraju lub za granicą, płeć, obywatelstwo, miejsce zamieszkania, wiek rozpoczęcia nauki (w przypadku uczniów z zagranicy), frekwencja.

Krajowy Rejestr Uczniów zbiera dane dotyczące realizacji prawa i obowiązku kształcenia i szkoleń zawodowych i jest zintegrowany z regionalnymi rejestrami.

Przyjęte we Włoszech rozwiązania na poziomie krajowym i regionalnym dają możliwość zidentyfikowania osób zagrożonych wcześniejszym porzuceniem nauki.

W Polsce głównym narzędziem na poziomie państwa wykorzystywanym do monitorowania osób przedwcześnie kończących edukację jest system

informacji oświatowej. Gromadzi takie dane jak np.: uzyskanie albo nieuzyskanie promocji przez uczniów, ukończenie albo nieukończenie szkoły, uczestniczenie w kwalifikacyjnym kursie zawodowym z określeniem kwalifikacji, miejsce odbywania praktycznej nauki zawodu – w przypadku ucznia szkoły ponadgimnazjalnej prowadzącej kształcenie zawodowe, datę rozpoczęcia i datę zakończenia nauki w szkole. Dane są gromadzone dwa razy w roku. Uzupełnieniem systemu są podobnie jak we Włoszech działania na poziomie władz szkolnych oraz gminy, które polegają na bieżącej kontroli spełniania obowiązku szkolnego i nauki przez poszczególnych uczniów. Zauważyć należy, iż w Polsce Główny Urząd Statystyczny odrębnie klasyfikuje dane dotyczące uczestników procesu edukacji oraz rynku pracy.

Polska wykorzystuje dane dotyczące ESL oraz aktywności zawodowej do realizowanych na poziomie państwa strategii prorozwojowych (np. Strategii Rozwoju Kraju do 2020 r.).

4.4.4. Podsumowanie

Analizowane systemy potwierdzają, że wszystkie państwa uczestniczące w projekcie wykazały podejmowanie działań służących realizacji Rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 1 grudnia 2011 r. w sprawie przeciwdziałania zjawisku przedwczesnego kończenia nauki.

Podczas gdy UK nie monitoruje ESL poza badaniem LFS, zarówno w Polsce jak i we Włoszech istnieją podobne źródła dodatkowych danych dotyczących ESL. Dane do wewnętrznych rejestrów i systemów dotyczących monitorowania przedwczesnego kończenia nauki są pobierane w zasadzie od szkół i władz lokalnych, a także poprzez ustalone narzędzia statystyki publicznej o zróżnicowanym w każdym z państw charakterze.

Zarówno w Wielkiej Brytanii, jak i we Włoszech oraz w Polsce kładzie się nacisk na powiązanie uczestnictwa w edukacji z późniejszą aktywnością zawodową. Gromadzi się informacje o osobach, które nie uczestniczą w edukacji, szkoleniu zawodowym i zatrudnieniu (NEET). W Polsce statystyka publiczna zbiera dane w oparciu o badania BAEL, natomiast Wielka Brytania i Włochy również o inne źródła.

5. REKOMENDACJE

Niniejszy raport koncentruje się na wielu różnych kwestiach związanych z systemami monitorowania wczesnego porzucania nauki w całej UE. Jesteśmy więc w stanie zaproponować szereg zaleceń mających na celu poprawę systemów monitorowania zarówno w całej UE, jak i w poszczególnych krajach, które zapewnią, że tworzone statystyki będą bardziej precyzyjne i bardziej na czasie.

Aby UE mogła skutecznie zająć się zjawiskiem wczesnego porzucania nauki, istotne jest, aby decydenci otrzymywali dokładne informacje dotyczące aktualnej sytuacji na szczeblu lokalnym, krajowym, jak i na terenie całej UE. Tak więc zalecenia te są kluczem do przyszłych działań mających na celu ograniczenie problemu wczesnego kończenia edukacji.

Rekomendacja 1: Reakcja ogólnoeuropejska

Zjawisko wczesnego kończenia edukacji jest problemem dla lokalnych i krajowych decydentów, ale w coraz większym stopniu staje się kluczowym obszarem dla strategów na poziomie UE. Potwierdza to fakt, że redukcja liczby osób wcześniej kończących edukację jest jednym z pięciu najważniejszych wskaźników w strategii Europa 2020, jednak jest zaskakującym fakt, że istnieją różne poziomy zaangażowania w to zjawisko w różnych państwach członkowskich UE.

Wraz ze wzrostem liczby wzajemnych połączeń i współzależności wszystkich państw członkowskich UE, znaczenie silnej i konkurencyjnej siły roboczej w całej UE jest jasne. Możliwość podróżowania bez przeszkód w obrębie państw UE oznacza, że poziom wykształcenia osób w danym państwie członkowskim UE będzie miał coraz bardziej bezpośredni wpływ na siłę ekonomiczną ludności pracującej w innym kraju UE. Z drugiej strony, brak umiejętności zawodowych osób w danym państwie członkowskim UE będzie miał coraz bardziej negatywny wpływ na sytuację bezrobotnych i koszty zasiłków w innym kraju UE.

Kwestia osób wcześniej kończących edukację nie może być postrzegana jako zjawisko o zasięgu lokalnym lub krajowym; raczej jest to zjawisko przemieszczające się, którym można zarządzać i zmniejszać tylko poprzez działania na poziomie ogólnoeuropejskim.

Rekomendacja 2: Zwiększenie uprawnień Eurostatu

Obecnie Eurostat jest uzależniony od krajowych instytucji statystycznych w każdym państwie członkowskim UE w zakresie gromadzenia, porównywania i dystrybucji danych statystycznych odnoszących się do zjawiska wczesnego porzucania nauki. Każda z krajowych instytucji statystycznych działa w różnych ramach politycznych, z różnym poziomem umiejętności, zakresem i środkami finansowymi, co negatywnie wpływa

na porównywalność danych zbieranych w danym kraju i publikowanych w „Monitorze Edukacji i Szkoleń UE”.

Eurostat ma obecnie niewielkie możliwości wymuszenia statystycznie porównywalnych metodologii na krajowych urzędach statystycznych, co prowadzi do różnych wielkości próby, okresów rotacji, odsetka odpowiedzi, terminowości i punktualności danych, co ma z kolei wpływ na dokładność statystyk wczesnego porzucania nauki publikowanych w „Monitorze Edukacji i Szkoleń UE”.

Biorąc pod uwagę, że statystyki wczesnego porzucania nauki tworzone przez Eurostat (we współpracy z każdym państwem członkowskim, krajowymi urzędami statystycznymi) są wykorzystywane przez decydentów UE do monitorowania i zarządzania zjawiskiem w skali europejskiej, które zostało określone jako jeden z pięciu najważniejszych wskaźników dla strategii Europa 2020, niepokojącym jest, że statystyki i trendy nie umożliwiają porównywalności we wszystkich państwach członkowskich UE.

Jedynym sposobem, aby upewnić się, że wszystkie dane, które są zbierane, porównywane, publikowane i analizowane są dokładne i porównywalne byłoby umożliwienie Eurostatowi wymuszenia w świetle prawa ogółouropejskich wspólnych metod statystycznych we wszystkich krajowych urzędach statystycznych, podobnych do tych które brytyjski urząd statystyczny może określić jako „statystyki krajowe.”

Rekomendacja 3: Porównywalne definicje osób wcześniej kończących naukę

Chociaż istnieje obecnie pisemna definicja wcześniej kończących naukę jest oczywistym, że jest ona stosowana w inny sposób w krajach UE. Stosując definicję ESL w sposób niespójny statystyki, które są tworzone są nieprzydatne dla celów porównawczych.

Istotne jest, aby zjawisko wcześniejszego kończenia edukacji było monitorowane w całej UE, tak aby obszary dobrych praktyk mogły zostać zidentyfikowane i wdrażane w innych państwach członkowskich UE lub regionach; jednak może to zostać określone i wdrożone tylko, jeśli istnieje prawdziwy obszar najlepszych praktyk, a nie jedynie manipulacja statystyczna.

Obecne wykorzystanie ram ISCED nie jest odpowiednie do dokładnego porównywania osiągnięć edukacyjnych osób opuszczających szkołę w wielu różnych systemach edukacyjnych. Podczas gdy wspólny system edukacyjny w całej UE z pewnością uprościłby porównywalność osiągnięć, biorąc pod uwagę poziom różnic historycznych i kulturalnych w całej UE byłoby nierozsądnym oczekiwać, czy pragnąć, wspólnego systemu edukacji. Potrzeba raczej lepszego pomiaru osiągnięć edukacyjnych, który bierze pod uwagę wiek absolwenta i jakość zarówno systemu edukacji jak i metod oceny w celu zapewnienia, że osoby opuszczające szkołę są konsekwentnie

definiowane jako wcześniej kończący edukację, niezależnie od kraju, w którym podjęły naukę.

Jeżeli taki pomiar nie będzie możliwy, ważne jest, aby statystyki wcześniej kończących edukację zostały tak podzielone, aby tylko porównywalne systemy edukacji były porównywane ze sobą, a różnice były jasno i wyraźnie zaznaczone, aby decydenci byli świadomi i dokonali niezbędnych zmian w strategiach krajowych.

Rekomendacja 4: Poprawa i rozszerzenie wykorzystania Systemów Elektronicznych

Głównym problemem obecnych systemów monitorowania ESL jest to, że są one związane z czasem i często nie są wystarczająco szybkie, aby w odpowiednim czasie dokonywać zmian obecnej polityki.

Zastosowanie elektronicznych systemów monitoringu w wielu państwach członkowskich UE doprowadziło do szybszego zbierania, porównywania i analizy danych, które umożliwiają bardzo terminowe zrozumienie zjawiska ESL z tylko niewielkim opóźnieniem.

Jednak należy jeszcze włożyć wiele pracy, aby połączyć obecne systemy elektroniczne tak, aby zrozumienie i odpowiedzi na zjawisko wczesnego kończenia nauki były ze sobą powiązane.

Być może przykładem dobrej praktyki, ale złej realizacji, jest brytyjski Client Caseload Information System, który indywidualnie śledzi każdego młodego człowieka, od momentu ukończenia obowiązkowej nauki szkolnej. Możliwość kontrolowania młodych ludzi indywidualnie w czasie rzeczywistym ma niezwykle potężny potencjał aby zarządzać zjawiskiem wczesnego kończenia nauki w całej UE. Jednak wdrożenie tego systemu jest, jak dotąd, zbyt słabe ze względu na złożoność wymaganych połączeń sieciowych, ograniczony i zmniejszany budżet, aby skutecznie śledzić aktualną lokalizację każdego młodego człowieka w szkołach, na uczelniach, szkoleniach, w zatrudnieniu, urzędach pracy, placówkach służby zdrowia, wymiaru sprawiedliwości lub w dowolnym miejscu, gdzie ta młoda osoba może przebywać.

Choć obecnie istnieją problemy wdrożeniowe dotyczące efektywnego zarządzania wczesnym kończeniem nauki w odniesieniu do jednostki, nie ma powodu, by sądzić, że poziomu złożoności systemów elektronicznych nie można poprawić w najbliższych latach, rozszerzyć połączeń tak, aby dokładne informacje były zbierane, porównywane, analizowane i zarządzane w czasie rzeczywistym.

Rekomendacja 5: Skoncentrowanie się na osobach wcześniej kończących naukę i NEET

Chociaż zjawiska wczesnego porzucania nauki i NEET są często uważane za różne elementy tego samego problemu, jest oczywiste, że oba te zjawiska, pokrywając się częściowo, są bardzo różnymi kwestiami i że ich monitorowanie będzie prowadzić do różnych wniosków na temat sytuacji ludzi młodych.

Podczas gdy zjawisko wczesnego porzucania nauki i NEET dotyczą podobnych tematów i wieku, nie ma silnego związku pomiędzy nimi, a zatem nie mogą być stosowane jako wskaźniki monitorowania tego samego zjawiska.

Wczesne porzucanie nauki dotyczy długoterminowych strategii, które przewidują, że dobrze wykształcona populacja zostanie ostatecznie zatrudniona w zawodach wymagającej wysokich kwalifikacji.

NEET dotyczy strategii krótkoterminowych, które przewidują, że każdy powinien pracować, niezależnie od poziomu umiejętności populacji lub wymaganego poziomu umiejętności siły roboczej.

Zarówno zjawisko wczesnego kończenia nauki jak i NEET są ważne dla poszczególnych regionów, krajów i całej UE, ale z różnych powodów.

Istotne jest, by UE posiadała wysoko wykwalifikowaną siłę roboczą, w celu dostosowania do i wykorzystania, przewidywanych przyszłych poziomów umiejętności. Jednak żaden kraj nie może finansować i wspierać dużej populacji wykwalifikowanych pracowników, którzy są bezrobotni; wykwalifikowana populacja, która jest bezrobotna przenosi się do miejsc, które mogą wspierać ich karierę i aspiracje finansowe i taka sytuacja będzie coraz bardziej prawdopodobna ponieważ kapitał ludzki UE staje się coraz bardziej mobilny.

Finansowe wsparcie systemu edukacji, który tworzy dobrze wykształcone społeczeństwo, które następnie nie płaci podatków z powodu bezrobocia i emigracji, doprowadzi do deficytu finansowego w każdym kraju.

Tak więc ważne jest, aby państwa członkowskie UE, a UE jako całość, skoncentrowała się na wczesnym kończeniu nauki i NEET jako nakładających się, ale ostatecznie, różnych zjawiskach, które wymagają uzupełniających się, ale niezależnych reakcji.

6. WNIOSKI

Niniejszy raport dotyczy badania systemów monitorowania osób wcześniej kończących edukację zarówno na poziomie ogólnoeuropejskim, jak i dla danego kraju. Partnerzy z Włoch, Polski i Wielkiej Brytanii, skoncentrowali się na próbach harmonizacji systemu wczesnego monitorowania porzucania nauki w całej UE, jednocześnie opisując szczegółowo systemy monitorowania, które są stosowane na poziomie krajowym. Położenie geograficzne partnerów pozwoliło na analizę z perspektywy krajów usytuowanych w Europie Południowej, Europie Wschodniej i Zachodniej.

Analiza zjawiska wcześniejszego porzucania nauki pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków:

- 1) Znaczenie ograniczenia liczby osób wcześniej kończących edukację w całej Unii Europejskiej jest jasne. Wiele badań miało na celu zrozumienie synergii, które można zyskać poprzez dobrze wykształconych pracowników i społeczeństwo. Badania te stwierdziły, że poprzez zmniejszenie ilości osób przedwcześnie kończących edukację, kraje mogą zapewnić wzrost zatrudnienia, zdrowia i bogactwa przy jednoczesnym obniżeniu przestępczości i kosztów zasiłków.
- 2) Oczywistym jest fakt, że Włochy, Polska i Wielka Brytania traktują kwestie edukacji młodych ludzi bardzo poważnie i inwestują wiele czasu i wysiłku w próby monitorowania tego zjawiska; choć Wielka Brytania jest jedynym krajem w UE, który nie ustanowił krajowego celu dla wcześniej kończących edukację, zamiast tego koncentrując się na statystykach NEET, NET oraz uczestnictwa w edukacji w skali krajowej.
- 3) Badanie LFS w UE jest największym w Europie badaniem gospodarstw domowych. Chociaż Eurostat włożył wiele pracy aby stworzyć i zarządzać zharmonizowanym systemem monitorowania w całej Europie, istnieje jeszcze zbyt wiele rozbieżności i nieścisłości w zastosowaniu podstawowych definicji, wielkości próby, błędu próby i błędów niezwiązanych z próbą, okresach rotacji, odsetku odpowiedzi, terminowości i punktualności danych, aby tworzone statystyki umożliwiały dokładne porównania pomiędzy krajami.
- 4) W przypadku statystyk LFS dotyczących porzucania nauki największym powodem do niepokoju jest niespójne stosowanie definicji wczesnego porzucania nauki; Oznacza to, że młodzi ludzie w określonych okolicznościach byliby zdefiniowani jako ESL lub nie w zależności od kraju, który dokonywał pomiaru danych. Jest to poważny problem przy porównywaniu liczby osób wcześniej kończących edukację na poziomie ogólnoeuropejskim
- 5) Istnieją nawet większe rozbieżności i nieścisłości w sposobach, w jakich każdy kraj mierzy liczbę osób wcześniej kończących edukację

na poziomie krajowym. W Wielkiej Brytanii, na przykład, nie próbuje się nawet mierzyć liczby osób wcześniej kończących edukację, z wyjątkiem badania LFS; raczej koncentruje się na statystykach NEET, NET oraz uczestnictwa w edukacji.

- 6) Badanie wykazało, że obecne systemy sprawiają, iż trudno jest dokonać porównania aktualnych statystyk dotyczących wczesnego porzucania nauki i postępu poczynionego w kierunku osiągnięcia celów we wszystkich państwach członkowskich UE.
- 7) Każdy kraj opracował własne systemy monitoringu, w oparciu o priorytety krajowe, różnice historyczne i kulturowe, które różnią się metodologią i zastosowaniem.
- 8) Ostatecznie, podczas gdy Włochy, Polska i Wielka Brytania są świadome niebezpieczeństw jakie niesie brak kwalifikacji wśród młodych ludzi, którzy wchodzi na rynek pracy, polityki krajowe w każdym państwie, które zostały zbudowane na historycznych i kulturowych różnicach w systemach edukacji i na priorytetach gospodarczych, które działają niezależnie od innych krajów, bardzo utrudniają możliwość i skuteczność porównywania statystyk wczesnego porzucania nauki w poszczególnych krajach UE oraz ograniczają ogólnoeuropejską reakcję na to zjawisko.

BIBLIOGRAFIA

Accordo tra Regione del Veneto e Ufficio Scolastico Regionale per il Veneto per la gestione dell' Anagrafe degli studenti di cui al D.Lgs n. 76 del 15 aprile 2005

Anspal S, Järve J, Kallaste E, Kraut L, Räis ML, & Seppo I, 2011, 'The cost of school failure in Estonia', CENTAR

Arendt J, 2005, 'Does education cause better health? A panel data analysis using school reforms for identification', *Economics of Education Review*

Barone C & Schizzerotto A, 2008, 'The application of the ISCED-97 to Italy', MZES

Belfield C, 2008, 'The Cost of early school-leaving and school failure', mimeo

Brunello G, Fort M, Weber G & Weiss C, 2013, 'Testing the internal validity of compulsory school reforms as instrument for years of schooling', IZA Discussion Paper No. 7533

Brunello G & De Paola M, November 2013, 'The costs of early school leaving in Europe', European Expert Network on Economics of Education (EENEE) Analytical Report No 17

Brunello G, Weber G & Weiss C, 2012, 'Books are forever: early life conditions, education and lifetime income', IZA Discussion Paper No. 6386

Commission Communication 'Europe 2020 – A strategy for smart, sustainable and inclusive growth', COM (2010)2020

Council Regulation (EC) No 577/98 of 9 March 1998 on the organisation of a labour force sample survey in the Community

Department for Business, Innovation & Skills and Skills Funding Agency, 25th March 2015, 'Further Education and Skills: Learner Participation, Outcomes and Level of Highest Qualification Held'

Department for Education, December 2013, 'NCCIS Management Information Requirement 2014-15'

Department for Education, September 2014, 'NCCIS Management Information Requirement 2014-15'

Department for Education, February 2015, 'NEET Quarterly Brief – October to December 2014, Statistical First Release'

Department for Education, December 2013, 'Participation of Young People in Education, Employment or Training: Statutory Guidance for Local Authorities'

Department for Education, September 2014, 'Participation of Young People in Education, Employment or Training: Statutory guidance for local authorities'

Department for Education, 25 June 2014, 'Participation in Education, Training and Employment by 16-18 year olds in England, end 2013'

Draft Jobseeker's Allowance Regulations 2014, November 2014

European Commission DG Employment, Social Affairs and Inclusion, 2014, 'Benchmarking analysis: an overview of policies and measures implemented in Europe and Veneto Region to reduce early school leaving'

European Commission, 3 March 2010, 'Europe 2020: A strategy for smart, sustainable and inclusive growth'

European Commission, January 2011, 'Early school leaving in Europe – Questions and answers', Memo/11/52

European Commission, 2014, 'Education and Training Monitor 2014'

European Commission, 2014, 'Monitoring the Evolution of Education and Training Systems: A Guide to the Joint Assessment Framework', JRC Technical Report

European Commission/EACEA/Eurydice/Cedefop, November 2014, 'Tackling Early Leaving from Education and Training in Europe: Strategies, Policies and Measures'

European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, 2012, 'NEETs young people not in employment, education or training: characteristics, costs and policy responses in Europe'

European Parliament, 2011, 'Reducing early school leaving in the EU', Directorate general for internal policies, policy department b: structural and cohesion policies

European Parliament, paragraph 85 of the 'Resolution of the European Parliament of 1 December 2011 concerning the prevention of Early School Leavers' (2013/C 165 E/02)

Eurostat, 2014, 'EU Education and Training Monitor'

Eurostat, November 2013, 'EU Labour Force Survey database: User Guide'

Eurostat, 2014, 'Quality Report of the European Union Labour Force Survey'

Flisi S, Goglio V, Meroni, EC & Vera-Toscano ME, 2015, 'School-to-work transition of young individuals: what can the ELET and NEET indicators tell us?'

Gasquet C & Roux V, 2006, 'Les sept premières années de vie active des jeunes non diplômés: la place des mesures publiques pour l'emploi'

Główny Urząd Statystyczny, Departament Badań Demograficznych i Rynku Pracy, grudzień 2013, „Objaśnienia do Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (Kartoteka ZG, Ankieta ZD, Formularz ZA)”

House of Commons Committee of Public Accounts, 14th January 2015, ‘16- to 18-Year Old Participation in Education and Training’, Thirty-first Report of the Session 2014-15

HM Government, 2008, ‘Education and Skills Act’

HM Government, December 2014, ‘Review of the Balance of Competences between the United Kingdom and the European Union: Education, Vocational Training and Youth’

Iadecola A, Salvini F & Boi L, Focus “La dispersione scolastica”, giugno 2013, Fonte: MIUR - Ufficio di Statistica”; Fonte: elaborazione su dati MIUR - Ufficio di Statistica

Informacja Ministerstwa Edukacji Narodowej dla Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, 26 października 2010 r., „Przygotowania i prace nad budowaniem strategii Europa 2020 w obszarze polskiej edukacji”

Implementation Of The Strategic Framework For European Cooperation In Education And Training (Et2020) Poland - National Report 2011

Instytut Badań Edukacyjnych, 2012, „Raport o stanie edukacji 2012”

ISTAT, 2015, ‘Noi Italia Early School Leavers’

Joint Research Centre, 2014, ‘Monitoring the Evolution of Education and Training Systems: A Guide to the Joint Assessment Framework’, European Commission

Journal of Laws of the Republic of Poland of 1995. No. 88, item 439, as amended

Journal of Laws of the Republic of Poland of 1999, No 75, item 82

Journal of Laws of the Republic of Poland of 2014, item 1330

Kempter D, Juerges H & Reinhold S, 2011, ‘Changes in compulsory schooling and the causal effect of education on health: Evidence from Germany’, Journal of Health Economics 30(2)

Krajowy Program Reform na rzecz realizacji strategii „Europa 2020”, przyjęty przez Radę Ministrów 26 kwietnia 2011 r.

Legislative Decree 15 April 2005 n. 76, art. 3: National System of Registers of students, paragraph 1: (..) ‘The national register of students at the Ministry of Education, University and Research processes the data on schooling, training and apprenticeship of each student from the first year of primary school’

'Leitch Review of Skills: Prosperity for all in the global economy – world class skills', December 2006

Local Government Association, October 2013, 'Tracking Young People: A 'how to' guide for councils'

Lochner L & Moretti E, 2004, 'The effect of education on crime: evidence from prison inmates, arrests, and self-reports', *American Economic Review*, vol. 94(1)

Mach BW & Kryszczuk MD, 2008, 'The ISCED-97 in the Polish context', MZES

Machin S, Marie O & Vujić S, 2011, 'The crime reducing effect of education', *Economic Journal*, vol. 121(552)

Mazumder B, 2008, 'Does education improve health: A re-examination of the evidence from compulsory schooling laws', *Economic Perspectives*, 33(2)

National Audit Office, 3 September 2014, '16- to 18-Year Old Participation in Education and Training'

National Statistics Quality Review, 2014, 'NSQR Review of Labour Force Survey'

Network of Experts in Social Sciences of Education and Training (NESSE), 2010, 'Early school leaving: Lessons from research for policy makers'

Northern Ireland Statistics & Research Agency, February 2015, 'Northern Ireland Labour Force Survey: October-December 2014'

Office of National Statistics, August 2011, 'Labour Force Survey User Guide: Volume 1 – LFS Background and Methodology'

Office of National Statistics, 2010, 'LFS User Guide – Volume 9: Eurostat & Eurostat Derived Variables, Labour Force Survey – United Kingdom'

Office of National Statistics, 13 January 2015, 'Quality and Methodology Information', Labour Force Survey

Office of National Statistics, July to September 2014, 'Performance and Quality Monitoring Review: Labour Force Survey'

Office of National Statistics, May 2013, 'UK Estimate of Young People Not in Education, Employment or Training'

Office of National Statistics, February 2015, 'Young People Not in Education, Employment or Training (NEET)'

Official Gazette, 2 April 2003, 'Law of 28 March 2003, n. 53, Delegation to the Government to define general standards of education and levels of performances in education and training'

Official Journal of the European Union, Regulation (EC) No 452/2008 of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008 concerning the production and development of statistics on education and lifelong learning

Official Journal of the European Union, 7 June 2003, 'Council Conclusions on 5 May 2003 on reference levels of European average performance in education and training (Benchmarks)'

Official Journal of the European Union, 28 May 2009, 'Council conclusions of 12 May 2009 on a strategic framework for European cooperation in education and training ('ET 2020')', 2009/C 119/02

Official Journal of the European Union, 1 December 2011, 'Taking Early School Leavers: European Parliament resolution of 1 December 2011 on tackling early school leaving', 2013/C 165 E/02

Oreopoulos P, 2006, 'Estimating average and local average treatment effects of education when compulsory schooling laws really matter', *American Economic Review*

Psacharopoulos G, 2007, 'The Costs of School Failure- A Feasibility Study', European Expert Network on Economics of Education (EENEE) for the European Commission

Raimondi E, 2014, 'More qualifications and less dropouts? From compulsory schooling to vocational training in Italy'

Rouse C, 2007, 'Consequences for the labor market', in Belfield C and Levin H, 'The Price We Pay: Economic and Social Consequences of Inadequate Education', Brookings Institution Press, Washington

Schneider S, 2008, 'The Application of the ISCED-97 to the UK's Educational Qualifications', Mannheim, MZES

Schneider S & Kogan I, 2008, 'International Standard Classification of Education 1997: challenges in the application to national data and the implementation in cross-national surveys', Mannheim, MZES

Scottish Government, March 2015, 'Annual Population Survey, results of year to 31 December 2014'

Scottish Government, June 2014, 'Summary Statistics for Attainment, Leaver Destinations & Healthy Living'

Scottish Government, 7th May 2014, 'Local Area Labour Markets in Scotland: Statistics from the Annual Population Survey'

Steiner M, 2009, 'Early School Leaving in Austria'

Tuttoscuola, 2014, 'Dispersione scolastica nella scuola secondaria superiore statale'

Tuttoscuola: focus sulla dispersione scolastica, 3 dicembre 2014

Van Kippersluis H, O'Donnell O & van Doorslaer E, 2011, 'Long run returns to education: does schooling lead to an extended old age?', Journal of Human Resources, 46(4)

UNESCO Institute for Statistics, 2012, 'International Standard Classification of Education: ISCED 2011'

Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej – j. t. Dz. U. z 2012r., poz. 591 z późn. zm.

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.

Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej – j. t. Dz. U. z 2015 r., poz. 45

Welsh Government, 24th July 2014, 'Participation of young people in Education and the Labour Market Statistical First Release (year end 2012 and 2013 (provisional))'

Wolf A, March 2011, 'Review of Vocational Education – The Wolf Report'

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie programu statystyki publicznej na rok 2015 – Dz. U. z 2014 r., poz. 1330

Strony internetowe

Ankieta ZD, Formularz ZA, http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/EU_labour_force_survey__methodology#Education_and_educational_background

http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/EU_labour_force_survey__methodology#Education_and_educational_background

www.eurostat.ec.europa.eu

<http://eurydice.org.pl/publikacja/the-system-of-education-in-poland-2014/>
https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/410219/September_Guarantee_2014.xls

<http://www.gov.scot/About/Performance/scotPerforms>

<http://www.gov.scot/Publications/2014/06/9242>

<http://www.gov.scot/Topics/Statistics/Browse/Labour-Market/MCMCLMSTATS>

<http://gov.wales/statistics-and-research/pupil-destinations-schools-wales/?lang=en>

<http://gov.wales/statistics-and-research/young-people-not-education-employment-training/?lang=en>

Table 2, <http://gov.wales/statistics-and-research/young-people-not-education-employment-training/quality-report>

Table 5, <http://gov.wales/statistics-and-research/young-people-not-education-employment-training/quality-report>

<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2007/18/contents>

<http://www.mg.gov.pl/files/upload/8413/Krajowy%20Program%20Reform%20OPL%20ostateczny.pdf> [dostęp: 6.04.2015]

<http://orka.sejm.gov.pl/Biuletyn.nsf>

„Słownik języka polskiego”, <http://sjp.pwn.pl/sjp/monitoring;2568296.html> [dostęp: 7.04.2015]

<http://www.statisticsauthority.gov.uk/national-statistician/types-of-official-statistics>

<http://strateg.stat.gov.pl/Home/Strateg>